

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 70 — CENA 6 din

Kranj, petek, 7. septembra 1990

Odpote strani

stran 10

Dvakrat pomlajena kranjska Gimnazija

Novi Elan ni pravo ime

Kranj, 6. septembra - Zatika se celo pri registraciji Novega Elana, kar naj bi bilo vendarle urejeno v prihodnjih dneh, delavski svet Elana pa je na izredni seji zavrnil prenehanje suspenza za Pavla Kodra.

Na Temeljnem sodišču v Kranju so zavrnili registracijo novega podjetja Novi Elan, z utemeljitvijo, da v register ne morejo vpisati podjetja z isto dejavnostjo. Stvar bo seveda moč razplesti z novim imenom, kar naj bi bilo urejeno v prihodnjih dneh, da bodo v novo podjetje lahko dotečala republiška sredstva, namenjena zagotavljanju nemotene proizvodnje. Vsekakor se zelo mudi, saj se jim zaradi pomanjkanja denarja v Elanu že ustavlja proizvodnja plovil in športnega orodja.

Delavski svet Elana pa je na pondeljkovi izredni seji soglasno zavrnil predlog direktorja Petra Lampiča o prenehanju suspenza za Elanova finančnika Pavla Kodra, ki ga je novi direktor želel zadolžiti za stike z Elanovimi upniki, kar je utemeljil s tem, da ga potrebuje zaradi najboljšega poznavaanja Elanove zunanjne mreže. Delavski svet je sodil, da je za prenehanje suspenza premalo argumentov in sklenil, da je direktor Lampič v stikih s Pavlom Kodrom.

V kolektivu nemir narašča, saj dela ni več za vse in nekateri so že doma. Strojistojijo v Plastiki, deloma tudi v Športnem orodju, tekaške smuči bodo izdelovali le še do konca meseca, nato bodo to proizvodnjo opustili, ker prinaša prema dobička. Napovedujejo, da bodo zaradi slabše prodaje tudi alpske smuči verjetno kmalu izdelovali le v eni izmeni. ● M. V.

Danes v Sloveniji spet dražji bencin

Ljubljana, 6. septembra - Včeraj so se podražili bencin in vsemi drugi naftni derivati. V povprečju so dražji za okoli 10 odstotkov, tako da zdaj stane načadni bencin 8 dinarjev, super 8,30 dinarja, neosvinčen bencin je v Sloveniji po 8,20 dinarja (drugod v državi 9,60 dinarja), plinsko olje D 1 je po 6,90, D 2 po 6,70, kurilno olje za gospodinjstva (ki ga sicer do konca septembra ne smejo prodajati) pa je po 3,30 dinarja za litri, kar pomeni, da se je to go-

rivo podražilo kar za 26,9 odstotka.

Kot nam je povedal republiški minister za promet in zvezne Marjan Kranjc, pa se bodo zradi višjega prispevka za ceste bencin in druga pogonska goriva v Sloveniji jutri (7. septembra), podražili še za 30 par. To jim dovoljuje odlok slovenske vlade, ki pravi, da bodo prispevki za ceste ohranili 34-odstotni delež v drobnoprodajnih ceni naftnih derivatov.

Kosovski in kninski turizem na Gorenjskem

Letošnja turistična sezona je prav gotovo ena tistih, ki se je ne bomo radi spominjali. Ne toliko zaradi slabega obiska in zaslužka, pač pa zaradi vzrokov, ki smo jih postavljali ob bok večinoma poraznim statističnim podatkom. Če pustimo visoke cene, ki so našo državo naenkrat naredile za eno najdražjih turističnih dežel (kaj malo pa se je naredilo v korist boljše ponudbe), so letosnjem letu zaznamovali predvsem spomladanski kosovski in avgustovski kninski dogodki. Če so kosovski pred sezono male pothnili in nam, predvsem pa tujem, pomirili skrbi o naši državi kot politično nezanesljivi, pa so avgustovski kninski dogodki odgnali upanje, da bo vsaj letosnjem avgust popravil rezultate slabe poletne sezone. Predvsem pa

so odgnali upanje, da bo letos uspešnejše zastavljenia turistična propaganda prinesla boljše rezultate. Ali kot je na torkovem obisku v Tržiču dejal slovenski minister za turizem in gostinstvo Ingo Paš: "Turizem je gospodarska dejavnost, za katero je potrebno zelo malo, da ji povzročiš ogromno škodo. Kaj pomaga odprava potnih listov, kaj pomaga davčne olajšave, ki smo jih mukoma dosegli, kaj pomaga večja skrb za propagando, ko pa z levico podiramo, kar smo z desnico gradili?"

Gorenjski turistični delavci te dni ne tarnajo zaradi zmanjšanja obiska tujcev ob kninskih dogodkih. Nekateri celo ugotavljajo, da so tujci, ki so prej odpotovali proti morju, prišli nazaj na Goren-

Gospodarska samostojnost Slovenije

Gospodarske razmere se vse bolj zaostrujejo, slovenska vlada gasi požare, kolikor jih more, da ne bi v stečaj prišle velike tovarne in z njimi na cesto množice. Slišimo vse več nestrennih vprašanj, kaj bo vendarle napravila za večjo gospodarsko samostojnost Slovenije, saj bo sicer deklaracija o suverenosti ostala le kos papirja.

Brez gospodarske tudi politične suverenosti seveda ni, denar je sveta vladar, pravi pregorov. Lahko je Marković, saj marka kupuje po 60 odstotkov vrednosti, je v zadnjih dneh večkrat dejal slovenski minister za industrijo Izidor Rejc in s tem nemara najbolje povedal, kolikšna je naša gospodarska samostojnost.

Iz Markovićevega kabinka smo hkrati slišali, da tečaja dinarja ne nameravajo spremeniti do konca leta. Vztrajanje je seveda moč razumeti, saj je tečaj orodje protinflacijske politike, Marković pa si želi tudi priznanje zunanjega konvertibilnosti dinarja. Manj pa je moč razumeti popustljivosti pri državnih stroških, saj bi njihovo zmanjšanje moralno predstavljati prav tako pomemben stieber protinflacijskega programa, nedavno so plače državni upravi celo povečali.

Slohp pa so plače junija in julija poskočile za 30 odstotkov, vendar je po vsej Jugoslaviji enako, v Sloveniji za 18,6 odstotka, v Srbiji za 51,2 odstotka.

Pri vseh stebrih programa Markovićeva vlada torej ni enako dosledna, kar seveda daje slovenski vladi prostor za ostrejša pogajanja, ki so napovedana v prihodnjih dneh. Če ne bodo uspeshno, bo slovenska vlada ukrepare v smislu samostojnejše gospodarske politike, je napovedal dr. Jože Mencinger, pripravljen ima sveženj ukrepov. Napovedan pa je tudi samostojni zakon lastninjenju, ki bo sledil obrisom zveznega, vendar bo specifično slovenski. Vsaj s tem se Marković menda strinja.

Brez svežega denarja bo seveda samostojna slovenska gospodarska politika kilavo dete, tega se slovenska vlada nedvomno dobro zaveda in zanesljivo ni bil prav nič naključen obisk predstavnikov svetovne banke v Ljubljani in prav prijetno so zvezne njihove obljube, da bo nekaj posojil namenjenih tudi neposredno Sloveniji. ● M. Volčjak

Dediččina

Kranjska vlada vse bolj spoznava, kako klavrna je zapuščina in koliko dela jih čaka, da bo nova oblast izpolnila predvolilne obljube.

Spoznanje, kakšno breme si je kranjska občina nakopala z lanskim prenosom Tekstilindusovih stanovanj, je uničujoče, saj z obrestno obrestnim načinom odplačevanja utegne v izgubo pahniti občinski proračun in potem takem občino v stečaj. Mesečni obrok trenutno znaša 804 tisoč dinarjev, kar predstavlja 15 odstotkov priliva denarja za stanovanjsko skupnost, izračunalni pa smo, da to predstavlja približno 1,6 odstotka načrtovanega mesečnega priliva v občinski proračun. Kdor se še spomni, kako je stare oblast utemeljevala najteje posošila, ima v spominu, da so tedaj rekli, da bo potrebno le za dober odstotek povečati prispevno stopnjo za stanovanjsko skupnost. Ob vsem tem pa je seveda najbolj žalostno, da Tekstilindus še zdaleč ni rešen, brez svežega republiškega denarja se ne bo mogel več dolgo izogibati stečaju.

Nič kaj prijetno delo novo vlado ne čaka tudi pri reorganizaciji občinske uprave, kamor so se z letosnjim letom po ukinitvi sisov zatekle njihove strokovne službe. Racionalizacija seveda ne pomeni nič drugega kot dejstvo, da je občinskih uradnikov preveč in da bo tudi na občini kmalu postal aktualno vprašanje, kdo bo ostal brez dela, bolje rečeno, kdo bo izgubil službo.

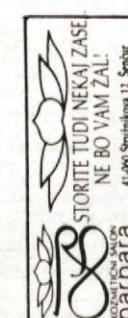
Kako zvezane ima še roke, je dobro pokazala tudi razprava o popravkih finančnih načrtov družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture, ki so že od nekdaj zelo zapletena stvar, katero je moč marsikaj skriti, tudi pogumno posojilno pogodbu v zvezi s prenosom Tekstilindusovih stanovanj so odkrili ob pregledovanju teh načrtov. Pisci poročil so se tokrat res malce bolj potrudili, vendar so še vedno motna, kakor je slikovito dejal Vitomir Gros, ki ga seveda skrbi, kaj se bo dogajalo na skupščini. Razmerje je res zanimivo, saj je plane sestavila stara oblast, ki jih zato seveda najbolje pozna, zdaj pa je v opoziciji. ● M. Volčjak

Danes začetek svetovnega prvenstva padalcev - Danes ob 18. uri bodo na Bledu odprli 20. svetovno padalsko prvenstvo, na katerem sodeluje blizu 250 padalk in padalcev iz 29 držav. Skoki v cilj bodo na letališču v Lescah, likovni skoki pa nad blejskim športnim igriščem. Tekmovanje bo končano prihodnje nedeljo, 16. septembra, ko bo v Lescah tudi velik letalski miting z nastopom akrobatske skupine Jugoslovanske vojnega letalstva. Na prvenstvu sodeluje tudi naša moška in ženska reprezentanca. Fantje so se z do-sedanjih prvenstev že vračali s kolajnami. Tudi tokrat upajo na dober rezultat, ki prinaša uvrstitev med najboljše. Več o prvenstvu na športni strani. ● J. K., slika G. Šink

Svobodni preklicali stavko

Ljubljana, 6. septembra - Stavkovni odbor Zveze sindikatov je danes popoldne preklical za 10. september napovedano splošno stavko delavcev v Republiki Sloveniji. V obrazložitvi sklepa so zapisali, da so se v času priprav na stavko začele urejati razmere v zvezi z uresničevanjem kolektivne pogodbe, resorjni organi slovenske vlade so obljubili, da bodo do konca septembra pripravili socialni program, pripravljajo pa tudi nacionalne programe za posamezne družbene dejavnosti in ustrezno sistemsko zakonodajo na tem področju. Ustavili so se verižni in stihiski stečaji in sindikati so tudi uspeli, da se v občinah selektivno lotevajo povečevanja stanarin. To pomeni, pravijo v sindikatih, da so že pred stavko uspeli z večino stavkovnih zahtev, ter da so ustvarjeni pogoji za uspešno dogovarjanje z vlado in zbornico.

NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Priložnosti slovenskega kongresa

Na zadnjih 25. študijskih dnevih v Dragi pri Opčinah, na italijanski strani zahodne državne meje, je bilo sklenjeno, da bo Svetovni slovenski kongres (SSK) junija prihodnje leto v Ljubljani, v srčki slovenstva. Kongresna pisarna že deluje in bo delovala v Celovcu, veliko denarno stisko pa bo premostitveno reševala slovenska vlada.

Takšen sklep v Dragi ni mogel biti drugačen, kot je bil. Če je bila dosedanja Draga srečanje slovenskih oporečnikov, tudi ljudi, ki niso upali ali smeli domov, in je bil celo program srečanja zavil tajnost, tokrat to ni več veljalo. Razmere v Sloveniji so se hitro spremenile, marsikoga od udeležencev Drage so celo presenetile. Mnogi, ki so iz Združenih držav Amerike, Kanade, Argentine in Avstralije, prišli na Opčine, niso sprva dojeli, da se je oblast v Sloveniji zamenjala, po skoraj pol stoletni vladavini komunizma. Tudi obisk domovine ni bila več prepovedana stvar. Prvotna oporečniška, vladajočem režimu v Sloveniji nasprotujoča ost ni bila več potrebna, zato se je tokratno srečanje v Dragu nujno znašlo pred drugačno vsebino. Sprava v Sloveniji je vsaj deklarativeno opravljena, čeprav so o njej še vedno različne sodbe in tudi sprava vloga kongresa ni več najpomembnejša. Lahko jo le potrdi.

Prav je, da bo kongres v Ljubljani in da bo njegov glavni moto zavezanost slovenstvu. Če upoštevamo, da petina Slovencev živi izven matične domovine zaradi najrazličnejših razlogov, od ekonomskih do političnih, potem bo kongres v bistvu internacionačnizacija slovenskega vprašanja. Mislim, da bi morali to internacionačnizacijo slovenstva jemati predvsem in samo v materialnem in duhovnem smislu, ne pa v kakršnemkoli drugem, recimo v zlovesči homogenizaciji, tudi ozemeljski. Če bi to terjali, bi dobila ta internacionačnizacija negativen prizvok. Kongres bo torej dejanje slovenskega naroda.

Kongres bo ostal na ravni manifestativnosti, če ne bomo znali njegov, tudi čustveni naboje izkoristiti v dobro Slovenije in slovenstvu. Ne bo dovolj, če bo naš edini adut besedno prepričevanje in dopovedovanjem gostom, da smo v Sloveniji vrgli komunično oblast in da sedaj demokracija nesluteno brsti. Predvsem jim bo treba povedati, da je Republika Slovenija resnično njihova domovina in domovina vseh Slovencev in da nam veliko pomaga že njihova dobra in resnična beseda o tem, kaj se je v Sloveniji zgodilo in kaj se kani zgoditi. Želena suverena republika ali država Slovenija ne bo prišla sama od sebe, predvsem pa te suverenosti svet ne bo sam od sebe priznal. Vsak od teh ljudi, posebej če ima za to možnosti in voljo, je lahko svojevrstan ambasador Slovenije. Kongres, čeprav bo to politično dejanje, pa je tudi možnost, da Slovencem izven matice povemo, da je za uresničitev suverenosti potreben tudi kapital, bodisi v obliki denarja ali znanja. Obojega ni tako malo, vsaj predstavniki vlade, ki potujejo k sosedom in dje, tako pravijo. Miloščine nam res ni treba in tudi nihče, čeprav bi šlo res samo zanjo, nam je na slepo ne bi dal. Marsikatera možna pa bi se odprla, če bi lahko ob kongresu razen prijazne, svobodne in demokratične domovine ponudili tudi njen vabljiv in zanesljiv gospodarski obraz. ● Jože Košnjek

Služba družbenega knjigovodstva v republiki Sloveniji, Podružnica 51500 Kranj, objavlja prosta dela in naloge

VZDRŽEVANJE ELEKTRONSKIH IN MEHANSKIH STROJEV TER NAPRAV

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

IV. stopnja strokovne izobrazbe - smer finomehanik
3 leta ustreznih delovnih izkušenj
poskusno delo 2 meseca

Kandidate vabimo, da pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajo v 8 dneh po objavi v kadrovsko službo SDK podružnice 51500 Kranj, Trg revolucije 2.

Kandidate, ki se bodo prijavili na objavo, bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa o izbiri.

STARŠI BODOČIH PRVOŠOLČKOV

Vse osnovne šole občine Kranj - centralne in delovne enote objavljajo vpis otrok v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 1991/92.

Vpis otrok bo v vseh šolah v soboto, 15. septembra 1990, od 8. do 12. ure.

Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1984 ter januarja in februarja 1985.

K vpisu pripeljite otroka, prinesite njegov rojstni list in enotno matično številko.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TČR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za III. trimester je 120,00 din

Gorenjski glas urejamamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (Sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenec (za dom in družino, zanimivosti, Tržišče), Danica Zavrl - Zlebir (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Len Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrično, lesenice), Stojan Saje (državne organizacije, ekologija), Jože Košnjek (notranja politika, šport, Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekne, Nada Prevc in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Nastav uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1, Kranj

Tekčki račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomski propagandi 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Neobjavljenih pism in slik ne vracamo. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Ingo Paš na obisku v tržiški občini

Velike možnosti obmejnega in tranzitnega turizma

V tržiški občini trenutno lahko prenočijo sto deset gostov, od tega šestdeset v Kompasovem hotelu na Ljubelju, ostalih petdeset pa pri petih zasebnikih. V samem Tržiču ni turističnih sob, v zadnjem času pa je vse več novih kvalitetnih gostinskih lokalov.

Tržič, 4. septembra - Ko je tržiški župan Peter Smuk slovenskemu ministru za turizem in gostinstvo Ingu Pašu predstavljal turistični utrip občine, je poudaril, da se je Tržič v preteklosti razvijal predvsem kot industrijsko mesto, da pa v prihodnje nameravajo posvetiti turizmu več pozornosti in skrbi. Ker je tržiška občina ob meji, ima zlasti velike možnosti pri razvoju obmejnega turizma, zaradi številnih prehodnih gostov pa je treba več pozornosti usmeriti tudi v tranzitni turizem. Pri tem ne gre zanemarjati dejstva, da je ožje območje mesta Tržič kulturni spomenik, da so v okolici številne možnosti lepih sprehodov, mnoge kmetije pa bi lahko postale tudi turistične.

Na poti do zaslužka s turizmom in gostinstvom pa Tržičane čaka še veliko dela. Trenutno je namreč v turistični in gostinske dejavnosti zaposlenih le okrog sto šestdeset ljudi (od tega 38 pri zasebnikih). "Razveseljivo je, da smo v zadnjem času dobili, dva, tri gostinske lokale s kvalitetno ponudbo, skupaj pa je v občini petindvajset lokalov. V preteklosti so bili odobreni tudi ugodni krediti za ureditev turističnih kmetij, vendar s tem ni bilo prida uspeha. V mestu ni hotela, pa tudi sicer je malo možnosti za prenočevanje v bližini. Zato v zadnjem času razmišljamo, kako v turizem vključiti številne počitniške hišice, ki mnoge stojijo prazne skoraj vse leto. Prav tako bi bilo našim gostom mogoče ponuditi razvedrično ob lovov in ribolovu, jih popeljati po številnih planinskih poteh in postojankah," je razmišljal Peter Smuk.

V tržiški občini so mnogina, da bi na mejnih prehodih moralna poleg državne viseti še republiška zastava, prehodi pa bi morali biti označeni tudi z napisi, v katero republiko, regijo in občino prihajajo tujci.

Predsednik tržiškega izvršnega sveta Francišek Melić je ob pogovoru o razvoju obmejnega turizma ministra Paša vprašal, kako bo v prihodnje poskrbljeno za varovanje meja. Nevzdržno je namreč, da vojaki ob meji vklepajo planince in turiste, ki zaidejo s poti. Žal minister ni vedel pravega odgovora, saj so ob pobudah iz Slovenije za varovanje meja s policiisti odgovorili le s predlogom o širjenju obmejnega pasu. To pa je ob evropskem letu turizma le še eden od negativnih imagej naše države.

pot, o plezalnem vrtcu v Dovžanovi soteski, o usposobitvi rudnika živega srebra v Podljubelju za turistični ogled in o oživitvi mestnega jedra, ki naj bi postalo atraktivno z izgradnjo obvoznice. Najbrž pa se bodo težje uresničili načrti o ureditvi smučarskega muzeja, ki so ga načrtovali skupaj z Elanom.

Pri vsem tem bo gotovo pomembna vloga turističnih društev, ne bo pa šlo brez strokovnega dela in nasvetov. Kot je povedal Ingo Paš, bo v Sloveniji kmalu začela z delom agencija za skupno turistično promocijo, pripravlja pa se tudi zakon o pospeševanju turizma, s katerim naj bi bili točno opredeljeni turistična območja in

● V. Stanovnik

V Škofji Loki ustanovili odbor Socialistične stranke Slovenije

Opozicija ni edini zaveznik

Na skromno obiskanem sredinem ustanovnem zboru so v Škofji Loki ustanovili občinsko organizacijo Socialistične stranke Slovenije. Za predsednika je bil imenovan Vinko Cankar, za tajnika pa Blaž Kujundžić.

Škofja Loka, 5. septembra - Zvezni poslanec in socialistični poslanec v slovenskem parlamentu Janez Lukač iz Litije, ki je tudi podpredsednik zborna občinske skupščine, je loškim socialistom povedal, da ljudje sami od sebe ne bodo vedri v stranke in na sestanke in da se bo pač treba potruditi za vsakega člena posebej, prav tako pa bo nujno iskati tudi simpatizerje. Ljudje so glede slovenske politične levice vezani. Ne vedo, kaj se bo izčimilo iz napovedane jugoslovenske in posameznih republiških socialističnih strank, ni pa tudi jasnih ločnic med socialdemokracijo, socialisti in ZKS - prednovitelji. Socialisti so v tej dru-

ščini premalo prepoznavni in se v republiškem parlamentu preveč postavljajo v vlogo ubogljivega člana opozicije, ki ponavadi storijo tisto, kar je po volji prenoviteljem in liberalcem. Moramo res biti vedno opozicija, se je vprašal Lukač. Po njegovem ne. Tudi v poziciji, ki ne pomeni vključitve v Demos, bi lahko uresničili marsikatero programsko postavko. Negativni odnos do vlade v senči je prva samostojna poteza socialistov, sicer pa socialistična stranka, kar gre po Lukaču zamera republiškemu odboru, nima dovolj jasnega profila, nima udarnih programskih točk, ki pa se ta hip ponujajo same. Lukač jih je na-

štrel kar nekaj: pravičen proces lastnjenja, brez škode za vložek minulega dela, zaščita stanovanjske pravice, šolanje, vzgoja, iztožljiva pravica do dostenjega življenja itd. Evropski socialisti imajo prav za ta področja izredno precizne programe. Tajnik republiškega odbora Primož Hainz je skušal omiliti očitke Lukača. Dejal je, da bodo socialisti sodelovali z vsemi, ki imajo sorodne programske cilje, kar ta hip že pončenja (pogovori s sindikati, socialdemokratami), predvsem pa kaže biti v prihodnje medijsko agresivnejši.

Brez denarja bo malo muzike. Skupščinski denar za delovanje stranke, ki ima sicer svo-

je ljudi v vseh pomembnejših organih škofjeloške občinske skupščine, ne bo zadoščal. Republiški odbor je že ustanovil podjetje Tries. Stališča do občinske problematike in občinske politike bodo oblikovali na prihodnji seji odbora, kjer bo sploh treba temeljito pogovoriti, kako bodo loški socialisti učinkovite stopili v javnost.

● J. Košnjek

Obvestilo učencem zaključnih letnikov SKCPŠ iz Škofje Loke

Vse učence lanskih zaključnih letnikov obveščamo, da bo v sredo, 12. 9. 1990, ob 13. uri izredni rok popravnih oziroma zaključnih izpitov. Prijavnice morajo kandidati oddati do pondeljka, 10. 9. 1990.

Vodstvo šole

stva delavcev. Res je, da pri nas morda ni tako težko stanje kot v nekaterih drugih tovarnah, vendar pa zaposleni, ki imajo več otrok, vse težje prenašajo draginjo. Vprašljivo pa je, ali je ura med osmimi in devetimi primerna, saj je v naši klanici naprimer takrat največ dela. Mislim pa, da je prav, da se stavka odpove ali prestavi, saj je v zadnjih dneh prišlo do plodnih pogovorov z vladom in so nekateri vzroki za stavko že razrešeni.

Lado Bevk, Iskra Kibernetika: "V tem trenutku je edinno realno, da se stavka odpove, saj se začela pogajanja. Glede kolikotivne pogodbe je urejeno in ni več osnovnega vzroka za splošno stavko. V Iskri se stavke 'fizično' nismo nameravali udeležiti, vsekakor pa podpiramo zahtevo po dogovarjanju vladne in sindikata. Ta trenutek pa bi splošna stavka naredila veliko škodo sindikalnemu gibanju." ● V. Stanovnik

Kaj pravijo o napovedani splošni stavki v gorenjskih tovarnah?

Trenutno stavka ni potrebna

Anton Rozman, Peko Tržič: "V naši tovarni se za napovedano splošno stavko nismo opredeliли, vendar pa bi bili v primeru stavke solidarni z drugimi in bi morda prekinili delo za deset minut. Delavci tekstilne in usnjarske industrije smo imeli stavko že maja, zato tokrat ne vidimo potrebe zanjo. Res pa je, da bi delavci, tudi v naši tovarni, upravičeno stavkali. O pravilih se le veliko govori in piše, naredi pa se nič, pa naj gre za izboljšanje sramotno nizkih plač kot zaščite delavcev."

Dušan Čater, Mercator Mesoizdelki Škofja Loka: "V našem kolektivu smo stavko načeloma podprli, saj je to pač priznan način za izražanje nezadovolj-

Minister za industrijo Izidor Rejc v pogovoru z direktorji kranjskih tovarn

Čas paradnih konj je minil

Navzočnost na zahodnih trgih, obseg zaposlovanja in kadri so strateški elementi gospodarske politike slovenske vlade.

Kranj, 4. septembra - Kranjsko gospodarstvo je v še večji krizi kot slovensko, zato so direktorji kranjske industrije in gradbeništva pozorno prisluhnili besedam Izidora Rejca, slovenskega ministra za industrijo in gradbeništvo. Pogovor z njim je pripravila kranjska vlada, ki jo seveda prav tako skrbi, kakšne so možnosti za izboljšanje razmer v kranjskem gospodarstvu, neposrednega vpliva na nujni sicer nima več, vendar so razmere takšne, da brez medsebojnega so-delovanja ne bo šlo. Vlada mora pravočasno dobiti signale, je dejal minister Rejc, saj je zadnji dan pred prijavo stečajnega postopka težko pomagati.

Uvodoma je o položaju kranjskega gospodarstva spregovoril Peter Orehar, podpredsednik kranjske vlade, nanihal je podatke, ki govore o tem, da je kranjsko gospodarstvo v še večji krizi kot slovensko, kar se odraža tudi v vse večjem številu blokiranih računov. Trenutno ima račune blokirane 15 podjetij, sedem je že prijavljeno sodišču za začetek stečajnega postopka, nekateri pa se rešujejo z začasnimi deblokadami.

Vlada pripravlja podrobno gospodarsko politiko

Izidor Rejc je dejal, da je program vlade vseboval le "debelo" izhodišča, zdaj pripravlja podrobna izhodišča. Ta-ko bo kmalu znani model lastninjenja, njegov motiv bo seveda iskanje svežega kapitala. Zaradi nekontroliranega čakanja, kaj se bo zgodilo, se zdaj dogajajo stvari, ki se ne bi smele, veliko je privatiziranja, holdingi pa so postali nekakšno nadomestilo za bivše sozde.

Zaradi tečaja dinarja se izvozno gospodarstvo potaplja, lahko je kupovati marke po 60 odstotkov vrednosti, je dejal Izidor Rejc. Slovenska vlada bo zahtevala spremembe, v razgovorih z Markovićem uspeha ne bo, bo celotno ekonomsko politiko vzela v svoje roke.

Gospodarstvo bi se moralno čimprej organizirati v delniške družbe, je dejal minister Rejc.

Vlada pripravlja tudi predloge za drugačno davčno politiko, pričakujemo lahko racionalizacijo administriranja pri dajkih in prispevkih, pripravljajo novo organiziranost uprave v občinah, kar naj bi prispevalo k razbremenitvi gospodarstva, ki je po Rejčevem mnenju nujna.

Na razbremenitev so odmevi različni, celo iz gospodarstva, ko je vlada ustavila plačevanje

prispevka za nerazvite, so bila mnajna različna, niso pa pričakovani, da se bodo oglasila podjetja. Vlada je dobila veliko njihovih pisem, polnih tožb in stokanja, koliko in kako pomembne posle so zaradi tega izgubili na jugoslovanskem trgu.

V pripravi je tudi socialni program, ki bo v pomoč procesom, kakšen se je v jeseni Železarni že začel. Socialni program bo večnamenski, mladih ne bo puščal na robu, skrajšal bo čas upravičenosti do pomoči, upoštevali bodo

popoldansko delo in podobno, skratka, mikavnejše naj bi bilo delo in plača, namesto socialne pomoči.

Finance so tipalke

Oborožite se s financami, da boste lahko reševali probleme, finance so tipalke, brez katerih podjetje ne sme biti, je direktorjem naročal Izidor Rejc. Prav finančnih strokovnjakov je v Kranju malo, nemara so bili doslej odrinjeni, saj se došli strokovnjakov iz Kranja vozzi na delo v Ljubljano.

Programi in kadri pa bodo odločilnega pomena pri pridobivanju republiških sredstev, ki bodo kmalu razdeljena drugič. Prvo delitev je izpeljala stara vlada, ki je po Rejčevi oceni na hitro razmetala 200 milijonov dinarjev, predvsem Železarnam in Iskri. V drugi delitvi bo razdeljenih 160 milijonov dinarjev, podjetja se bodo morala med drugim s pogodbo tudi obvezati, da se bodo v treh do starih mesecih preoblikovali v

Čas paradnih konj je minil, takšne etikete si nihče ne sme več nadeti, kajti kdor si jo je, je zanesljivo izgubil, je dejal Izidor Rejc in s tem odgovoril na vprašanje s strani Iskre, katerih panogam bo vlada dajala prednost. Iskro vidi v tehniškem preskoku, ki ga je potrebljeno narediti in jo opremiti s finančnimi strokovnjaki, je dejal in dodal, da je v zadnjem času veliko ukvarjal z njo in da vladi sudi, da so odgovorna posamezna podjetja, ne pa holding kot nekakšen nasledek sozda.

delniško družbo, sicer bodo morala denar vrniti. V dveh valovih bo tako denar dobilo 35 podjetij, ne bomo mogli reči, zdaj je pa konec, je dejal minister Rejc, zato iščemo nove denarne vire.

Negospodarstvo ima na računih toliko denarja kot gospodarstvo

Predsednik Gorenjske banke Zlatko Kavčič je dejal, da so nekatera podjetja brezmejno lačna denarja, ne da bi se pogajali za pogoje kreditiranja, na drugi strani pa so podjetja, ki pri slednjih postavljajo ostre pogoje. Dobre programi so pripravljeni podpreti, vendar jih

na Gorenjskem ni. Ljudje so vse bolj varčni, saj jih hrailne vloge celo naraščajo, v zadnjem času je spet opazen beg v devize, zaradi strahu pred devalvacijo. Bojijo se je tudi podjetja, ki jo "pričakujejo" z uravnoveženo devizno bilanco.

Predlagal je vladi, naj podpre gospodarstvo s krediti za pospeševanje prodaje, banka pa je sposobna podpreti tudi nakup delavskih delnic. Celo ministra Rejca pa je presenetilo, da ima negospodarstvo na bančnih računih toliko denarja kot gospodarstvo, kar seveda pove, da se denar zelo počasi obrača, ne le, kako je gospodarstvo obremenjeno. ● M. Volčjak

Manjša industrijska proizvodnja in slabe plače

Večina Tržičanov dela v podjetjih z izgubo

Tržič, 4. septembra - "Z doseženimi rezultati gospodarjenja v naši občini v prvem letnem polletju prav gotovo ne moremo biti zadovoljni, saj so še slabši o lanskih. Ob zaskrbljujočem nazadovanju industrijske proizvodnje so podjetja ugotovila veliko večje zneske izgub, kot pa so razporedila dohodek za akumulacijo. V primerjavi s slovenskim in gorenjskim gospodarstvom ugotavljamo, da smo večkrat na zadnjem mestu, prav tako pa so pod slovenskim in gorenjskim povprečjem tudi osebni dohodki v tržičkih podjetjih," je strnila informacijsko o gospodarjenju nova načelnica oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti občine Tržič, Jana Primožič.

Izguba v tržičkem gospodarstvu v prvem polletju je znašala 64 milijonov dinarjev, izgubo pa so poslovali v Triglavu, Zlitu, BPT, Peku, Oblačilih Novost, TIKU, Obrtnem podjetju in Komunalnem podjetju. Ker imajo nekatera podjetja (ZLIT, Lepenka, Peko, Obrtno podjetje) tudi nekritko izgubo iz prejšnjih let, je znesek skupne izgu-

njuno potrebna in da bo v tovarni nujno narediti kaj za izboljšanje poslovanja. Zavedati se je namreč treba, da je v tem trenutku, v podjetjih, ki delajo z izgubami, zaposlenih kar 6560 delavcev, kar pomeni 87 odstotkov vseh zaposlenih v tržičkem gospodarstvu. Tako delavci prejemajo tudi najnižje osebne dohodke na Gorenjskem (3.472 povprečni OD za poslenega v občini).

Proizvodnja v tržičkih tovarnah upada tretje leto zapored, v obdobju prvih šestih mesečih pa je bil njen obseg manjši kar z 13,2 odstotka. To pa predvsem na račun manjše proizvodnje končnih lesnih izdelkov (glede na lansko leto je manjša

za 34,8 odstotka), proizvodnje tekstilne preje in tkanin, končnih tekstilnih izdelkov, usnje obutve in galeriterije. Edini spodbudni kazalci v tržički industriji so izvozni, saj je rast izvoza večja kot rast uvoza.

Kot je menil Janez Knific, bi se v tovarnah moral bolj cutiti vpliv Gospodarske zbornice, kjer je zaposlenih preveč ljudi (strokovnjakov), ki pa le malo pomagajo tovarnam, ki se znajdejo v težavah. Zato je podpredsednik tržičkega izvršnega sveta Drago Ficko predlagal, da se ugotovijo upravičenost te institucije, saj morajo tovarne, ki se znajdejo v stiski, da reševanje težav najemati tuje strokovnjake. ● V. Stanovnik

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj
vpisuje kandidate v tečaje tujih jezikov.

ZA ODRASLE

Tečaj nemščine: I., II., III., IV. in V. stopnje ter konverzacije
Tečaj angleščine: I., II., III. in IV. stopnje ter konverzacije
Tečaj italijanščine: I., II., III. in IV. stopnje
Tečaj francoščine: I., II. in III. stopnje

ZA OTROKE

začetni in nadaljevalni tečaji nemščine, angleščine, francoščine in italijanščine

- za predšolske otroke (4.-7. leta)
- za šoloobvezne otroke (8.-12. leta)
- za šoloobvezne otroke (12.-15. leta)

NOVO - začetni tečaj ŠPANSKEGA JEZIKA za odrasle in otroke

Organiziramo tudi:

- priprave za izprite za aktivno znanje tujega jezika
- priprave in izprite za mednarodno potrdilo (ICC) (certifikat)
- specializirane tečaje skozi igro in pesem za otroke po naročilu
- tečaje tujih jezikov za vodilne in vodstvene kadre
- osnovni tečaj angleške in nemške korespondence
- tečaje pogovornega jezika ob koncu tedna (z domaćimi in tujimi predavatelji)
- tečaje pogovornega jezika za delavce v trgovinski dejavnosti
- tečaje za ponovitev celotne angleške in nemške slovnice za STUDENTE
- tečaje za ponovitev angleške, nemške in francoške slovnice za dijake 1., 2., 3. in 4. razreda

Prijave sprejemamo do 20. 9. 1990 - Informacije po telefoni 27-481.

NE IZGUBLJAJTE GLAVE

OBJAVLJAJTE V GORENJSKEM GLASU

NAPRAVITE PRAVI KORAK.

EKONOMSKA PROPAGANDA:

CESTA JLA 16

MALI OGLASI:

tel.: 28-463
fax: 25-366

tel.: 27-960
fax: 25-366

VZGOJNOIZOBRAZEVALNI ZAVOD JESENICE - TOZD

Delavska univerza "Viktor Stražišar" Jesenice - suboč

64270 JESENICE — TRG TONETA ČUFARJA 1

TELEFON: (064) 81-072 — POŠTNI PREDAL 39

Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice vabi v naslednje oblike izobraževanja:

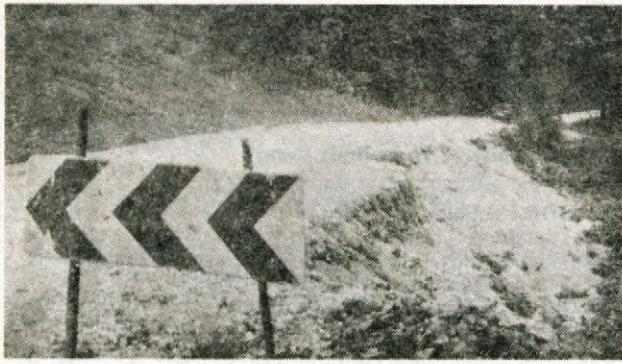
1. osnovna šola za odrasle
— šolanje je brezplačno
2. drugi letnik ekonomske srednje šole
— pogoj: dokončani prvi letnik ekonomske srednje šole
3. programi preusposabljanja za pridobitev poklica
— turistični tehnik
— mednarodni špediter
— pogoj: dokončana peta stopnja izobrazbe
— skladistično-komerčialni tehnik
— pogoj: dokončana četrta stopnja izobrazbe
4. programi usposabljanja za pridobitev izobrazbe za opravljanje del in nalog druge stopnje zahtevnosti za naslednje poklice:
— skladistični delavec
— kuhrske pomočnike
— natakrski pomočniki
— receptorski pomočniki
— tekstilni konfekcionar
pogoj: dokončana osnovna šola
5. programi izpopolnjevanja iz higienškega minimuma, varstva pri delu in požarne varnosti
6. programi dopolnilnega usposabljanja tajnic iz znanja pravopisa, tujega jezika, poslovnega bontona
7. knjigovodske tečaji za obrtnike
8. tečaji tujih jezikov in sicer:
— začetni tečaji italijanskega in francoškega jezika
— verificirani tečaji nemškega in angleškega jezika od 1. do 4. stopnje
— angleški in nemški tečaj konverzacije
— specializirani tečaji izpopolnjevanja v nemškem, angleškem, italijanskem jeziku
— tečaji nemškega in angleškega jezika za predšolske otroke in solarje.

Pouk jezikovnih tečajev teče po najsodobnejših metodah in je popestren z video tehniko. — izpit za pridobitev mednarodnega potrdila o znanju angleškega in nemškega jezikov

— tečaj slovenskega jezika za neslovence

NOVO - Vpisujemo v 1. letnik Visoke šole za organizacijo dela.

Prijave v vse naštete oblike izobraževanja sprejemamo do 15. septembra 1990. Za vse nadaljnje informacije se, prosimo, obračajte na Delavsko univerzo Viktor Stražišar Jesenice, Trg Toneta Čufarja 1, telefon št. 81-072.

Popravilo ceste pod Pševem - Iz programa ureditve ceste Stražišče-Čepulje v krajevni skupnosti Jošt v kranjski občini je ostal na podlagi urejanj v zadnjih letih še približno slab kilometr; od Stražišča do odseka pod Pševem in manjši odsek pred Javornikom. Na tem odseku pa je že nekaj let tudi večji usad pred Pševem. Zdaj, ko je Cestno podjetje Kranj po programu uredilo okrog 800 metrov dolg odsek ceste med Pševem proti Javorniku, se bodo konec tega tedna lotili tudi popravila na kraju, kjer cesta drsi. Teren bodo "zaustavili" s skalometrom pomešanim z betonom in uredili odvodnjavanje. Dela bodo trajala približno 14 dni, veljala pa bodo po projektu 700 tisoč dinarjev (iz tako imenovane elementarja Republike uprave za ceste). Med urejanjem usada bo cesta Stražišče-Čepulje zaprta za promet; mogoč, vendar oviran, bo le za domačine. - A. Ž.

Velika prireditev Cerkljah

Krompir in tudi drugi pridelki

Cerkle - Pobudo Cirila Zupina, gostilničarja iz Grada pri Cerkljah, ki bo tudi letos pripravil tekmovanje za pridelovalce gorenjskega krompirja so z veseljem sprejeli tudi v Turističnem društvu Cerkle. Že predlanskim je namreč društvo pripravilo prireditev, na kateri so predstavili in nagradili pridelovalce najtežjih pridelkov. Letos pa so se v društvu odločili, da takšno prireditev spet pripravijo. Povabili pa bodo takrat pridelovalce različnih kmečkih pridelkov (najtežjih - repa, pesa, korenje, zelje...) iz vse Slovenije. Podpredsednik TD Janez Kuhar pravi, da bodo scenarij prireditve izboljševali v nekaj dneh, da pa najbrž ne bo manjkalo zabave, glasbe, strokovnosti in seveda tudi nagrad.

Najprej bo še ta mesec torek pri Cirilu Zupinu krompirjevo tekmovanje, v drugi polovici oktobra pa vseh poljskih pridelkov na veliki prireditvi v okviru TD Cerkle. Najboljši pridelovalci krompirja na tekmovanju pri Cirilu Zupinu bodo takrat sodelovali tudi na prireditvi Turističnega društva Cerkle. Ko smo se ta teden v torek oglašili pri Cirilu Zupinu v Gradu 14. pošta Cerkle, je povedal, da ima že več zanimivih primerkov krompirja od osmih pridelovalcev. Najtežji krompir pa je v torek imel 99 dekagramov.

Povejmo še, da Turistično društvo Cerkle, ki se pripravlja že na praznovanje 30-letnice, praznovati bo podnebje leta, organizira v nedeljo, 9. septembra, za člane in ostale prebivalce vasi pod Krvavcem izlet v Mozirje na ogled razstave Cvetje Evrope. Prijava za izlet sprejema Mara Tarman od 9. do 11. ure v pisarni Turističnega društva (telefon 21-062) in tudi doma po telefonu na številki 42-092. ● A. Ž.

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj

vpisuje kandidate v tečaje:

- joge
- TM - transcendentalna meditacija
- moč pozitivnega mišljenja
- avtogeni trening

Prijave sprejemamo do 25. septembra 1990. Informacije po telefonu 27-481.

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj

organizira v sodelovanju s Srednjo šolo tehničnih strok in osebnih storitev iz Ljubljane

TEČAJ ZA INŠTRUKTORJE

za poučevanje praktične vožnje z osebnimi avtomobili

Pogoji za vpis:

- dokončana poklicna šola (IV. stopnja)
- vozniki izpit najmanj 3 leta

Prijave sprejemamo do 25. septembra 1990. Informacije po telefonu 22-891.

DRUŠTVO SREČA IN HOTEL BOR PREDDVOR

Vljudno vabljeni vsi, ki imate v življenju naslednje cilje:
 ● osebnostno rasti in postati uspešna samozavestna osebnost
 ● oblikovati harmoničen odnos do sebe, okolja in do življenja
 ● kvalitetno preživljati prosti čas
 ● storiti resnično nekaj za svoje dobro počutje

Pridružite se nam na **srečanjih z vsebino** v hotelu **Grad hrib Predvor**, vsak torek ob 18. uri.

Ne zamudite začetka ciklusa: **DUHOVNI RAZVOJ ČLOVEKA**, v torek, 11. 9. 1990.

Izhodišče srečanja je knjiga ameriškega zdravnika M. Scotta Pecka: The Road Less Traveled, New York 1978.

Prijavite se lahko direktno na recepciji hotela, tel.: 45-080, ali pri predsednici društva Sreča Bojani Fende-Habula, tel.: 47-122 (dopolnilno).

Prav tako sprejemamo prijave za cikluse: **UMETNOST POZITIVNEGA MIŠLJENJA** ali kdaj se bo meni nasmehnila sreča, ter ciklus po M. Kajcu: **UČBENIK ŽIVLJENJA**.

Informacije in vpis v Škofji Loki, za vse programe dobite na DU (tov. Volčjak), tel.: 620-888, 621-865.

Krajevna skupnost Čirče

Uresničen program in cilj: poživitev

V eni najmlajših krajevnih skupnosti v kranjski občini so si ob ustanovitvi zastavili obsežen in zahteven program. Zdaj jih čaka urbanistični načrt, gradnja športnega igrišča...

Čirče, 6. septembra - Pred dobrim mesecem, ko so v kranjski občini z različnimi prireditvami praznovali letoski občinski praznik, so v krajevni skupnosti Čirče ob krajevnem prazniku dobili tudi Živilin nakupovalni center. "Tako smo uresničili program, sprejet ob ustanovitvi, zdaj pa nas čaka, na kratko rečeno, poživitev," pravi Jože Močnik, ki je bil za predsednika izvoljen z večino glasov na letosnjih volitvah.

Krajevna skupnost Čirče v kranjski občini je bila ustanovljena 1979. leta, ko so se odločili za odcepitev od takratne KS Huje-Planina. Že na začetku so si najprej zastavili za nalogu, da v novi krajevni skupnosti zgradijo družbeni center. Skupno odločitev so potem krajanji podprtli tudi na referendumu o samopriskrbi.

"Takrat nas je bilo v krajevni skupnosti kakšnih 70 navdušencev," se spominja Jože Močnik, takratni prvi predsednik sveta KS. "Že ko smo sprejemali program, smo se z Vzgojno varstveno organizacijo Kranj in delovno organizacijo Živila dogovorili, da ga bomo skupaj uresničili. Tako smo zaradi cenejše gradnje načrtovali tudi nekatere skupne prostore v družbeno-trgovskem centru. Dom in vrtec smo v krajevni skupnosti odprli 1985. leta. Ni bilo lahko. Ko je sredi gradnje zmanjkal denarja, smo z voljo večine podaljšali na referendumu samopriskrbi še za dve leti. In tako kot smo takrat vztrajali, smo bili potem zvajali tudi pri dogovorih z Živilim, da zgradimo trgovino. Lani so v Živilih sklenili, da se lotijo izgradnje in tako imamo zdaj ta, najpomembnejši del ob ustanovitvi krajevne skupnosti sprejetega programa "pod streho".

V dobrem desetletju delovanja krajevne skupnosti pa to ni

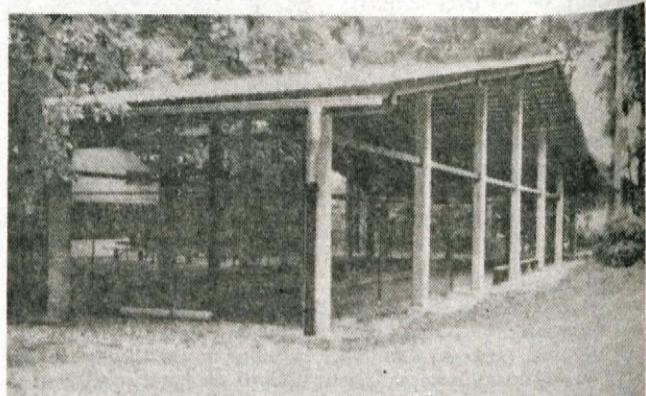
bila edina akcija in naloga, ki so si jo zastavili. Z zadovoljstvom ugotavljajo, da so po odločilih zavzemajo na ta način dobili urejeno Smledniško cesto, skoraj vsaka hiša ima telefon, asfaltirali so vse ulice, urejali javno razsvetljavo in skrbeli za okolje...

"Seveda pa s tem ne moremo biti zdaj kar zadovoljni. Res je, da smo za uspehe, ki jih ni bilo malo, dobili tudi priznanje, vendar menim, da bomo morali delo v krajevni skupnosti spet poživiti. Čaka nas na primer obravnavo urbanističnega načrta za del krajevne skupnosti. Zaradi počakanja denarja nismo mogli uresničiti želje in potrebe po športnem igrišču. Tako načrt, kot igrišče naj bi bili zdaj prednostni nalogi v krajevni skupnosti. Nadaljevati in dokončati pa mislimo tudi javno razsvetljavo. Lotili se bomo ureditve prometa, urejanja okolja in še letos naj bi zaživele oziroma oživele spet različne kulturne dejavnosti v domu..."

Sicer pa, kar zadeva društveno dejavnost, se lahko tudi že zdaj pohvalijo. Še posebej prizadetni in delavni so balinarji, ki so si zgradili pokrito balinišče in beležijo na različnih tekmovanjih lepe uspehe. Podobno je s streško sekcijo... Skratka, izkušen in spoznani, kako se uresničevanja načrtov lotiti,

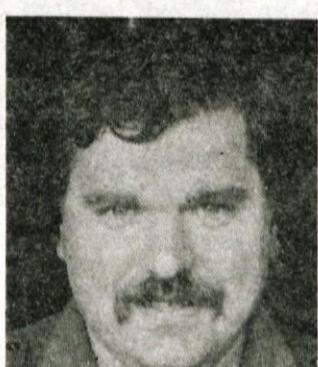
Z izgradnjo nakupovalnega centra pri domu je bil uresničen program, ki so si ga v krajevni skupnosti zastavili že ob ustanovitvi...

Še letos nameravajo v domu oživiti različne kulturne dejavnosti. Sicer pa so še posebno delavni balinarji, ki so zgradili tudi pokrito balinišče...

jim v krajevni skupnosti ne manjka. Jože Močnik pa ob tem tudi ugotavlja, da vsega tega brez dela, pomoči in sodelovanja krajjanov ter delovnih organizacij in občine tudi doslej, kar je bilo doseženo in narejeno, ne bi zmogli. ● A. Žalar

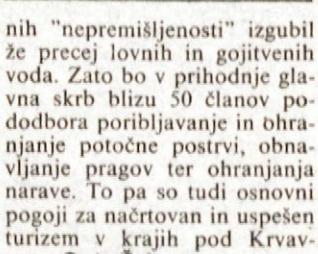
nez Prosenc povedala, da se danes vsi skupaj še veliko premalo zavedamo, kaj pomenijo zdrave in čiste vode. To pa ne velja le za onesnaževanja marveč tudi za izvajalce, ko opravljajo različne regulacije, raziskave, zajetja in podobno. Podobnor Pšata je zaradi tovrst-

Prisrčno se Vam zahvaljujem za čestitke in dobre želje ob moji sedemdesetletnici. Človeku dobro de, ko ugotovi, da njegovo delo in napori, ki jih je vse življeno posvečal slovenski ženi in materi in vsem tem malim, neboglj enim novim kranjskim občanom, niso ostali neopazni. Z Vašimi željami ste mi napravili veliko veselje in mi obogatili spoznanje, da vsako svojemu dočloveku namenjeno delo nikoli ni brez misla, brez vrednosti in brez odmeva!

Vas prisrčno pozdravljaj! ● prim. dr. Igor Vetrter

Čeprav je od čestitke prim. dr. Igorju Vetrter in njegove zahvale predsedniku sveta krajevne skupnosti Vodovodni stolp v Kranju Ivanu Jelenu minilo že nekaj časa, smo se odločili, da (nenazadnje tudi kot zgleden primer) pismo objavimo. Hkrati se čestitkam ob sedemdesetletnici prim. dr. Igorju Vetrteru pridružujemo tudi v uredništvu Gorenjskega glasa. Najpa ob tej priložnosti še podarimo, da v krajevni skupnosti Vodovodni stolp že nekaj let ob okroglih obletnih (po 50. letu) svojim krajjanom pošljajo čestitke. Pravijo, da ob vsem drugem delu, ki ga opravljajo v krajevni skupnosti, to delo ne pomeni za KS noben dodaten strošek. Ljudem, ki se jih spomnijo, pa veliko pomeni. ● A. Žalar

Kakšna bo usoda Tehniškega muzeja jeseniške Železarne

BOGATA ZBIRKA IŠČE NOVEGA LASTNIKA

Lastnik lepe in bogate zbirke o zgodovini železarstva in njen dosedanji skrbnik jeseniška Železarna ne zmora več finančnega bremena vzdrževanja muzeja v dosedanjem obsegu in ponuja skrbištvo občini. Ta želi vse muzejske zbirke združiti v enoten jeseniški muzej, vendar za to potrebuje pristanek republike. Od tam na njihov predlog že leto dni ni odgovora.

Jeseniška Železarna je svoj Tehniški muzej (za ogled ni bilo nikoli treba plačati vstopnine) vzdrževala, urejala in dopoljevala z lastnimi sredstvi vse do skrajne zaostritve gospodarskega položaja. Zdaj so ukinili vse dejavnosti, ki predstavljajo stroške in ne prinašajo dohodka. Časopis Železar je iz tednika postal štirinajstdnevnik na nekaj straneh, oba kustosa Tehniškega muzeja pa sta na šestmesečnem prisilnem dospelju brez upanja na povratek, saj bo muzej med čakanjem na boljše čase zaprt. Več kot pol leta je že minilo od nabave zadnjih novih eksponatov, brez možnosti za razvoj zbirke in tem da kvaliteto pa je tudi delo kustosov nesmiselno. Zbirko bodo poslej vzdrževali le toliko, da se ne bo delala večja škoda. Na srečo so skoraj vsi eksponati nameščeni v vitrinah.

Na srečo se v Železarni zavdujajo, kakšna škoda bi bila povsem zapreti vrata zbirki, zato bodo se vedno omogočili ogled organiziranim skupinam. Trenutno sta za strokovno vedenje na razpolago še kustosa, kasneje pa bodo to nalogu opravljali nekateri od vodičev po Železarni, ki so se za to posebej pripravili.

V Železarni vidijo edino pravo rešitev v prenosu skrbništva in s tem finančnega bremena na občino. Pripravljeni so

dati v najem Ruardovo graščino, kjer zbirka domuje in kjer bi bilo v primeru ustanovitve enotnega občinskega muzeja dovolj prostora tudi za druge zbirke, ki so zdaj na več krajih, hkrati pa tudi za delovne prostore zaposlenih. S stavbo bi muzej poleg zbirk dobil tudi arhiv in knjižnico. Železarna pričakuje določeno odškodnino le za stavbo. Zbirke bi odstopila v uporabo brezplačno, do morebitne uvedene vstopnine ne bi imela zahtev, zaradi lastne promocije pa bo obdržala lastništvo. Da bi bila Ruardova graščina v primeru ustanovitve muzeja, ostaja pa pri prej omenjeni ponudbi. Sestanek obenam načrtujejo za naslednji teden.

Jeseniška občina je elaborat že lani spomladi predložila bivši republiški kulturni skupnosti. Ta je zahtevala dopolnitve in dopolnjena verzija je bila vrnjena lansko jesen. Decembra sta se obe strani o načrtih pogovarjali na skupnem sestanku in Jeseničani so dobili

obljubo, da pride republiška komisija po novem letu še enkrat pogledat muzejske zbirke in prostore. Kot kaže, se člani komisije časovno niso mogli uskladiti, zato je bil obisk večkrat preložen. Vmes so prišle volitve, z njimi pa reorganizacija republiških organov (kulturna skupnost je sedaj del sekretariata za kulturo), ki še vedno ni končana. Strokovno delo je bilo medtem prekinjeno, vendar na sekretariatu napovedujejo, da bodo že to jesen vsi primeri deležni ponovne strokovne presoje. Na Jesenicah so med čakanjem na odgovor iz Ljubljane postali že pesimisti. Posebej, ker so že lani v neformalnih stikih dobili vtiš, da njihov predlog ni deležen naklonjenosti, saj naj bi bil slovenski prostor premajhen, da bi bilo smiseln v njem ustanavljati več muzejev. Jeseniški elaborat pa je poleg tega predvideval, da bi že v nekaj letih tretjina sredstev za delovanje muzeja začela pritekati iz republiških sredstev.

V katerem grmu torej tiči zanje? Na Jesenicah brez odobritve republiškega organa muzeja ne morejo ustanoviti, vse bolj pa se zdi, da bo treba za ureditev muzejske dejavnosti najti drugačno rešitev. Hitro jo potrebuje zlasti Tehniški muzej, ki se mu brez pomoči družbeni skupnosti obetajo nič kaj rožnatih časi.

T. Jurjevec

KRANJ - V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava *Kranj, kaže ni več*.

V Galeriji Lipa v Mestni hiši je na ogled prodajna razstava del članov Likovnega društva Kranj.

V Galeriji Tai-Tai je na ogled prodajna razstava del Frančeta Slane in Izidorja Jalovca.

V Galeriji Bevisa razstavlja akademika slikarja iz Sarajevo *Vito in Dejan Šalvarica*.

BRDO - Avli hotela Kokra je na ogled prodajna razstava olj in risb akademike slikarja *Maje Kocmut*.

VRBA - Prešernova rojstna hiša je odprta vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta od ponedeljka do petka med 9.30 in 13. uro, v nedeljo med 12. in 16. uro, v soboto pa je zaprt.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik razstavlja svoje akvarele slikar *Marjan Miklavc* iz Sežane.

V galerijskih prostorih Kosove graščine je na ogled razstava razglednic *Gorenjski kraji in ljudje pred prvo svetovno vojno in med obema vojnoma*.

V razstavnem prostoru kulturnega doma Julke in Albina Pibernik razstavlja mlada člena Foto-kluba Andrej Prešeren *Jani in Sandi Novak*.

KRANJSKA GORA - Lijenjekova domačija (etnološki muzej) je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 12. ure.

BLEĐ - V ponedeljek, 10. septembra, bo ob 20. uri v cerkvi na otoku koncert *zbor bratov Zupan* iz Tržiča.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši je na ogled razstava *Pletarstvo v Radovljici*.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši razstavlja slikar *Uroš Žitnik* iz Ljubljane.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji na Mestnem trgu razstavlja slike in risbe akademski slikar *Marko Butina*.

Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure.

ŽIRI - V gostišču Sora v Brekovicah do konca septembra razstavlja svoja dela akademski slikar *Hua Čin*.

FOLKLORA IN PREDICE

Prejšnji petek odpadla folklorna prireditev *Po Koroškem, po Kranjskem* bo danes od 20. uri v Prešernovem gledališču. Nastopila bo folklorna skupina *Iskra Kranj*, posebna točka večera pa bo nastop predic iz Srednje vasi v Bohinju, ki ohranjajo tradicijo naših babic. Prikazale bodo delo na prej.

JESENSKE SERENADE

Drevi bodo v Kosovi graščini na Jesenicah nadaljevali z večeri jesenskih serenad. Ob 20. uri bodo Monika Kranjec (kitara), Larisa Zurunić (flavta) in Vuk Kraković (violina) zaigrali dela angleškega skladatelja Johna Duarteja in našega Primoža Ramovša. Na tretjem večeru v ponedeljek, 10. septembra, bo prav tako ob 20. uri violinist Miran Kolbl predstavljal spored Paganinijevih kapric.

VEČER PODOKNIC

V okviru Škofjeloških poletnih večerov bo drevi v atriju Starega farovža na Mestnem trgu večer slovenskih podoknic. Nastopili bodo: Škofjeloški oktet, oktet Jelovica in kvartet Spev iz Škofje Loke, Gorenjevaški oktet, oktet Zadružniki v Brekovicah v Selški dolini, nonet Blegoš iz Poljan, Moški pevski zbor Ratitovec iz Železnikov in oktet Donit iz Sodražice. Prireditev se bo pričela ob 20. uri.

RAZSTAVA ARTING CREATIV

Nocoj ob 19. uru bodo v kamniškem razstavišču Veronika odprli razstavo likovnih del skupine Artting Creativ iz Zahodnemškega mesta Ennigerloh. Dela sedmih slikarjev bodo na ogled do torka, 11. septembra.

PLANINSKI KONCERT NA VOGARJU

Moški komorni zbor iz Podnarta pod vodstvom dirigenta Ejiga Gašperšiča vsako leto na drugi planinski točki priredi koncert planinskih pesmi. Letos bodo nastopili pri koči Draga Kosija na Vogarju. Koncert bo v soboto, 8. septembra, ob 11. uri.

AVTO ŠOLA ZŠAM

Vpisuje v tečaj CESTNO-PROMETNIH PREDPISOV

KRANJ:

Delavski dom /vhod 6/, od 12.00 - 16.00 ure, sobota od 8.00 - 10.00 ure

ŠKOFJA LOKA: novi Gasilski dom na Trati, od 8.00 do 12.00 ure in od 14.00 do 17.00, sobota od 8.00 do 12.00, telefon za obe Šoli 631-729

Praktična vožnja na vozil OPEL corsa in GOLF.

VEČNAMENSKE VREČKE

- ZA ZAMRZOVANJE
- ZA PAKIRANJE
- ZA NAJRAZLIČNEJŠE NAMENE V VSEH VELIKOSTIH

VREČKE ZA LED

10 VREČK - 150 KROGLIC
PRI NAS VSE IZDELKE
DOBITE OBČUTNO CENEJE
VABLJENI!!

PISKAR ANTON
LJUBLJANA, TITOVA 41
tel.: 329-837

Ob razstavi v Kurnikovi hiši

UROŠ ŽITNIK V TRŽIČU

„Uroš Žitnik razmišlja, bere in občuti krajino kot slikar po duši. Likovna spoznanja spontano prenaša v svoj slikarski jezik. V bistvu Uroš Žitnik gradi in riše sliko že z barvo samo. Kljub zračnosti, ki veje iz njegovih del zaradi prebijajoče beline podlage, delujejo njegova platna kot krepko grajena sestavljava barvnih ploskev...“

Omerze. Toda vseeno je v Zitniku nekaj posebnega...”, meni o delu slikarja iz Ljubljane profesor Janez Šter.

Motivi tržiškega mestnega jedra in podobe drugih mest slikarja Uroša Žitnika bodo v Kurnikovi hiši razstavljeni do 24. septembra.

T.J.

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj

vpisuje

kandidate v tečaj SLOVENSKEGA JEZIKA

Prijave sprejemamo do 1. 10. 1990. Informacije po telefonu 27-481.

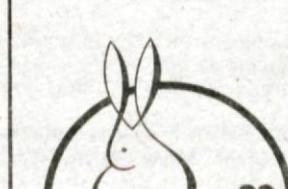

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj

vpisuje

kandidate v tečaj VODENJA POSLOVNIH KNJIG, ki je namenjen nosilcem obrti v zasebnem sektorju.

Prijave sprejemamo vsak dan (razen sobote) od 7. do 15. ure. Informacije po telefonu 22-891.

TV SPORED

PETEK

7. septembra

- 9.00 TV mozaik
- 9.00 Klikčeve dogodivščine
- 9.30 Divji svet živali, angleška poljudnoznanstvena serija
- 10.00 Afera prislушкиvanja, dokumentarna oddaja
- 10.45 Mozaik, ponovitev
- 10.45 Mihajlo Lomonosov, sovjetska nadaljevanka
- 14.45 Video strani
- 15.05 Žarišče, ponovitev
- 15.35 Poletna noč, ponovitev
- 17.00 TV dnevnik
- 17.05 TV mozaik
- 18.10 Spored za otroke in mlade, Pet priateljev, angleška nanizanka
- 19.05 EP Video strani
- 19.10 Risanka
- 19.30 TV dnevnik
- 19.50 Vreme
- 19.54 Zrcalo tedna
- 20.20 V 80 dneh okoli sveta
- 21.15 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
- 22.05 TV dnevnik
- 22.25 Sova
- Družinske vezi, ameriška nadaljevanka
- Mladi tujec, ameriški film
- 0.10 Video strani

2. program TV Slovenija

- 17.30 Regionalni programi TV Slovenija
- 19.00 Domači ansambl
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Žarišče
- 20.30 Oči kritike
- 21.10 Veliki dirigenti - A. Toscanini
- 22.05 Skupščinska kronika

HTV

- 8.30 Otroška oddaja
- 9.00 Šolski program
- 10.30 Poročila
- 10.35 Šolski program
- 12.30 Poročila
- 12.35 Lokalni program
- 15.30 Poročila
- 15.40 Program plus, ponovitev
- 17.00 Poročila
- 17.20 Izobraževalni program
- 17.50 Oddaja za otroke
- 18.20 Številke in črke
- 18.40 Risanka
- 18.45 Skupščinska kronika
- 19.15 Lokalni program
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 V Cityju, angleška nadaljevanka
- 21.00 Domači show program
- 21.45 TV dnevnik
- 22.05 Kulturni magazin
- 23.10 Nočni program
- 1.10 Poročila
- 1.10 Videonoč

SOBOTA

8. septembra

- 8.50 Video strani
- 9.00 Spored za otroke in mlade Radovedni Taček: Zajec
- 9.10 Zlata ptica
- 9.15 Moja družina in ostale živali, angleška serija
- 9.50 Čebelica Maja
- 10.15 Čudežna leta, ameriška nanizanka
- 10.40 Zgodbice iz školjke
- 11.10 Večerni gost
- 11.55 Oči kritike
- 12.35 Video strani
- 12.45 Rock kompas
- 13.30 Mala Mo, ameriški film
- 15.55 Žarišče, ponovitev
- 16.25 Sova, ponovitev
- 17.00 TV dnevnik
- 17.05 Športni dogodek

NEDELJA

9. septembra

- 8.40 Video strani
- 8.50 Živ žav
- 9.40 Pet priateljev, angleška nanizanka
- 10.05 Nashville v oknu, zabavna oddaja HTV
- 11.05 'Alo, 'alo, ponovitev angleške nanizanke
- 11.30 Domači ansambl
- 12.00 Kmetijska oddaja
- 12.30 Video strani
- 14.25 Celje: Mednarodni obrtni sejem, kronika
- 14.35 Praški Panoptikum, češko-slovaška nanizanka
- 15.35 Sova, ponovitev
- 17.00 TV dnevnik
- 17.05 Goldwinove norčije, ameriški film
- 18.55 Risanka
- 19.30 TV Dnevnik 2
- 19.50 Vreme
- 20.00 Kazimir Klaric: Positivna ničla, nadaljevanka HTV
- 20.55 Zdravo
- 22.15 TV dnevnik
- 22.35 Sova: Doktor Doogie Howser, ameriška nanizanka, Srce mesta, ameriška nadaljevanka
- 2. program TV Slovenija
- 10.00 Oddaja za JLA
- 14.25 Maribor: Finale SP v Motornavni, prenos
- 15.30 Monza: Formula 1 za veliko nagrado Italije
- 17.00 Športno popoldne
- 19.00 Da ne bi bolelo
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Ob 500-letnici Idrije, dokumentarna oddaja

PONEDELJEK

10. septembra

- 9.00 Spored za otroke in mlade
- 9.15 Da ne bi bolelo: Učne težave našega šolarja
- 9.30 Mednarodni folklorni festival
- 10.00 Utrip
- 10.15 Zrcalo tedna
- 15.35 Sova, ponovitev
- 17.00 TV dnevnik
- 17.05 Zdravo, ponovitev
- 18.30 Spored za otroke in mlade Radovedni Taček
- 18.40 Čebelica Maja
- 19.10 Risanka
- 19.20 TV okno
- 19.30 TV Dnevnik 2
- 19.50 Vreme
- 20.00 Nikola Čurčin: Sentimentalna zgoda, drama TV Beograd
- 21.10 Osmi dan
- 22.00 TV dnevnik
- 22.30 Pregled modernega baleta: Japonski buton
- 22.25 Poletna noč Alfred Hitchcock vam predstavlja Srce mesta, ameriška nadaljevanka
- 0.25 Video strani

2. program TV Slovenija

- 17.00 Satelitski programi - poskusni prenos
- 18.50 Celje: Mednarodni obrtni sejem, kronika
- 19.00 Človek iz Totvela, poljudnoznanstvena oddaja
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Žarišče
- 20.50 Po sledeh napredka
- 21.00 Sedma steza, oddaja o športu
- 21.20 Karavana zapravljevčkov: nogometni stadion, zabavnoglasbena oddaja
- 22.00 Igre brez meja

- 20.40 Le Corbusier, francoska dokumentarna serija
- 21.35 Zabava vas Halid Bešlić s prijatelji, glasbena oddaja TV Sarajevo
- 22.05 Formula 1 za veliko nagrado Italije, posnetek iz Monze
- 22.35 Športni pregled

1. program HTV

- 9.45 Poročila
- 9.50 TV koledar
- 10.00 30 let šolske televizije
- 12.00 Poročila
- 12.10 Prezrli ste, poglejte
- 14.45 Poročila
- 14.50 Program plus, ponovitev
- 17.00 Poročila
- 17.20 Izobraževalna oddaja
- 17.50 Artenij in Matilda, lutkovna igrica
- 18.05 Radost Evrope, oddaja za otroke
- 18.20 Številke in črke
- 18.40 Informativna oddaja za goste iz tujine
- 18.45 Dokumentarna oddaja
- 19.15 Risanka
- 19.30 TV dnevnik 2
- 20.05 Črna orhideja, drama TV Slovenija
- 21.00 Paralele, zunanjaja politika
- 21.25 TV dnevnik 3
- 21.55 Program plus

1. program HTV

- 9.45 Poročila
- 9.50 TV koledar
- 10.00 30 let šolske televizije
- 12.00 Poročila
- 12.10 Prezrli ste, poglejte
- 14.45 Poročila
- 14.50 Program plus, ponovitev
- 17.00 Poročila
- 17.20 Izobraževalna oddaja
- 17.50 Artenij in Matilda, lutkovna igrica
- 18.05 Radost Evrope, oddaja za otroke
- 18.20 Številke in črke
- 18.40 Informativna oddaja za goste iz tujine
- 18.45 Dokumentarna oddaja
- 19.15 Risanka
- 19.30 TV dnevnik 2
- 20.05 Črna orhideja, drama TV Slovenija
- 21.00 Paralele, zunanjaja politika
- 21.25 TV dnevnik 3
- 21.55 Program plus

- 17.50 Mali svet, oddaja za otroke
- 18.20 Številke in črke
- 18.40 Risanka
- 18.45 Znanost
- 19.15 Risanka
- 19.30 TV Dnevnik
- 20.00 Žrebanje lota
- 20.05 Pokrijte ji obraz, angleška nadaljevanka
- 21.05 Kontaktni magazin
- 23.05 TV dnevnik 3
- 23.25 Poročila za goste iz tujine
- 23.30 Program plus
- Midva, angleška nanizanka
- V senci kobre, angleška nadaljevanka
- Clive James vam predstavlja Playboy, 2. del
- 1.40 Poročila

SREDA

12. septembra

- 9.00 TV mozaik
- 9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav
- 9.45 Sentimentalna zgoda, drama TV Beograd
- 10.45 Zmaga, italijanska TV nadaljevanka
- 15.20 Video strani
- 15.30 Sova, ponovitev
- 17.00 TV Dnevnik 1
- 17.05 TV mozaik
- 18.25 Spored za otroke in mlade Čudežna leta, ameriška nanizanka
- 19.05 Risanka
- 19.15 TV okno
- 19.30 TV Dnevnik 2
- 19.50 Vreme
- 20.00 Mihajlo Lomonosov, sovjetska nadaljevanka
- 21.20 Tednik
- 22.30 TV dnevnik 3
- 22.50 Sova
- Vse razen ljubezni, ameriška nanizanka
- 0.05 Video strani

- Cheers, humoristična serija
- V senci kobre, ameriška nadaljevanka
- Portreti: Winston Churchill, dokumentarni film
- 1.20 Poročila

ČETRTEK

13. septembra

- 9.00 TV mozaik
- 9.00 Grizli Adams
- 11.10 Zakon v Los Angelesu, 10. del
- 14.40 Video strani
- 14.50 Celje: Mednarodni obrtni sejem, kronika
- 15.00 Slovenci v zamejstvu, ponovitev
- 15.30 Žarišče, ponovitev
- 16.00 Sova, ponovitev
- 17.00 TV Dnevnik 1
- 17.05 TV mozaik
- 18.25 Spored za otroke in mlade Čudežna leta, ameriška nanizanka
- 19.05 Risanka
- 19.15 TV okno
- 19.30 TV Dnevnik 2
- 19.50 Vreme
- 20.00 Mihajlo Lomonosov, sovjetska nadaljevanka
- 21.20 Tednik
- 22.30 TV dnevnik 3
- 22.50 Sova
- Vse razen ljubezni, ameriška nanizanka
- 0.05 Video strani

2. program TV Slovenija

- 17.30 Regionalni programi TV Slovenija - studio Ljubljana
- 19.00 'Alo, 'alo, angleška nanizanka
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Žarišče
- 20.30 Odlagališče jedrskih odpadkov, pojudnoznanstvena oddaja
- 21.00 Mali koncert nagrajočev 19. tekmovalja učencev in študentov Srednje glasbenine in baletne šole Ljubljana
- 21.10 Afera prislушкиvanja
- 21.40 Večerni gost
- 22.25 Svet na zaslonu
- 22.55 Tenis: Seles - Sanchez, posnetek iz Novega Sada

1. program HTV

- 9.45 Poročila
- 9.50 TV koledar
- 10.00 30 let šolske televizije: naravoslovne znanosti
- 12.00 Poročila
- 12.10 Prezrli ste, poglejte
- 14.45 Poročila
- 14.50 Program plus, ponovitev
- 17.00 TV dnevnik
- 17.20 Izobraževalna oddaja
- 17.50 Majskie igre, oddaja za otroke
- 18.20 Številke in črke
- 18.40 Poročila za goste iz tujine
- 18.45 Dokumentarni program
- 19.30 TV Dnevnik 2
- 20.00 Spekter, politični magazin
- 21.05 Zabavnoglasbena oddaja
- 22.05 TV dnevnik
- 22.30 Program plus
- Alf, ameriška nanizanka
- V senci kobre, angleška nadaljevanka
- Popotovanje po ameriškem Zahodu, potopis
- 0.40 Poročila

- ugovor ni zaledel. Rekla je: "Saj nobeden vsega ne ve, ob delu in proučevanju te problematike boš že spoznal, kaj narediti in kako ukrepati." No, in tako sem nekako v dneh med 17. in 20. majem 1945 odšel v Maribor, kjer sem potem bil do oktobra 1947. Po nekaj dneh bivanja v Mariboru in po seji okrožnega komiteja KPS sem bil poslan na pregled stanja v okrajih Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer, Ormož, Lendava in Murska Sobota, torej v tipična kmetijska območja. Spotoma sem obravnaval in reševal organizacijsko-kadrovska vprašanja in sestavo okrajnih komitejev partije in okrajnih odborov OF s potrebnimi dopolnitvami in spremembami sestavov ter vzpostavljivo novih upravnih organov ter njihovo funkcioniranje kot nove ljudske oblasti. Še posebej sem se povzdal zanimal za vprašanja in probleme v kmetijstvu. Kmalu zatem sem bil postavljen za organizacijskega sekretarja okrožnega odbora OF in organizacijskega sekretarja okrožnega komiteja KPS. Kasneje sem nekaj časa opravljajal tudi dolžnosti političnega sekretarja navedenih dveh forumov in poleg teh kasneje še razne druge funkcije in dolžnosti.

- Ko ste bili v Mariboru, je potekala "repatriacija" domobranov. Ste vi, ki ste bili na dovolj visokem položaju, vedeli, kaj se dogaja? To, kar se je z njimi zgodilo, bi lahko razložili z reklom "vrači vitez" (Gorje premaganim!); vprašanje pa je, kako razložiti ravnanje Angležev - je šlo za nizkočno, neetično ravnanje generala Tobaja La Wala alias lorda Aldingtona (kakor trdi grof Tolstoy) ali se za kaj drugega?

- Preden odgovorim na vprašanje "repatriacije" domobranov, menim, da je prav in potrebno, da si malo ogledamo stanje in dogodek leta 1945. Gre za to, da so se že kmalu v začetku 1945. leta nasprotvili partizanskega narodnoosvobodilnega voja in vsakršnih družbenih sprememb in pristaši obnove kraljevine Jugoslavije odločili še pod nemškim okriljem vzpostaviti fronto Kolpi in Sotli ter na nej zadržati partizanske sile oziroma jugoslovansko armado.

MIHA NAGLIČ Življenje in delo ljudskega poslanca Antona Peternela - Igorja

Za kmeta in za komunizem

Ob tej ofenzivi so Nemci in domobranci v nedeljo, 25. marca, požgali v Delnicah tri hiše, ustrelili pa so štiri člane družine Tomaža Dolenc, Povletove iz Delnic, gospodarja Tomaža pa so še z enim soborcem ubili domobranci v soboto, 7. aprila 1945. Dne 25. marca so pri Podobenu ustrelili tudi Marico Naglič, Šuštarjevo, in Mici Dolenc, Povletovo (vsteto že zgoraj). V soboto, 24. marca, pa so Nemci ob asistenci domobrancov požgali domačijo in mline Blaža Bohinca na Matikovšu v Podvrhu, gospodarja Blaža z Ženo Frančiško terturnjih pet otrok pa ustrelili in vrgli v goreči hiši. V nedeljo, 25. marca, so Nemci in domobranci pobili osemčlansko dru

KINO

KRANJ CENTER

7. septembra amer. bocvan. kom. BOGOVI SO ZOPET PADLI NA GLAVO ob 16., 18. in 20. uri 8. septembra amer. bocvan. kom. BOGOVI SO ZOPET PADLI NA GLAVO ob 17. in 19. uri, prem. amer. akcij. kom. K-9 ob 21. ur. 9. septembra amer. bocvan. kom. BOGOVI SO ZOPET PADLI NA GLAVO ob 17. in 19. uri, prem. amer. akcij. kom. K-9 ob 21. ur. 9. septembra amer. bocvan. kom. BOGOVI SO ZOPET PADLI NA GLAVO ob 17. in 19. uri, prem. amer. film GORILE V MEGLI ob 21. ur. 10. septembra prem. franc. ljub. kom. ŠTUDENTKA ob 16., 18. in 20. ur. 11. septembra franc. ljub. kom. ŠTUDENTKA ob 16. ur. amer. melodrama GORILE V MEGLI ob 18. in 20. ur. 12. septembra amer. akcij. kom. NOČ V HARLEMU ob 16. ur. amer. melodrama GORILE V MEGLI ob 18. in 20. ur. 13. septembra amer. akcij. kom. NOČ V HARLEMU ob 16. ur. amer. melodrama GORILE V MEGLI ob 18. in 20. ur.

KRANJ STORŽIČ

7. septembra amer. trda erot. ZGODBA O NICOLE ob 18. in 20. ur. 8. septembra amer. trda erot. ZGODE O NICOLE ob 18. in 20. ur. 9. septembra hongkon. akcij. film GUSARSKA PATRULJA ob 18. ur. amer. trda erot. ZGODBA O NICOLE ob 20. ur. 10. septembra Danes zaprt! 11. septembra hongkon. akcij. film GUSARSKA PATRULJA ob 18. in 20. ur. 12. septembra franc. ljub. kom. ŠTUDENTKA ob 18. in 20. ur. 13. septembra amer. akcij. kom. NOČ V HARLEMU ob 16. ur. amer. trda erot. GORILE V MEGLI ob 18. in 20. ur.

ŽELEZAR

7. septembra amer. ljub. plesni film UMAZANI PLES ob 18. ur. prem. amer. akcij. kom. K-9 ob 20. ur. 8. septembra prem. amer. akcij. kom. NOČ V HARLEMU ob 17. in 19. ur. prem. amer. filma GORILE V MEGLI ob 21. ur. 9. septembra amer. akcij. kom. NOČ V HARLEMU ob 17. in 19. ur. prem. amer. trde erot. NEUTRUDNI LJUBIMEC ob 21. ur. 10. septembra amer. akcij. kom. NOČ V HARLEMU ob 18. ur. amer. trde erot. NEUTRUDNI LJUBIMEC ob 20. ur. 11. septembra Danes zaprt! 12. septembra amer. akcij. kom. K-9 ob 18. in 20. ur. 13. septembra amer. akcij. kom. K-9 ob 18. in 20. ur.

DUPLICA

7. septembra amer. krim. film POLICAJ POD KONTROLU ob 20. ur. 8. septembra amer. krim. film POLICAJ POD KONTROLU ob 17. in 19. ur. amer. trda erot. NEUTRUDNI LJUBIMEC ob 21. ur. 9. septembra prem. amer. akcij. krim. filma BRATSKA KRI ob 17. in 19. ur. prem. amer. akcij. kom. K-9 ob 21. ur. 10. septembra Danes zaprt! 11. septembra amer. akcij. krim. film BRATSKA KRI ob 20. ur. 12. septembra prem. amer. trda erot. ZGODE O NICOLE ob 20. ur. 13. septembra BOHINJ

bra amer. bocvan. kom. BOGOVI SO ZOPET PADLI NA GLAVO ob 20. ur.

KOMENDA

7. septembra amer. akcij. krim. film BRATSKA KRI ob 20. ur.

ČEŠNJICA

7. septembra amer. thrill. MOŽ ZA REŠETKAMI ob 20. ur.

KRANJSKA GORA

7. septembra amer. kom. NOČ V HARLEMU ob 18. ur.

DOVJE

9. septembra amer. krim. film POLICAJ POD KONTROLU ob 19.30 ur.

ŽELEZNIKI

7. septembra amer. horror MUHA II. ob 19. ur. 8. septembra amer. melodrama DRUŽINSKA STRAST ob 20.30 ur. 9. septembra amer. akcij. film MASČEVANJE ZA MASČEVANJE ob 19. ur.

POLJANE

7. septembra amer. melodrama DRUŽINSKA STRAST ob 20. ur. amer. kom. GOLI REVOLVER ob 18. ur.

ŠKOFJA LOKA

7. septembra amer. akcij. film MASČEVANJE ZA MASČEVANJE ob 18.30 in 20.30 ur. 8. septembra amer. horror MUHA II ob 18.30 in 20.30 ur. 9. septembra amer. horror MUHA II ob 18.30 in 20.30 ur.

RADOVLJICA

7. septembra amer. pust. film ZAKLAD CARJA SALAMONA ob 20. ur. amer. erot. film NIKOLI NE SPIM SAMA ob 22. ur. 8. septembra amer. krim. film PREGON MOŠKE SVINJE ob 18. ur. amer. fant. film SUPERMAN II. del ob 20. ur. 9. septembra amer. fant. film SUPERMAN III. del ob 18. ur. amer. pust. film ZAKLAD CARJA SALAMONA ob 20. ur. 10. septembra Ni kino predstave! 11. septembra amer. pust. film ZAKLAD CARJA SALAMONA ob 20. ur. 12. septembra amer. krim. film PREGON MOŠKE SVINJE ob 20. ur. 13. septembra amer. pust. film WILLOW ob 20. ur.

BLED

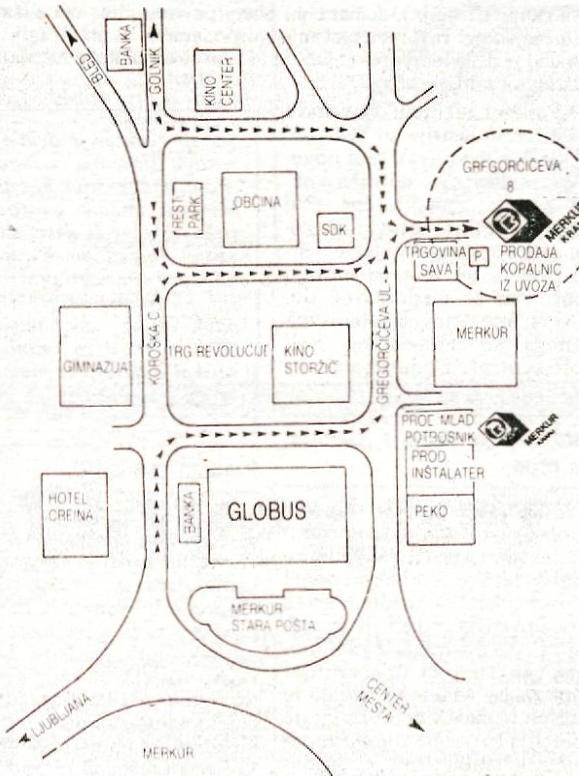
7. septembra Ni kino predstave! 8. septembra amer. krim. film TATOVI PORŠEJEV ob 18. in 20. ur. 9. septembra amer. krim. film FANTOM IZ MIDWOOD MALLA ob 18. in 20. ur. 10. septembra amer. fant. film SUPERMAN III. del ob 20. ur. 11. septembra amer. fant. film SUPERMAN III. del ob 20. ur. 12. septembra amer. pust. film ZAKLAD CARJA SALAMONA ob 20. ur. 13. septembra amer. krim. film PREGON MOŠKE SVINJE ob 20. ur.

BOHINJ

8. septembra amer. krim. film FANTOM IZ MIDWOOD MALLA ob 20. ur. 9. septembra amer. krim. film TATOVI PORŠEJEV ob 20. ur. 13. septembra amer. fant. film SUPERMAN III. del ob 20. ur.

POLEPŠAJTE PROSTORE SVOJIH PRVIH JUTRANJIH SREČANJ

Obiščite našo specializirano prostocarinsko prodajalno na Gregorčičevi 8 v Kranju. Odslej se lahko navdušujete nad lepoto opreme zahodnoevropskih proizvajalcev tudi doma. Vaš nakup je lahko več kot ugoden. Garnituro sanitarno keramike (umivalnik, bide, wc školja z desko in splakovalnik) lahko nabavite že za 600 DEM, keramične ploščice pa že za 19 DEM/m².

VELIKA IZBIRA:

- italijanskih keramičnih ploščic CISA in CERDISA,
- zahodnonemških vodovodnih armatur HANSA,
- italijanske sanitarno keramike opreme,
- italijanske kopališke opreme,
- plinskih boilerjev.

Vse dodatne informacije dobite pri naših prodajalcih na Gregorčičevi 8 v Kranju ali pa poklicite (06)24-654 (int. 346)

**MERKUR
KRAJ**

blijene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturno - Jems Tate: Pesmi - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 10. septembra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Počitniško popotovanje od

strani do strani - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... 12.30 Kmetijski nasveti - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih - 15.15 Radio da-

nes, radio jutri - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Pihalne godbe vam igrajo - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Za- plešite z nami -

AUTOR KRIZanke R. NOČ	ABORTI-RANJE	ZASTAVA TRO-BOJNICA	ITALIJ. PEVEC RASCHEL	IGRALKA GARDNER	ZAVBI ANDREJ	POKLON DARILLO	POVRŠINA PODROČJE	GORENJSKI GLAS	NAJEMNI-NA ZA STANOVANJE	NASELJE ŠOTOROV, KAMP	SEZNAM IMEN	IZRASTEK NA GLAVI	NAUK O IZVORU BESED	ITALIJ. REKA PRI-TOK PADA	STOLETJE
OBOROŽEN ČUVAJ								IGOR PRETNAR							
UKANA, TRIK								ZNAMEKA JAP AKUST. APARATOV DALJNOGLIED							
OKENCE								POMOČ PRI SMRTI OTROŠKO VOZILO						INDU. GO-ROVJE NA DEKANU ZAJEČAR	
LUKA V IZRAELU				REKA V POSARU MUZA LJUB PESNIŠTVA											GORENJSKI GLAS
PREČNA NIT V TKANINI								MEJNA RE-KA MED POLJSKO IN NOR	FR. REKA PRITOK SEINE						MESTO V JUŽNI TURČI
MESTO V SEVERNJI NIGERIJI								NIZOZEM. PISATELJ (FREDRIK WILEMI) GR. BOGINJA NESREČE						ANTON DERMOTA POD	
TINE OREL				REŠITE-LICA TEZEJA ARZEN											
GR. FILOLOG. PESNIK IN MATEMATIK (3. STOLE. TUE PR N. 5.)															
OBLIKA IMENA VASILIU							PODJETJE V CELJU								

RADIO

PETEK, 7. septembra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 9.05 Z glasbo v dober dan - 11.05 Petkovo srečanje + glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.30-23.00 Slovenski po svetu - 23.05 Literarni nokturno - Vladislav Stres: Izgon iz raja - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

NEDELJA, 9. septembra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Počitniško popotovanje strani do strani + pionirski tednik - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.05 Kulturna panorama -

NAGRADNA KRIŽANKA

Jana Pevec, Župančeva 10, Kranj

Marička Mavec, Šorljeva 31, Kranj

Čestitamo!

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. nagrada: 300 din

2. nagrada: 250 din

Tri tretje nagrade po 100 dinarjev.

Rešitve pošljite do srede, 12. septembra, na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nadgradno križanko).

I.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

Gimnazija v Kranju

Foto: Jure Cigler

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani začenjamo s fotografijo prenovljene kranjske Gimnazije, pogovor o njeni obnovi kot tudi obnovi gimnazijskega učnega programa - pogovarjala sta se novinar Jože Košnjek in ravatelj Gimnazije Valentin Pivk - objavljamo na drugi strani. Razen tega objavljamo razmišljanje Uroša Pavliča o značaju Slovencev in pogovor Eda Torkarja s pesnikom Valentimom Cundričem ter prispevek Alenke Potocnik Lauko in Aleksandre Pretnarjeve o problemu odvečnih delavcev v Rudniku urana Žirovski vrh. Več kot eno stran pa smo namenili odmrov.

Prihodnji teden bo izšla prva jesenska številka Snovanj. Posebej opozarjam na zapis o razstavi langobardske dediščine v Čedadu.

Leopoldina Bogataj

UROŠ PAVLIČ:

Osvoboditev Slovencev

Predstavljal bom značilen prizor, ki ga povezujem z značilnostmi nevroтика - Ojdipa - sužnja - Slovencev v njegovem odnosu do stvarnosti, sveta in ljudi. Najprej, zakaj takšna predstavitev Slovencev z omenjenimi značilnostmi, ki predstavljajo eno in isto, to je nesvodno in zatiranost posameznika s strani oblastne in poseduječe matere. Torej zato, ker ravno te »karakteristike« Slovencev pojasnjujejo njegovo bit odnosa do drugih. In ravno ta bit pripelje do vseh teh razmerij in odnosov med vsemi značilnostmi, ki so med seboj povezane in medsebojno odvisne. Hočem reči, da Slovenci in tako tudi slovenski narod nevzoča ali nevrotična depresija (ojdipovstvo ali suženjstvo) obremenjuje in povzroča velike težave pri prosperiteti njegovega življenja. Tu mislim kjerkoli in na kateremkoli področju delovanja in življenja v skupnosti. Biti suženj in s tem tudi nevrotik ali Ojdip pomeni, da smo zaradi nepravilnega in nezdravega razvoja, posebej v zgodnjem otroštvu, prikrajšani za vse isto, kar je značilno za »svobodnega« človeka. To so občutki prostosti, sreče, sproščenosti in tudi ljubezni. Manjka tudi moči in moškosti, kar značilno manjka nevrotiku, pa tudi poguma s samozavestjo in ponosom. Vse to pogreša in tudi potrebuje nevrotik, ki občuti samo anksioznost z občutki strahu, tesnobe in bojazni. Vse to, kar mu manjka, pa lahko pride s preklopom oziroma strukturno spremembo doživljajev. Vprašanje je le, kako to doseči? Izguba, žalost, vračanje oziroma obujanje preteklosti (na primer izguba ali ločitev od partnerja, svojca itd.) je tisto, kar stalno »počenja« in doživilja nevrotik - posameznik, pa tudi slovenski narod. Pri njem gre za izgubo ozemlja v preteklosti, čigar občutki segajo v sedanost. Vse to je značilno predvsem za nevrotično depresijo ali nevzočo, ki značilno vsebuje razen občutka krvide tudi občutek izgube. Tu mislim na medsebojno prepletost, delovanje in odvisnost teh občutkov. Razumemo jih, ko spoznamo, da so vsi skriti globoko v podzavesti. Ti velikokrat, kot je že znano, vplivajo in vodijo delovanje zavesti, to je našega samozavedanja v mnogoterih življenjskih položajih z vsemi posledicami. To so na primer predvsem najrazličnejše težave in konflikti v

vsakdanjem življenju nevrotika.

Želim opisati in dati primerjavo o teh občutkih, posebej občutka izgube, ki je tudi eden izmed glavnih vzrokov za občutja in odnos Slovencev oziroma slovenskega naroda do tako želenih svobode. Zasledil in opazil sem ga pri gledanju starejšega slovenskega filma s partizansko tematiko »Dobri starci pianino«. Eno glavnih vlog je igral Frane Milčinski - Ježek, ki je v nekem prizoru po igranju na pianino (na prostem in na samem, kar je bilo poudarjeno) zapuščal pianino z žalostnim pogledom in izrazom. Zdelelo se mi je, da se je vračal v preteklost (to je značilno za nevrotično depresijo, ki je slovenski problem), obenem pa doživil izgubo kot pri materi v otroštvu zaradi ločitve. Vsaj tak občutek oziroma spoznanje sta me pripeljala do tega, morda tudi zaradi mojih osebnih izkušenj pri zdravljenju samega sebe.

Pogost v sanjskem svetu žensko ali celo njen vagino predstavlja štiroglata oblika, kot na primer hiša, omara ali tudi pianino. Tako je pianino lahko predstavljal v filmu »nadomestno« mater.

Film predstavlja problem posameznika, kot tudi slovenskega naroda, ki se od nevrotika-posameznika bistveno ne razločuje, temveč sta povezana z medsebojnim delovanjem in vplivanjem. Lahko bi rekel, da v tem primeru prihaja pri obeh do vsespolnega ojdipovstva, ki je povezano tudi z nevzočo, nevrotično depresijo in tudi anksioznostjo. Vsi imajo isti izvor! Ta primer je bil zelo izražen pri meni, saj sem bil značilen Ojdip (z vsemi težavami), tipičen primer slovenskega naroda - Ojdipa ali sužnja.

Zakaj pride v tem primeru do suženjstva, kako nastane in deluje, ter kako ga razrešiti in odprijeti? Največji in glavni vzrok tega suženjstva je potlačevanje in neizražanje kritičnosti, protesta in obtožbe, na primer posameznika - otroka proti postopkom svojih nevrotičnih staršev. Potlačevanje pomeni veliko možnosti za nastanek nevzoča, kar pomeni tudi nastanek oziroma se ustvari veliko anksioznosti z občutki strahu, tesnobe in bojazni. Anksioznost je tako značilna tudi za slovenski narod, saj izraža vse tisto, kar je značilno

za posameznika, Slovence. Zaradi nje ne pridobiš oziroma si prikrajšan za čustva, ki so pogoj, da začutiš tudi negativno čustvo (podzavestno sovraščvo, ki je »kvalitetno« drugačno kot zavestno sovraščvo), da to po potrebi izraziš, doživiš, se upreš suženjstvu oblastne in poseduječe matere (pri posamezniku in širše tudi pri narodu) in se osvobodiš.

Karen Horney meni, da zdravljenje nevrotičnih oseb obstaja v odkrivanju sovraščnih nagibov in iz njih vstajajočih bojazni ter tesnobnih stanj, nato pa v ustrezem usmerjanju. Roland Higgins pa trdi: »Če odpravimo svoja popolnoma naravna čustva sovraščva in jeze, postanemo nevrotiki ali se mrtovo odzivamo na dražljaje.«

Anksioznost torej odpravimo s tem, da doživimo, izrazimo, občutimo, priznamo negativno čustvo (sovraščvo). Še boljša beseda je beseda odčutiti (odmisli). Odčutimo lahko na ta način, da nas psihoterapevt s hipnozo pripelje do soočenja (da ne bežimo od njega) z najnežnejšim obdobjem (otroštvom) in tako priznamo negativno čustvo - sovraščvo, ki mora biti podzavestno) brez občutka krvide in občutka izgube (da bomo nekoga izgubili, na primer mater, če bomo do nje izrazili določeno čustvo). Tako pride do preklopa, do strukturne spremembe doživljanja (doživeti moraš izgubo). Med podzavestnim in zavestnim sovraščvom je kvalitetna razlika. S slednjim negativnega čustva ne moremo izraziti v polni meri. To moramo izvršiti s hipnozo psihoterapevta, ki to obvladajo, lahko pa tudi z avtohipnozo. Možno je seveda zdravljenje z medikamentom, ki pa traja dalj časa.

Za takšno stanje oziroma problem gre pri Ojdipu, nevrotiku. Družinske razmere, v katerih se otrok naveže na mater in »tekmuje« z očetom za njegovo naklonjenost, je Freud imenoval po grškem mitološkem junaku »ojdipovska situacija«, duševno dinamiko, ki jo pri otroku ta situacija povzroči, pa je imenoval Ojdipov kompleks. Po Freudu so na primer nevzoče vselej posledice nerazrešene ojdipovske situacije. Ta nastane zaradi več pogojev, ki so podlagi in običajni za nerazrešljiv Ojdipov kompleks. Nerazrešljiv Ojdipov kompleks, nevzočo, nevrotično de-

presijo, anksioznost pozdravimo, če damo Ojdipu možnost, da občuti (doživi), odčuti negativno čustvo (podzavestno) do matere. Tako ni več povezan, pride do strukturne spremembe. Loči se od matere, ki je bila pred tem nad njim kot »prekletstvo« (si ga lasti, mu ne da prostoti), postane svoboden in neodvisen. Tudi odstrane, saj je sicer Freud rekel, da nevrotik ne odstrane Ojdipovi situaciji. Nevrotič je socialno in razumsko zrel, čustveno pa ne! Odstrane tudi zato, ker pri sočejanju opredelimo izgubo, kar pomeni, da smo začutili izgubo oziroma smo jo odmisli. Tu mislim tudi na »zlato kletko«, v kateri je zaprt Ojdip, ki se reši le tako, da začuti (s pomočjo psihoterapevta) podzavestno sovraščvo do matere in se na ta način reši materinega »prekletstva«. Ne more pa se ločiti, in se brez potrebe upira, z zavestnim sovraščvom. Tako se nevrotik upira, ubrežati pa ne more. Zato moramo biti »zviti« in vso energijo, ki se pojavlja, odmisli v izgubo oziroma odčutiti. Ko odčutimo ali občutimo, pridobimo čustva sovraščva ali ljubezni (sreča, radost, sproščenost). Občutek sovraščva se prelije v čustvo ljubezni. Nevrotiki teh čustev ne pozna. Slovenski pogovor pravi: če znamo ljubiti, znamo tudi sovražiti. Moram omeniti še en »dokaz« spremenljivosti čustev - prelivanje: Ojdip v določeni fazi, obdobju razvoja do očeta (kot tekmeču za naklonjenost matere), najprej doživila sovraščvo, potem se čez čas prelevi oziroma prelije v čustvo ljubezni. Z njim, očetom, se kasneje poistoveti (identifikacija)!

Vsi ti znaki kažejo, da gre v tem primeru za nevrotično depresijo, ki nastane zaradi občutka krvide in občutka izgube, ko moramo izraziti prava čustva. Zakaj nastane nevrotična depresija oziroma anksioznost!? Nakazal bom in sam primer in sicer v zvezi z občutkom krvide, ki mu je občutek izgube skoraj povsem enak. Tiste, ki je povzročil izgubo (na primer, ko mati zapreti otroku, da jo bo izgubil, če ne bo »priden«), oseba podzavestno sovraži (tega se zavestno naveda), ker pa ima občutek krvide, to podzavestno zabolrika. Tako se vsa energija (izražanje pravnih čustev), ki bi se moral izraziti navzven, preusmeri oziroma obrne v samega sebe. Tako nastane depresija, ki pa

jo lahko tako kot dobimo, tudi izgubimo, pri čemer je postopek obraten. Pri njem moramo izraziti tisto, kar je povzročilo, da smo dobili depresijo. Depresija oziroma anksioznost nastane zato, ker usmeriš nastalo energijo v samega sebe zaradi podzavestnega občutka krvide, ki zabolika negativno čustvo - sovraščvo, naredi človeka otroka. Če pa občutiš, doživiš, odčutiš, izraziš navzven podzavestno sovraščvo, odstraneš. Kar velja za posameznika, velja do neke mere za družbo, tudi slovensko. Depresija večkrat vodi k samomorom, ki so že postali slovenski problem. Njen ptoblem je priznati prava čustva brez občutkov krvide in občutkov izgube. Če tega ne priznaš, se obrne v samega sebe. Tako nastane depresija, rezultat le-te pa je »žalost«. Zato se ne čudimo, da smo priča večikemu številu slovenskih filmov z žalostno tematiko. Enako velja tudi za pesmi. Ali gre tudi tu za nevrotično depresijo oziroma anksioznost Slovencev, ki je kriva za vse težave, ki smo jih opisali!?

Zgodovina Slovencev kaže, da smo se v preteklih stoletjih moralni umikati pred večjimi naroči (izguba ozemlja - pri posamezniku izguba matere), kar potrjuje trditve, da je dejelava znamo ljubiti, znamo tudi sovražiti. Moram omeniti še en »dokaz« spremenljivosti čustev - prelivanje: Ojdip v določeni fazi, obdobju razvoja do očeta (kot tekmeču za naklonjenost matere), najprej doživila sovraščvo, potem se čez čas prelevi oziroma prelije v čustvo ljubezni. Ko odčutimo ali občutimo, občutimo kot narod podobno kot posameznik z vsemi posledicami, predvsem z anksioznostjo, ker podzavestno sovražimo izgubo (podzavestni mehanizem). Ko podzavestni občutek krvide zaradi izgub zabolika energijo, se ta »obrne vase«, s čimer anksioznost oziroma vsespolna nevrotična depresija naroda. Podrejenost slovenskega naroda proti večjim narodom bi lahko označili kot svojevrstno suženjstvo. Za velike narode je značilna agresivnost, ki jo lahko izražajo tudi kot negativno čustvo (sovraščvo) v smislu osvajanja ozemelj, česar pa za malo slovenski narod ne moremo reči. Zabit je kot klin med velikimi oziroma ogroženimi narodi z občutkom ogroženosti, strahu, tesnobe in bojazni za svoj obstanek, z anksioznostjo. V zgodovini smo imeli prebliske narodove moči, enakosti, celovitosti, suverenosti. To pomeni, da smo se uprli in dosegli svobodo z vsemi zanj značilnimi »občutki«, posebno izražanja narodove samobitnosti.

Sti. V še nedavnu obdobju je bil slovenski narod v okviru Jugoslovije v podrejenosti (lahko bi rekli v »svojevrstnem suženjstvu«), lahko pa rečemo, da se je glede tega večji del slovenske »politike« prebudil iz zapanosti (suženjstva). Zahteva spremembe sedanjega položaja, večina slovenskega naroda pa ga pri tem podpira. Torej je bilo treba izraziti, kot Slovenci, vse tisto, kar smo zatajevali in nosili v sebi (potlačevanje negativnih čustev) oziroma se skušali osvoboditi. Tu mislim tudi na prve svobodne volitve pri nas, še pred časom pa sprejemajo ustavnih amandmajev, pri čemer smo Slovenci vztrajali pri večini svojih zahtev. Z njimi smo ogromno dosegli oziroma je to bila skoraj popolna »zmaga« Slovencev, toda prava zmaga bo prišla po novem in hudem boju! Ta nas čaka s ponovnimi poskusi zasujnjevanja slovenskega naroda, kljub naši že popolni suverenosti in doseženi neodvisnosti! Tu mislim predvsem na srbsko vodstvo, kot predstavnika srbskega in večinskega naroda, ki se nas hoče še vedno, očitno na vse načine, »polastiti« in imeti oblast nad nami. Podobno je bilo v otroštvu posameznika s strani oblastne in poseduječe matere! Moram dodati, da sedaj obstaja verjetno manjša, toda še vedno velika nevarnost, kar potrjujejo bližnji dogodki. Kako torej zmagati? Vsi Slovenci in naše vodstvo moramo biti povezani med seboj - vsi držati skupaj kot »eno«! Biti moramo neomajni pri obrambi svojega bitja in življenja v vseh svoboščinami in pravicami! Tu mislim, kot enakopravnega in suverenega naroda - države v sklopu drugih v konfederaciji ali kot samostojna država!

Pomembna je tudi ugotovitev da posameznik v množici izgubi anksioznost z občutki strahu, tesnobe in bojazni! To glavni problem posameznika nevrotika pa tudi slovenskega naroda! Ali bi tudi mi moreš vedno počenjati, kar so drgi v nedavni preteklosti počnali (mitingi!), za protiutež? Tem bi lahko pokazali moč enotnosti vsega slovenskega naroda! Tako bi se morda posvetili tudi po robu še vedno pžeči nevarnosti! Ali se borim moralni z uporom oziroma tjem rešiti anksioznosti, v zvezi z njo pa tudi nevrotičnosti vsespolne nevrotične depresije, ki nas je omejevala pri dobitvi svobode?

9. STRAN GORENJSKI GLAS

Odprtne strani

Ali so spiski za odpuščanje delavcev v Rudniku urana Žirovski vrh že narejeni?

V javnosti že dalj časa krožijo najrazličnejše informacije o zapiranju rudnika v Poljanski dolini. Za odgovore smo povprašali Pavleta Florjančiča, predsednika sindikata delavcev rudnika. Pavle Florjančič, geolog - tehnik, je v rudniku zaposlen že od samega začetka izpred 20 let, ko je bil najprej udeležen pri raziskavah in odpiranju, med rednim obratovanjem in sedaj pri predvidenem zapiranju. Nedvomno pa uživa med delavci zaupanje in spôstovanje, saj ga sicer ne bi izbrali za svojega sindikalnega zaupnika.

1. Vemo, da je RUŽV za dva meseca ustavil delo. Kaj se trenutno dogaja pri vas?

Ne kaj dosti. Proizvodnja je bila ustavljen. Dogovorjeno je bilo, da se proizvodnja za 30 odstotkov zniža. Predstavnica slovenske vlade gospod Šešenko in Tomšič sta direktorju predlagala, da se proizvodnja ustavi. Obratovati nameravamo še dva meseca, novembra in decembra, potem pa bomo počakali na dokončno odločitev vlade, ali bomo rudnik konzervirali ali likvidirali. Sicer pa v rudniku potekajo nujna vzdrževalna dela, ne da bi prišlo do nesreče, občasno zaženemo delovne stroje, da jih obvarujemo pred morebitno škodo. V službi je del vodstva, ki se ukvarja s programom notranjega podjetništva. V tem času se je število zaposlenih zmanjšalo za 14 ljudi, odšli so že tisti, ki so zapoštivili naši sami.

2. Ali lahko kaj več poveste o notranjem podjetništvu?

Vodstvo rudnika je podpisalo pogodbo z mednarodnim podjetjem ININ, s pomočjo katerega bi se delavcem pomagalo pri odpiranju novih delovnih mest, samozaposlitve, ustanavljanju manjših delovnih enot, jim s finančnimi sredstvi pomagalo pri odkupu delovnih strojev, itd.

ININ-u sindikat na zaupa, ker so v njem ljudje, ki so RUŽV pripeljali v sedanji položaj, posebej v prezaposlenost, to pa so vodilni v rudniku. O pogodbi z ININ-om tudi delavski svet ni bil seznanjen. Kapitan, ki ladjo nasede, je ne more reševati. Sindikat zato tudi ne dopušča delati spiskov delavcev za odpust, ker meni, da bi nanje morali priti najprej tisti, ki so rudnik pripeljali v prezaposlenost. Za ohranitev proizvodnje v istem obsegu bi zadostovalo le 150 - 250 delavcev, pri nas pa jih je zaposlenih kar 460.

3. Torej se odpuščanju ne bo mogoče izogniti. Kakšne kriterije bodo tisti, ki bodo spiske odpuščenih delavcev sestavljalci, upoštevali?

Najmočnejši kriterij bo kvaliteta delavca, strokovnost, znanje, pripravljenost za delo in samoinicativnost.

Na drugem mestu bosta socialni in zdravstveni položaj - veččlanska družina, nepreskrbljeni otroci, nezaposlena žena, dodatne popoldanske dejavnosti zaposlenih in še nekaj jih je. Posebno skrb pa želi sindikat nameniti delavcem invalidom, ki jih je v rudniku kar precej.

4. Ali ste lahko konkretnejši, kdo naj bi kljub napovedanimu zaprtju rudnika ostal na delu?

Ob primeru zaprtja rudnika se nam zdi pomembna ohrani-

tev raziskovalnega, vodstvenega in organizacijskega jedra rudnika, ki bi v primeru ponovnega odprtja rudnika bilo hitro sposobno vzpostaviti proizvodnjo. Menim, da bi kmalu prišlo do drugačnih stališč v zvezi z jedrsko energijo in njo povezanim rudnikom. JE ima prihodnost. Energetika je poleg hrane temelj narodove suverenosti, brez nuklearke Krško pa bo samostojnost Slovenije manjša. Zato tudi ne verjamem, da vladna resno misli z zaprtjem JE Krško, in rudnika. Če pa se motim, potem je vprašanje, katera vlad je naredila večjo napako: ali tista, ki je rudnik odprla ali ona, ki ga bo zaprla.

5. Kdo torej zapira rudnik: ekonomija ali ekologija?

Ekologija. Zaprtje rudnika bi pomenilo večjo škodo kot njegovo nadaljnje obratovanje. V rudnik je vložen ogromen kapital, tudi v njegovo infrastrukturo, znanje, kadre in tehnologijo. Zato je nadaljnje obratovanje le marginalno vprašanje. Neodgovorno je, da bi se rudnik zaprl sedaj, ko je začel polno obratovati. Povpraševanje po uranu se bo povečalo, saj imajo Kanadčani izredno varne nuklearke. Zato se z zaprtjem rudnika nikakor ne strinjam. Zelenim pa bi povedal, da je rudnik največ prispeval k osveščanju ljudi o ekoloških vprašanjih, pa čeprav je bil dolgo časa predmet kampanj in ščit za ostale onesnaževalce v Poljanski dolini.

Če se bo rudnik zaprl, se bo zaprl zaradi ekoloških razlogov, v tem primeru pa bomo od vlasti zahtevali visoke rente za odpuščene delavce. Če zeleni dokazujejo, da so delavci izpostavljeni sevanju, potem bomo toliko lažje dobili in uveljavili naš socialni program za odvencne oz. odpuščene.

6. Kakšen socialni program boste predlagali?

Delovnih mest v občini ni. Naši delavci so kljub ugodni izobrazbeni strukturi novega dela v občini ne bi mogli najti. Želimo, da se delavci ugodno predčasno upokojijo z dokupom delovnih let, da se jim ugodno pomaga ustanoviti svoja podjetja oz. samozaposlitvi, dati ustrezne odpravnine, itd. To bomo od vlasti zahtevali. Sindikat bo zahteval od vlaste takojšnji stečaj in ne počasnega »umiranja« rudnika, kajti to bi pomenilo, da gremo v stečaj z izredno nizko osnovo osebnih dohodkov. Plače ob stečaju morajo ostati neokrnjene. Sicer pa bi vlasti oz. elektrogospodarstvo z zaprtjem rudnika prihranilo 10 milijonov dolarjev letno, medtem ko je Metalna iz Maribora ob sedanji krizi izgubila kar 45 milijonov dolarjev.

7. Kakšno je stališče vašega sindikata do napovedane stavke 10. septembra?

Če sindikat iz svojega žepa ne more plačati izpada delovnih ur, potem je stavka neodgovorno dejanje. Je pa naključje, da se z delavci rudnika po daljši odsotnosti prav na ta dan dobimo, vendar ne v podporo napovedani stavki, ampak zaradi nadaljnji akcij sindikata.

Sicer pa menim, da je napovedana stavka Svobodnih sindikatov posledica nemoči oz. izgubljanja položajev vodilnih, upor novi vlasti in nedefiniranih dela pri nas.

8. Nesreča v Bosni. Ste družnam umrlim že pomagali?

Poslali smo sožalno brzovajko, o konkretnih oblikah pomoči pa se bomo z delavci domenili v pondeljek, 10. septembra. Zaradi vsega tega in ostalih pomembnih stvari upam, da se ga bodo vsi zaposleni udeležili. Šele potem pa bo mogoče o rudniku povedati še kaj več.

Alenka P. Lauko
Aleksandra Pretnar

Po desetletju neuspešnega eksperimentiranja vračamo slovenskemu šolstvu preizkušeno klasično gimnazijo

Dvakrat pomlajena kranjska Gimnazija

Dva razloga sta za pogovor z ravnateljem kranjske Gimnazije profesorjem VALENTINOM PIVKOM. Po polomu srednjega usmerjenega izobraževanja vračamo Slovencem in slovenskim šolarjem gimnazijo kot splošno slovensko srednjo šolo, kranjska Gimnazija pa začenja šolsko leto v obnovljenem poslopu, kar ni vreden dogodek le za šolo, učence in učitelje, ampak za vso kranjsko občino.

Profesor Pivk, obnova gimnazijškega poslopa je končana. Več let, za mnoge manj poučene kar predolgo, se je vlekla. Se vam je odval velik kamen s srca. Poslej bo gotovo v vašem življenju manj skribi.

"Letos 18. septembra bo točno 93 let, odkar je bilo zgrajeno poslopje kranjske Gimnazije in so bili dani pogoji za ustanovitev populne gimnazije. Čas je na stavbi napravil svoje in treba ji je bilo podaljšati življene za nekaj naslednjih deset let. Leta 1986 smo sprejeli neke vrste idejni načrt obnove, vendar takrat, iskreno povem, nismo imeli veliko upanja na uspeh. Obnova se je res vlekla pet let, vendar je bilo veliko narejeno. Sprva smo mislili, da bodo dovolj manjši posegi, pa so se potrebe kazale druga za drugo. Ostrešje je bilo zanič, obenem pa nas je izvralo veliko podstrešje, ki bi se ga dalo preurediti v uporaben prostor. Marsikaj se da videti in upam, da bomo do konca leta obnova, vključno z okolico, zaključili."

To bo upravičen razlog za praznovanje...

"Planiramo ga med 15. in koncem oktobra. To bo velik praznik. Razmišljam, da bi praznovanje v tem času zadeli tudi s tem, ker je bila ta čas leta 1810 šola ustanovljena. Pouk naj bi se takrat začel 4. oktobra, pa se je nekaj zataknilo in začeli so ga kasneje. Mi bi radi rekli: sedaj smo naredili vse, kar smo želeli, 180 let kasneje, ko se je začel prvi pouk v tej stavbi."

Kaj vse ste popravili oziroma na novo zgradili?

"Stavba ni bila potresno varna, Kranj pa stoji na potencialno nevarnem območju, na kar so nas statiki posebej opozarjali. Prek vsega drugega nadstropja starega poslopa je bilo treba napraviti armirano betonsko ploščo. Obnovili smo kompletно ostrešje z vso kritino, fasado v prvotnem stilu. Delavec Zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane je fasado sondiral in je prišel do teh barv. Naša Gimnazija je tako postala največja "kremšnita" v Kranju. Zamenjali smo vsa okna, v obeh telovadnicah zgradili železobetonske strome, obnovili razsvetljavo, uredili garderobe, sanitarije. Poslopje smo izolirali, asfaltirali okolico in zgradili stopnišče. Mislim, da je bilo res veliko narejeno."

"Obnova je bila draga. Čas vam v tem pogledu ni bil naklonjen. Kolikor vem, ste prosili na vseh koncih in krajinah, tudi nekdanje maturante, pa seveda kranjsko vlast, prejšnjo in sedanjo."

"Z dvomom v uspehu smo se obnove lotili zato, ker nikjer nismo videli sistemskega denarja. Mogoče se sliši smehno. Če se izrazim v Markovičevih dinarjih, smo leta 86 začeli s 640 dinarji, kolikor je bilo lastne amortizacije. Ob dvomu pa smo bili prepričani, da je v Kranju interes, da je volja in prepričanje, da stavba ni le šolska, ampak kranjska. Vsa te slike s pomočnikom Brinovcem obiskala še in se podjetij, posameznikov in ustanov, zbrala denar in kolikor smo ga

imeli, toliko smo tudi gradili. Zato je obnova trajala toliko časa. Večkrat sem že rekel in spet ponavljam: če ne bi bilo naših nekdanjih maturantov in staršev nekdanjih in sedanjih maturantov, če ne bi bilo ustreznega posluha občinskih organov, tako prejšnjega kot sedanjega izvršnega sveta, ki sta jemala Gimnazijo kot del Kranja, potem obnove ne bi zmagli. Razumevanje je pokazal Gradbinc in nekateri posamezniki v njem, ki je gradil naprej, čeprav brez finančnega kritja. Prav tako pa tudi projektno podjetje Arhitekt Biro z inženirjem Nadižarjem in Pungerčičem, ki sta delo opravljala ne le vestno, ampak z navdušenjem. Letos smo dobili del denarja za srednje šole. Republika je spet namenila kranjskim srednjim šolam približno poldrugi milijon dinarjev, tako pri samostojne programe: pedagoškega, računalniškega in naravoslovnega. Kmalu pa se je pokazalo, da so to programi, iz katerih gredo potem dijaki na univerzo. Takrat sem menil in tako mislim tudi danes: za tiste, ki gredo na univerzo, posebna specializacija na srednji stopnji ni potrebna. Srednja stopnja mora dati temeljito splošno znanje, strokovno znanje pa da fakulteta. Na naši šoli smo bili najglasnejši, da je treba vpeljati splošno slovensko srednjo šolo v obliki nekdanje gimnazije. Že doslej so se iz naravoslovnega programa vpisovali na katerokoli fakulteto, iz pedagoškega programa skoraj prav tako, pa tudi iz računalniškega. Vsebinsko so si bili ti programi zelo podobni. Program naravoslovno-matematičnega tehnika in naravoslovno-matematična smer pedagoškega programa sta se razlikovala samo po absolutnem stevilu ur. Zato smo se na svojo pest odločili, da bomo imeli samo eno smer. Mogoče smo bili dve leti nazaj malce samovoljni, pa so nam kmalu rekli: prav imate."

v prvi letnik. Uvajali smo neke nove programe, pa nismo imeli kadra. Postavljali smo take in take materialne zahteve, pa ni bilo denarja. Pri nas smo imeli tri samostojne programe: pedagoškega, računalniškega in naravoslovnega. Kmalu pa se je pokazalo, da so to programi, iz katerih gredo potem dijaki na univerzo. Takrat sem menil in tako mislim tudi danes: za tiste, ki gredo na univerzo, posebna specializacija na srednji stopnji ni potrebna. Srednja stopnja mora dati temeljito splošno znanje, strokovno znanje pa da fakulteta. Na naši šoli smo bili najglasnejši, da je treba vpeljati splošno slovensko srednjo šolo v obliki nekdanje gimnazije. Že doslej so se iz naravoslovnega programa vpisovali na katerokoli fakulteto, iz pedagoškega programa skoraj prav tako, pa tudi iz računalniškega. Vsebinsko so si bili ti programi zelo podobni. Program naravoslovno-matematičnega tehnika in naravoslovno-matematična smer pedagoškega programa sta se razlikovala samo po absolutnem stevilu ur. Zato smo se na svojo pest odločili, da bomo imeli samo eno smer. Mogoče smo bili dve leti nazaj malce samovoljni, pa so nam kmalu rekli: prav imate."

Z letosnjim šolskim letom spet uvajate enotni gimnazijski program. V drugem, tretjem in četrtjem letniku pa ostaja star program. Bo ta mešanica starega in novega povzročala težave?

"Letos smo vpisali osem oddelkov gimnazijškega programa, ki pokriva nekdanji pedagoški, računalniški in naravoslovno-matematični, dodali pa smo družboslovno-jezikovnega in splošno kulturnega, česar v Kranju doslej nismo imeli. Ker pa smo drugi, tretji in četrti letnik dolžni spraviti do konca po starem, sicer prilagojenem programu, gre res, kot jaz temu pravim: gimnazija kot institucija, kot šola, da je preživelata stoletja in še vedno kvalitetno živi, ker ima dober program in se je znala prilagajati trenutnim potrebam. Zato je gimnazija lahko živila. Leta 1981 smo šli v totalno reformo. Že takrat sem zelo jasno povedal, da so reforme potrebne, vendar ne na horuk. Za marsikaj nismo imeli pogojev. Trdil sem in trdim: če nismo sposobni dati nekaj boljšega ali vsaj enakega, potem teme ne spreminjaamo. Gimnazija bi se dala takrat posodobiti z manjšimi adaptacijami. Takrat pa bi bilo treba temeljito reformati našo poklicno šolo, jo spraviti na višjo ravni in odpraviti dualizem. Namreč: če je nekdo napravil triletno poklicno šolo, potem pa je hotel postati tehnik, je moral ponovno

"Pripravljenost za pomoc pri obnovi Gimnazije je priznanje šoli. To je znak, da je v Kranju cenjena. Vsem za pomoč iskrena hvala."

ljal stari sistem. Ali to pomeni, da je gimnazija sedaj osvobojena ideologije, da postaja dezideologizirana?

"Program je osvobojen ideologije. Program kot tak je povsem neideološki. Vendar je treba vedeti, da ta program izvaja učitelj in je seveda tudi od njega odvisno. Prepričan sem, da veliki, veliki večini naših učiteljev ni do ideoloških programov. Tistih predmetov, ki smo jim rekli svete krave in na katere so nekateri prisegali, da reforme šole brez njih ni, ni več. V naravoslovju smo STM v bistvu črtali že pred enim letom in smo ga nadomestili z družbenopolitično ureditvijo države, kar je koristneje. Urebitvih svetih krav smo razdelili zgodovini, tujim jezikom in slovenščini. Prav tako ni več obramben in zaščite. Ostaja le še prva pomoč, kar je koristno. Ostale ure smo dali tistim predmetom, ki so bili pred tem na račun takoj imenovanih ideoloških predmetov zanemarjeni. To je pametno. Upam le, da ne bomo šli v obratno smer in da ne bomo uvajali novih svetih krav."

Programi dajejo učitelju več svobode. S tem je povečana tudi njegova odgovornost. Kako učiteljski zbor sprejema vrnitev stare gimnazije?

"Vsa leta smo zagovarjali splošno srednjo šolo. Sprememba je bila ugodno sprejeta. Zakon sam dopušča šoli precej svobode, vendar se je treba predmetnika držati, znotraj teh vsebin pa so učitelji bistveno bolj svobodni. Soglašam pa, da ta svoboda pogojuje tudi večjo odgovornost. Odgovornost pa se mora izražati v znanju učencev. Novi gimnazijski program omogoča predvsem vpis na univerzo in daje temeljiti obseg enotnih temeljnih znanj. Okrog 86 odstotkov programa je fiksne, okrog 14 odstotkov pa svobodnega. Tu lahko izbirata šola in učenec. Šola lahko ponudi vse tisto, kar je sposobna kadrovsko in materialno spodbujati za kakovostno delo učencev."

Boljša gimnazija, pogoji za boljšo in odgovornejšo delo učiteljev. Skratka, kakovostni skok. Bo ta kakovost učitelja, tako s stališča šole kot učitelja?

"Sinoči smo slišali našega ministra za šolstvo dr. Vencija, ki je maturant naše gimnazije, da so strašne težave. Moram reči, da ne pričakujem placiča kvalitete. Na to opozorjam, vendar ne gre

Slovenski jezik bo najbolj živ, ko bo mrtev

Pesnik Valentin Cundrič se je rodil nekaj let pred zadnjim vojno na Poljsici pri Bledu, doštudiral slavistiko na ljubljanski univerzitet, zdaj pa že skoraj tri desetletja živi in dela kot profesor na Jesenicah. Prav toliko časa je navzoč tudi v slovenškem literarnem prostoru, in sicer s pesniškimi zbirkami Krotko jutro, Pojoči grm, Gorgona, Soneti, Vrči - zajetje luči in teme, Pesemsol, Gofrove ruševine - če nastejemo samo zbirke, ki so izšle v večji nakladi in "državnih" založbah. Njegov pesniški opus pa obsega še več desetin pesniških zvezkov, izdanih v samozaložbi in v simboličnih nakladih 20 do 30 izvodov.

Letos bo izšla pri Mali Čufarjevi knjižnici na Jesenicah tudi njegova prva knjiga proznih tekstov Varščine.

Naj že na začetku povem, da se z vami ne mislim spuščati v "strokovno" razpravljanje o poeziji. Prvič za to nisem kvalificiran, drugič pa sta vas po tej plati že dovolj obdelala France Pibernik v knjigi Med modernizmom in avantgardo. (Slovenska matica 1981) in Sonja Koranter v knjižici Pogovor s pesnikom Valentinem Cundričem, (samizdat, 1989, objavljeno tudi v Dialogih in v Delovih Književnih listih.) Vseeno pa me zanima, kaj porečete na splošno razširjeno mnenje o hermetičnosti vaše poezije, in ali ste že sprijaznili z usodo, da najbrž nikoli ne boste tako popularen pesnik, kot so npr. Fritz, Menart, Minatti in Makarovičeva?

Namesto splošno razširjeno mnenje bi lahko rekla fraza. Sam, je nisem slišal. Kvečemu takole: Cundričeva poezija je najmanj brana od vseh poezij. Govoriš o popularnosti - vse na tem svetu se drago plača. Spet pa ni pošteno, da vohinja, kje Cundrič ni upoštevan, in spregledaš, da se znajde tudi v zahtevnih preglednicah slovenske književnosti, kot je npr. Počačnikovo Dvajseto stoletje slovenske literature. Pa še to najraje sem kar Cundrič, ne bi hotel biti nihče od navedenih.

V vaši poeziji opazam izmenjanje in prepletanje lirične izpovedi in jezikovnega eksperimentiranja, ki (pre)večkrat nasede na ceneh verbalizma in formalizma. Še bolj kritičen je Marjan Kramberger, ki v knjigi Oblaćila slovenskih cesarjev piše o vaši Gorgoni kot o "kaotični anarhiji, o teksualni goščavi, skozi katere se mora bralec mukoma prebijati v nesmiselnih krogih..." Kaj porečete na te in podobne očitke?

Kramberger piše o slovenski poeziji nasprotno. Laskate mi, ko trdite, da v članku o Cundriču piše samo o Cundriču. Verjetno je prav to žaljivo. V zvezi z njim bi lahko reknel dvoje, da gre za centre moči, odtujene avtorjem, hkrati pa moram Krambergerja pohvaliti, češ: mislil je iskreno, zato je sam nehal pisati pesmi. Je pa od tedaj minilo dvajset let, in je vajno le to, kdo je obstal. Kar se pa tiče verbalizmov in formalizmov, pa mislim, da uporabljal besede, ki jih ne razumeš. Vsako trditve je poleg tega treba dokazati. Pogovarjati bi se moral ob izbranem verzu. Tega pa niste napravili. In vam tudi ne svetujem. Zlahka bi vam dokazal, da za "bralca" tudi neki razumljivi Prešeren ni tako razumljiv in enostaven. Kar se očitkov tiče, veste sami, da gre za zaplotniško udejstvovanje, dostikrat naročeno in dostikrat hitro razkrinkano. Mislim, da bom tudi kaj takega še napravil, da bom namreč od-

govoril na kakšen iziv in sicer - kaj je zdravega v sovraštvu do poezije. Na misel mi prihaja tvoja krialica o hermetizmu iz leta 1970, tedaj so partijski krogi to besedo razumeli, kot so jo pač razumeli, se pravi narobe. Beseda je bila prišteta med proklete, kot so še tehnokratizem, birokratizem ipd. Zato je treba Krambergerjev izpad brati v luči leta 1970 in v sosledici družbenega bajanja o prepovedanih oblikah ali temah.

Veliko doživetje zame je bilo branje lirične novele, oz. pesmi v poviči Votivna pesem, ki ste jo leta 1986 objavili v Sodobnosti (in bo izšla tudi v knjigi Varščine.) Kot da se je v tem tekstu vaša poezija spustila z oblakov na zemljo, in šele tam, v stiku in prepletu z zgodovinsko in avtobiografsko faktografijo, zasijala v polnem sijaju. To, kar iz vaše siceršnje poezije lahko samo včasih zasluti, se nam v Votivni pesmi popolnoma odstre: pesnik Cundrič nam ni padel z neba in je še kako povezan z zgodovino in mitologijo svoje rojstne vasi in sploh vse pokrajine med Bledom in Poljkom. Prav tako tudi s svojim travmatičnim otroštvom v robusnem kmečkem okolju, ki je občutljivega in telesno šibkega dečka surovo izvrzlo in ga za vse življenje zaznamovalo s tujsrom in drugačnostjo. Ali preveč poenostavljam, ko ugotavljam, da je v bistvu vsa vaša poezija le dopisovanje prvotnega besedila življenja, ki se vam je pisalo (so vam ga pisali) na Poljsici pri Bledu?

Ta tekst sem pisal petnajst let. Zakaj in čemu pišem prozo, ne bom učeno razlagal, vi ste začeli s pomisljijo na korespondira-

nje in ste v opreki s trditvijo od prej, ko ste me samo karali.

"Pesnik je sovražnik (tuje) poezije." In: "Največja vojna protipoeziji divja prav med pesniki" Tako ste napisali v pismu F. Piberniku pred desetimi leti. V luči tega vašega spoznanja se mi zdi skoraj neprimerno spraševati, ob katerih pesnikih ste se mojstrili v mladosti, in katere še zdaj v vsejtem berete in se od njih učite?

Vprašanje je res smešno. Mislim, da Slovenci nimamo že desetletja knjige, ki bi bila vredna, da mi jemlje prosti čas. V kvaliteti smo padli. Strahovito padli, medtem ko so drugi narodi zrasli. V mladosti sem že po študijski dolžnosti prebral tako rekoč vse. Zdaj mi pa ni treba. Zanesem se na poročevalce o knjigah, vašega in Krambergerjevega tipa, in vem in zvem, da so knjige vse od kraja zanič. Velik vtip je pa namreč naredil Srb Pavič. Vendar vaša pripomba, da bi se od koga zdaj učil - dragi moj, 101 odstotek Slovencev ne zna slovensko. Kdor bere, si samo pokvari občutek za jezik.

Dajete vtip samoizolirnosti, egocentričnosti in pesniške samozadostnosti. Po drugi strani pa opažam, da vam godi vloga učitelja in guruja, zaupnika in svetovalca mladim - pa tudi ne več tako mladim - pesnikom, ki si z vašo pomočjo obetajo splezati na Parnas.

Zapišem naj le to, da ne poznam slovenskega pisca, ki bi bil takoj popravljal svoje tekste. Iz literarne zgodovine je znan po tem Tolstoju.

Večino svojih zbirk ste izdali v samozaložbi. Kakšen je pomen

teh izdaj, glede na to, da gre praviloma za izredno nizke naklade. (Nekaj deset izvodov?)

Pesniški teksti ne korespondirajo le s "prvotnim" besedilom življenja, kot ste se sami strokovno izrazili, povezujejo se v organizme tudi med seboj, organizme je treba razumeti kot zbirke. Poizkus ali dejavnost "spada" v postmodernizem, čeprav to na Slovenskem ni tako zelo znano, je pa tudi Borgesovo dejstvo. Razumeli boste, kot razumem tudi sam, da take produkcije ne more požreti uradno založništvo. Rad bi vas opozoril še na to, če jaz napisem sonetni venec sonetnih vencev, se delo ne sme valjati po uredniških predalih, idealno je, da je na svetlem v nekaj tednih. Finančnega pomena izdaje v resnici nimajo. Zaradi tega jih pa ni treba preprosto prepovedati. Vi kot književnik bi morali biti zadnji izmed teh. Po svetu se dela razširjajo v enem samem rokopisu, ki kroži, in ga ni najti v kakšni univerzitetni in narodni knjižnici. Pa nikar ne sprašuje avtorja rokopisa, zakaj in čemu. Nekateri smo preprosto v skrbih za usodo jezika. Vendar je že tako: slovenski jezik bo najbolj živ, ko bo mrtev. Mrtev bo tedaj, ko ga nihče ne bo več javno govoril. Vprašanje bi morala postaviti tako: ali se splaća pisati in delati knjige v jeziku, ki izumira. Jaz vam lahko samo s svetopisemskim citatom odgovorim - toliko hudobije nisem nikjer drugie doživel. Torej je moja egocentričnost (vaš izraz) le eden od zadnjih otočkov slovenstva.

Jesenice, 29. 8. 1990

Spraševal: Edo Torkar

Prejeli smo

Moji spomini na zadnjo vojno in čas po njej

Že dolgo sem nameraval napisati, kaj sem doživel med drugo svetovno vojno in po njej.

Rodil sem se leta 1927 v Brekovicah pri Žireh, na veliki kmetiji pri Jurecu, kjer je bila tudi gostilna. V družini nas je bilo sedem: oče Matija, mati Marija, trije bratje in sestra. Razen mene so vsi že pokojni.

Leta 1941, ko se je začela vojna, so naša vas najprej zasedli Nemci, ki pa so ostali le do prvega oktobra, ko so uravnali mejo in so za njimi prišli Italijani. Na silo so se vselili v našo hišo, ki je bila prav blizu nove meje. V hišo so kmalu začeli nositi kamenje, da bi jo utrdili in se začitili pred "banditi in gošarji", kakor so jih tisti čas imenovali. Hkrati so začeli tih ob meji postavljati barake, v katere so se preselili sred februarja 1942. Nato se je pri nas ustanovila šola in to v slovenskem jeziku. (V Žireh se je poučevalo v nemškem.) Prve učiteljice so bile Justinova, Miklavčičeva in Rejeva. Kmalu se je začelo govoriti, kaj vse se dogaja v okolici Šentjošta. Javno so se začeli pojavljati tudi partizani in ko so za to zvedeli Italijani, so začeli požigati in izseljevati. Domačini so partizane prosili, naj se ne kažejo, vendar jih je bilo prav zato precej likvidiranih, včasih kar cele držine. V naši sosedstvini je bila kot prva umorjena Frančiška Mraljev in Podklanca, katera nečakinja je Spomenka Hribar, njen oče pa je bil prvi komunist v Žireh (od leta 1927). Bila je osumljena, da ima za fanta nekega italijanskega brigadirja. Italijani so naslednjega dne odpeljali kakih petnajst mož in fantov iz naše okolice kot talce v Logatec. Ker pa jim niso mogli ničesar dokazati, so jih po petnajstih dneh izpuštili.

V tem času so se v naši gostilni pojavili štirje partizanski veljaki: Stane Kavčič, Kragulj in še dva druga. Agitirali so, da bi jih šlo čim več v partizane. Oče jim je dal svinsko stegno s prošnjo, da bi se čim manj kazali, da zanje ne bi zvedeli Italijani, ker bi to gotovo imelo hude posledice. V začetku avgusta 1942 sta v partizane odšla brata Nace in Tone Klemenčič, brata Jaka in Franc Jerib ter Janez Bogataj. To je bilo v času, ko se je začela organizirati tudi bela garda v Šentjoštu in Zaplani. Okrog 20. avgusta so prišli belogardisti, mobilizirali približno dvajset mož in fantov ter jih odpeljali v Zaplano, kjer so povečani ostali do razpada Italije in prišli nato skoraj vsi domov. 15. oktobra so jih mobilizirali partizani, a že ob veliki hajki, ki je bila sredi novembra, je bila večina spet doma, nakar so jih pobrali domobranci in med njimi so bili tudi moji trije bratje. Ker je partizanom manjkalo hrane, so začeli revirirati po vsej naši okolici. Samo pri nas so vzel štirinajst glav govedi, tri konje, tri prasiča, pa še vse meso in maščobo do dveh, dva voza žita (pšenice in drugih žit). To je bilo 27. decembra 1943 in potem še dvakrat, ko so pobrali vse, kar je bilo za pod zob. Dalj so nekakšno potrdilo, da bodo po vojni vse plačali. Ko je bilo vojne konec, nismo dobili niti pare, pa še zasramovani smo bili. V hlevu je ostala samo ena krava in slabotno tele. Izgubili sem vse tri brate. Dva sta šla z drugimi na Koroško in potem v Teharje. Kje počivata, ne vem. Eden pa je po pomoti padel pri Ajdovščini. Oče in jaz sta ostala doma in ker nisem bil nikjer, sem se skrival okoli doma. 12. maja 1945 so prišli trije partizani - domačini iz Žirov. Bil sem v delavnici in popravljal del voza. Dva sta stopila noter in ko sta me zaledala, sta zavpila: "Zdaj sva

te pa dobila, svinja bela!" Tačaj sem moral leči na trebuh in začela sta se meniti, kdo me bo ustrelil. Tedaj sta prišla moj oče in Mirko Kavčič (Petron) in jima komaj dopovedala, da sem vendor Rado, ki sem bil vseskozi doma. Tistega dne sem tako doživel svoj drugi rojstni dan.

Nato je prišlo iz Žirov obvestilo, da se moramo vse vojni obvezniki, stari od 16 do 50 let, javiti v Gorenji vasi. 18. maja smo se odpeljali z velikim vozom ter parom slepih konj, ki je edini še ostal v Sovri in se javili pri Kalarju v Gorenji vasi: Franc Kogovšek, Franc Bogataj in Janez Lazar iz Izgorij, Franc Lapajne, njegov sin Ferdinand in Leopold Erznožnik iz Podklanca, Alojz Pišlar iz Raven, Maks Seljak, njegov sin Jerko ter Pavel Kogovšek iz Sovre, iz Brekovic pa Janez Cigale, moj oče Matija Jurca in jaz. V Gorenji vasi so nas zaslišali in štiri obdržali, ostale pa so napotili v Škofijo Loko, kjer so nas prav tako zaslišali in občili. Sprejet sem bil v začetno četo komande mesta. Komandir je bil iz Železnikov, komisar pa skoraj domačin. Ker sem bil bolj nezaupen, so me takoj poslali na stražo, na kraj, kjer je danes bencinska črpalka. Takrat je bila tam majhna hiša in v njej nekakšno skladisčje. Prav k tej hiši so več večerov zapored priveli iz barak utjentike, jih vkrčali v avtobus in jih nato vozili neznamo kam (v Crngrob - kot trdi Stanislav Klep). Enkrat sem se ojunčil in vpršal šoferja, kam jih vozi, nakan mi je ta odvrnil, da "so že vse pri bohku". Taisti šofer mi je dal palico nekega odpeljana invalida in naslednjega dne sem jo podaril Maksu Kranju iz Goropek, ki je bil tudi sam invalid in zaprt. Ta palica je pri Kranjčevih v Goropekah še danes. Sicer pa ne morem opisati, kaj vse sem tedaj doživel v Škofiji Loki, ko smo sprejemali s Koroške pripeljane domobrance, čeprav se vsega še prav dobro spominjam. Likvidatorji so bili običen v brezhibne angleške uniforme, govorili so srbohrvaško, delali pa so po ukazu domačih. Konec maja je komandir čete sestavil desetino, v kateri smo bili sami mladi, le desetar je bil malo starejši in doma iz Gorj pri Bledu. Prevzeli smo šestdeset nemških ujetnikov in jih odvedli v Žiri na obnovno most na cesti proti Logatcu. Ostali smo mesec dni in se nato vrnili v Loko. Prav dobro se še spominjam nekaterih, s katerimi smo bili skupaj: Križnar, Hafner, Guzelj, Tomšič... Še najbolj pa se spominjam Janeza Ješeta, ki je bil naš ekonom. Ko smo ob vrnitvi prišli na grad, je bilo vse prazno, kot po pogrebu. Srečal sem le enega od sovaščanov z metlo v rokah, ki pa je bil videti zelo razočaran. Povedal mi je, kako je potmetajoč slišal poveljujoče govoriti, da bodo pokončali "vse, kar ni bilo z nami". Tudi ta se ni nikoli vrnil domov. Samo en primer povem: Janez Cigale iz Brekovic je bil izpuščen, ker je bila njegova žena tik pred potodom, a ni prišel do doma. Med potjo iz Loke so ga potkončali, kje je njegovo truplo, pa vedo le nekateri Žirovci. Sam sem bil odpuščen 4. julija in sem šel pes iz Loke proti domu. V Maherjevi grapi sem naletel na Jožeta Koširja z brzstrelko na rameni. Snel jo je brž, ko me je zagledal. Pomisli sem že, da je po meni. Potkal sem mu odpustnico, vendor mi je odvrnil, da ne ve, kaj naj naredi z menoj. Nato me je le puštil naprej in dodal, naj se pazim, če hočem priti cel domov. K sreči sem prišel. O tem, kaj vse sem doživel, nisem hotel pripovedovati, ker sem se zavezal, kaj vse utegnejno storiti.

nadaljevanje na 12. strani

V PRODAJNEM SALONU V ŽELEZNIKIH LAHKO KUPITE:

APARATE ZA PEKO KRUHA
»MINI PEKARNA«

UVOD Z JAPONSKE - NAKAMURA 100 L. CENA

3.921,90

DIN NA TRI MESEČNE OBROKE

BARVNE TELEVIZORJE ISKRA

NA ŠTIRI OBROKE
EKRAN 59 PO CENI

7.847,60 DIN

EKRAN 51 PO CENI

6.765,60 DIN.

nadaljevanje z 11. strani

Potem sem ostal doma. Dela je bilo čez glavo. Ostali smo brez konj in živine. V sosednji vasi, v Sovri, smo si izposojali konje, da smo lahko vozili pridelke domov. Ko smo sčasoma nabavili konja in nekaj živine, so se začeli davki in obvezna oddaja. Volilne pravice nisem imel in tako nisem vedel, kakšen državljeni sem. Ko sem prišel v Gorenjo vas na "štrelno", me ni bilo na spisku in ne vem, kako sem sploh dobil vabilo. Potem se je začela obdelovalna zadruga in ker nismo hoteli pristopiti, so nam zarubili živi-

no in vozove - to so bili časi za kmetijstvo! Za eno tele je bilo treba posekat 60 kubičnih metrov lesa. Mama je zaradi žalosti po pogrešanih sinovih zbolela in kmalu tudi umrla. Jeseni 1946 sem šel v vojsko za tri leta. Po vrtnitvi sem ostal doma na kmetiji, kjer sem delal vse do leta 1975, ko mi je umrl oče. Med tem časom sem začel graditi hišo (1968), v kateri živim sedaj. V njej je gostilna, ki jo dajem v najem. Pokojnino imam zelo majhno, a vseeno dobro živim, le zdravja sem bolj slabega.

Rado Jurca
Brekovice 15, Žiri

Odmervi

Zločinsko povelje

Ceprav je njegova trditev, da je zaradi Črnih bukev (in ne zaradi politike Partije?) med vojno in po njej umrl marsikateri Slovensec, netočna, pa je časnikarju gospodu Branku Zihelu vendarle treba priznati, da je s svojim prispevkom Nesmrtno sovraščvo v ND z dne 25. marca 1990, načel vprašanje, katerega odgovor bi mogel biti ključ do resnice o slovenski narodnoosvobodilni vojni, revolucioni in slovenskem domobranstvu. Predmet njegovega prispevka je fragment pisma Edvarda Kardelja z dne 1. oktobra 1942 povelniku slovenskih partizanskih čet Ivanu Mačku-Matiji, ki je original, in fragment pisma, ki ga B. Z. imenuje ponaredek iz Mladine. Obe pismi, oziroma njuna fragmenta, sta v ND bila objavljena tudi v fotokopijah. Prvo, ki ga B. Z. imenuje original se glasi:

... štaba, vendar naj nasproti tema velja isti odnos, kot proti prvimi. Ker sta zaveznička dobra, si boste zares pomagali z njima za mnoge stvari. Končno še nekatero splošne stvari.

I. Belo gardo uničuje neusmiljeno. Ne oklevajte in ne popuščajte. Udarci naj bodo zlasti spopetka taki, da bodo čutili našo moč. Pri tem seveda zapeljane kmete, ki se vnaprej javijo in oddajo orožje izpuščajte, toda tiste, ki se bodo uporno borili, postreljajte. Ko boste začutili, da so si partizani priznali rešpekt, potem lahko popuščate celo proti takim, ki so se borili, a dajejo garancijo, da se ne bodo več. Duhovne v četah vse postreljajte. Prav tako oficirje, intelektualce itd. ter zlasti tudi kulake in kulaške sinove. Revnim v srednjem kmetom ter delavcem tolmačite, kaj delajo.

2. Udarci po b. g. morajo bi (ta del stavka je prečrtan, op. p.)
2. Zaradi večje konspirativnosti nam (tu se odlomek končuje, op. p.)

V drugem pismu, ki je bilo objavljeno leta 1943 v brošuri V znamenju osvobodilne fronte in ki ga B. Z. imenuje ponaredek (ponaredek iz Mladine), pa piše:

... tiste, ki se bodo uporno borili, postreljajte. Duhovne (tu je nekaj prečrtno, domnevno besedi) »četah« - op. p.) vse postreljajte. Prav tako oficirje, intelektualce itd. ter zlasti tudi kulake in kulaške sinove.

Naš položaj tu je zanič. Če nam ne bo uspelo poboljšati stanja, se bomo morali umakniti. Kam? Misli Ti na to in gradi!!! To vprašanje je hudičovo resno za vse nas in ga zares imej pred očmi. Do skrajnosti je treba hiteti (dobesedno za dneve gre!), drugače se utegne zgoditi, da bomo s treskom zgrmeli.

Na koncu še enkrat povdram: ugled Partije na vojaškem področju je sedaj v Tvojih rokah. Glej, da boš upravičil zaupanje Partije. Želim Ti veliko uspeha v Tvojem novem delu. In pazi nase!

Prisrčno te pozdravlja Krištof.«

Po grafološki analizi sem ugotovil, da je obe listini, oziroma

Če pisci učbenikov za vojno in povojo zgodovino niso bili objektivni, jim tega ne gre zahtevati, saj so jim mnogi viri bili prikriti, ali pa niso imeli notranje moči, da bi se uprli pisati zgodovino po želji partizanske oblasti. Če pa učen zgodovinar, kot je D. B., svoje (in moje) nekdanje nasprotnike v vojni še vedno imenuje »bela garda«, se s tem spušča na etično raven nekaterih piscev zgodovine NOB, ki javno in brez vsakega sramu pišejo in ponavljajo, da se jih poboji tisočev in tisočev domobrancev prav nič ne tičejo, tedaj je to obžalovanja vredno. Vsaj znanstvenik, ki ni obremenjen s »partijnostjo« (resnica je vse, kar koristi partizski ideologiji), bi v sedanjem času, ko ni več strahu, da ga bo kdo zaradi izraženega mnenja kazensko preganjal, bi moral biti do resnic, ki so jih oznanjali nekdanji politiki dvomljivih moralnih lastnosti, bolj kritičen. Bela garda. To je zmerljivka, ki ima zgolj zaničevalni pomen, z njo pa je nekdanja partizska oblast obložila prav vsakega njenega političnega nasprotnika, tako takratnega, kot pozneje možnega. Naši ideologi so to zmerljivo prinesli iz Sovjetske zvezde in to s svojo politiko izobraževanja mladim ljudem, ki sicer odklanjajo lenistično ideologijo, vsadili v njihovo duševnost. Če pa je znanstvenik v politiki ali zgodovini odloči na barve, tedaj mora beli zoperstaviti redčo, in če govori o beli, mora govoriti tudi o rdeči gardi. Znanstvenik, politik ali zgodovinar, ki hoče biti objektiven, pa bi vendarle moral ugotoviti, da je temelj spora v slovenskem narodu bil v ideologiji, komunistični in protikomunistični. Za komunistično stran, ki je hlepela po svetovni revoluciji, je bil boj proti okupatorju le sredstvo za dosego absolutne oblasti, protikomunistična stran pa si je za obrambo svojega preživetja izbrala okrilje skupnega sovražnika, ki je bil manj okrunjen in manj nečloveški kot komunistična stran. Do tega spoznanja more priti zgodovinar ob upoštevanju vseh zgodovinskih virov, to je pričevanje, na podlagi pisanih virov vseh strani, odkritih grobišč in neposrednih raznav, če je vojni čas doživljal. Seveda pa vsi pisani viri nimajo enake vrednosti. Povelje Edvarda Kardelja Ivana Mačku-Matiji z dne 1. 10. 1942 je za razumevanje NOB in revolucije primarnega pomena. Da je to povelje bilo napisano in izданo, ni nobenega dvoma več. Kakor poroča dr. Dušan Biber, je prepis tega povelje E. K. sam izročil Milovanu Djilasu »za potrebe CK KPJ«, s čimer je dokazano, da je E. K. to povelje tudi sam priznal za svoje. Povelje je ukaz za pobojo več slojev slovenskega naroda. Kdo in kakšen je mogel biti človek, ki je izdal tako pošastno povelje povelniku slovenskih partizanskih čet? Na to vprašanje si politiki in »znanstvena javnost« še ne upajo odgovoriti. Kako tudi bi, ko pa še ni dolgo, ko so mu s čaščenjem njegovega imena pred Univerzo postavili doprinoski, čeprav je ukazal intelektualce, ki izven vsakega dvojne povsod sodijo tudi na univerzo, postreljati? Tudi pri odgovoru na vprašanje, kdo mu je dal pooblastilo za pobojo, je dosedanja zgodovinska znanost lahko v zadregi, saj bi s poštenim odgovorom na to vprašanje morala priznati, da je doslej zgodovino potvarjala in da so tudi nekateri narodni heroji ljudje, ki tega imena časti sploh ne zaslужijo po nobenih etičnih merilih. Osebno sem prepričan, da Kardelja za to povelje ni pooblastil noben organ OF, ne plenum OF in ne njen izvršilni odbor, v katerem je bil tudi eminentni slovenski kulturnik Josip Vidmar. To povelje, tajno in strogo zaupno, je mogel izdati samo na podlagi mandata Kominterne (v soglasju z vodstvom KPJ), katere zvest izpolnjevalec je bil skupaj z Borisom Kidričem. Iz tega povelja po skrbni analizi

lahko zaključimo, da OF slovenskega naroda ni odločala o nobenih pomembnejših stvareh v času okupacije, marveč da je o vseh najpomembnejših stvareh odločala KPS, oziroma njen vodja Edvard Kardelj. Sploh si je težko predstavljati, da bi na tako povelje, kakršno je to, o katerem teče beseda, pristal človek z dovoljno mero srčne kulture, ki je bil in je moral biti tudi v izvršnem odboru OF. Če človeka vsaj povprečnih moralnih kvalitet v vodstvu OF ni bilo, tedaj si upam trditi, da to sploh ni bila humana organizacija, še manj vseslovenska. Zavedajoč se svoje odgovornosti za pisano besedo, sem kot nekdanji partizan, zgodovinar in pravnik po merilih etičnih vrednot navedeno Kardeljevo povelje dolžan oceniti kot zločinsko. Pa ni moj glavni namen obtoževati Kardelja, čemu se seveda tudi ne morem izogniti. Glavni namen tega prispevka je pokazati na krivico, ki jo je prejšnja komunistična oblast delala in storila našem vojnim in političnim nasprotnikom, domobrancem, ne samo s poboji, marveč tudi s krvičnim obtoževanjem narodnega izdajstva in kolaboracionizma. Iz napisane povelje povsem jasno izhaja, da je KPS, ki jo je vodil Kardelj, »beli gardi«, to pa so bili vsi dotedanji njeni in mogoči poznejši nasprotniki, namenili smrt. Upor proti smrti, boj za življenje, ki je najvišja človekova vrednost in vrednota, je človekova naravna pravica. Kardeljevo povelje se je izvrševalo. Če se ni v celoti uresničilo, je to predvsem zasluga domobranskega organiziranega odpora in njegovega protiterorja, v določeni meri pa je to tudi zasluga nekaterih partizanskih poveljnikov, ki groznega povelja niso dosledno izpolnjevali. Prepričan sem, da smo dolžni slovenskim domobrancem zahvaliti, da so obrazili svoj posledic. Ničesar ne bi bilo dobro, če se ne bi izkoristilo tega izboljšanja. Alojzijem Odarjem to storil tudi dr. Tine Debeljak. V "Domu in svetu", ki ga je slednji urejal od 1938. leta, sta navdušeno zapisala, "da je bila odločitev o priključitvi tega slovenskega ozemlja fašistični Italiji "zgodovinski sklep"... in da smo s tem (Slovenijo) postal sestavni del velikega italijanskega Imperija ter je tudi naše kulturno delovanje dobilo nov okvir svojega izvijanja. Kot kulturna revija pozdravljamo modro odločitev... zahvaljujemo se za uvidevost in daljnovidnost voditeljem velike Italije."

Okupator, za katerega je značno, kaj vse je počel s Slovenci, je bil torej sprejet kot težko prizakovani gost.

A teda, v tistih temačnih dneh, pravzaprav že konec aprila 1941, pa so vseskozi oblateni in preganjani slovenski komunisti že pozivali:

"Zgodilo se je to, pred čemer smo komunisti že dolgo svarili... Slovensko ljudstvo! Da bi bila naša borba uspešnejša, se mora združiti vse slovensko ljudstvo v skupno narodno fronto proti imperialističnim okupatorjem in zatiralcem. V to skupno osvobodilno bojbo poziva KPS... vse politične skupine in vse domobranske posameznike, ki so proti narodnemu zatiranju..."

Kdo je bil torej zavednejši Slovenec in kakšna dejanja poznamo iz tistih časov? Premalo je prostora, da bi jih našteval. Tako še za druge kot da dr. Debeljak velja, da je bil "prej le hudič, zdaj angel." Tako ne gre.

Drugo.

Jesenj 1942. leta, ko je bilo vse bolj jasno, kako uredništva Slovensca, Slovenskega doma, Domobranskega odbora podpirajo okupatorja in zatiralcem. V to skupno osvobodilno bojbo poziva KPS... vse politične skupine in vse domobranske posameznike, ki so proti narodnemu zatiranju..."

Tudi ta Debeljakova funkcija je ne bi bila tako skodeljiva, saj je bil odbor osnovan v Ljubljani, saj je bil predsednik, ki je prišel k meni, kar je bil pri meni tudi dr. Šmajd... Predlagala sta, da bi se vse slovenske območje združile v neko celoto, ki bi se skupaj z našimi četami bojevale proti partizanom. Po njunem predlogu naj bi jim mi dali orče, strelivo in druge stvari..."

Domobrani odbor, čigar član je bil tudi dr. Debeljak, je bil prek dr. Šmajda torej pod nemškim nadzorom, in domobrane, katerih je bilo dogovorjeno že tedaj.

Bistva ne spremeni, če posamezni člani in tudi dr. Debeljak, ki jih niso bili ravno vneti za Nemce, kajti domobranci so ustavnili in jim poveljali oni. O tem je povedal sam general Rössel.

Ta pokrajinski domobranski odbor za Gorenjsko so sestavljali:

- dr. Albin Šmajd-Draš, ki je postal predsednik;

- dr. Jože Lavrič, tajnik, ki je bil tajnik kmetijske zbornice;

- dr. Anton Megušar, avokat in prejšnji poslanec JRZ iz Kranja ter - dr. Tine Debeljak, pokrajinski domobrani odborev.

Tako za Prekmurje, za Primorsko, Koroško, za Štajersko ga še niso uspeli in tudi za Gorenjsko.

Ta pokrajinski domobranski odbor za Gorenjsko so sestavljali:

- dr. Albin Šmajd-Draš, ki je postal predsednik;

- dr. Jože Lavrič, tajnik, ki je bil tajnik kmetijske zbornice;

- dr. Anton Megušar, avokat in prejšnji poslanec JRZ iz Kranja ter - dr. Tine Debeljak, pokrajinski domobrani odborev.

Tako za Prekmurje, za Primorsko, Koroško, za Štajersko ga še niso uspeli in tudi za Gorenjsko.

Ta pokrajinski domobranski odbor za Gorenjsko so sestavljali:

- dr. Albin Šmajd-Draš, ki je postal predsednik;

- dr. Jože Lavrič, tajnik, ki je bil tajnik kmetijske zbornice;

- dr. Anton Megušar, avokat in prejšnji poslanec JRZ iz Kranja ter - dr. Tine Debeljak, pokrajinski domobrani odborev.

Tako za Prekmurje, za Primorsko, Koroško, za Štajersko ga še niso uspeli in tudi za Gorenjsko.

Ta pokrajinski domobranski odbor za Gorenjsko so sestavljali:

- dr. Albin Šmajd-Draš, ki je postal predsednik;

- dr. Jože Lavrič, tajnik, ki je bil tajnik kmetijske zbornice;

- dr. Anton Megušar, avokat in prejšnji poslanec JRZ iz Kranja ter - dr. Tine Debeljak, pokrajinski domobrani odborev.

Tako za Prekmurje, za Primorsko, Koroško, za Štajersko ga še niso uspeli in tudi za Gorenjsko.

Ta pokrajinski domobranski odbor za Gorenjsko so sestavljali:

- dr. Albin Šmajd-Draš, ki je postal predsednik;

- dr. Jože Lavrič, tajnik, ki je bil tajnik kmetijske zbornice;

- dr. Anton Megušar, avokat in prejšnji poslanec JRZ iz Kranja ter - dr. Tine Debeljak, pokrajinski domobrani odborev.

Tako za Prekmurje, za Primorsko, Koroško, za Štajersko ga še niso uspeli in tudi za Gorenjsko.

Ta pokrajinski domobranski odbor za Gorenjsko so sestavljali:

- dr. Albin Šmajd-Draš, ki je postal predsednik;

- dr. Jože Lavrič, tajnik, ki je bil tajnik kmetijske zbornice;

- dr. Anton Megušar, avokat in prejšnji poslanec JRZ iz Kranja ter - dr. Tine Debeljak, pokrajinski domobrani odborev.

Tako za Prekmurje, za Primorsko, Koroško, za Štajersko ga še niso uspeli in tudi za Gorenjsko.

Ta pokrajinski domobranski odbor za Gorenjsko so sestavljali:

- dr. Albin Šmajd-Draš, ki je postal predsednik;

- dr. Jože Lavrič, tajnik, ki je bil tajnik kmetijske zbornice;

- dr. Anton Megušar, avokat in prejšnji poslanec JRZ iz Kranja ter - dr. Tine Debeljak, pokrajinski domobrani odborev.

Tako za Prekmurje, za Primorsko, Koroško, za Štajersko ga še niso uspeli in tudi za Gorenjsko.

Vladni dogovor s predstavniki klavnic

Dražja živina ali tudi meso?

Dr. Jože Osterc: "S tem, ko kmetu plačujemo živino 18 do 20 dinarjev za kilogram, prizadene smo samo tistega, ki se po produktivnosti lahko primerja z onim v sosednji državi, ščitimo pa tistega, ki se ne more primerjati."

Ljubljana, 3. septembra - Ker tudi avgustovska malenkostna podražitev živine ni izboljšala razmer v živinoreji, je predsednik republike izvršnega sveta Lojze Peterle v ponedeljek sklical sestanek s predstavniki klavnic in na pogovor povabil tudi kmetijskega in tržnega ministra, dr. Jožeta Osterca in Maksia Bastla, ter predstavnike Slovenske kmečke zveze z Ivanom Omanom na čelu. Čeprav so vladni predstavniki zatrjevali, da je v klavnicih še toliko rezerv, da lahko povisijo odkupno ceno živine s sedanjih 18 do 20 dinarjev na 25 dinarjev za kilogram (žive teže) - ne da bi s tem podražile tudi meso, so se nazadnje dogovorili za kompromisno rešitev: klavnice naj bi v ponedeljek, 10. septembra, začele plačevati živino po novi, višji odkupni ceni, sicer pa naj bi se, odvisno od prodajnih možnosti in tržnih razmer, same odločale o tem, ali bodo s tem dnem podražile tudi meso.

Ker se je slovenska živinoreja zaradi nizkih odkupnih cen živine in nenadzorovanega uvoza mesa, ki ga dovoljuje zvezna vlada, znašla v težkem položaju, je predsednik vlade Lojze Peterle na podlagi analiz razmer v slovenski živinoreji in izračunov, ki jih delajo v Kmetijskem inštitutu Slovenije, predlagal mesarjem povišanje odkupne cene živine na 25 dinarjev. Predlog je utemeljal z besedami, da mora pri nas že biti konec zadolževanja pri kmetu, da kmetje ne zahtevajo nemogoče, ampak le minimum, ki jim še omogoča ostati nad vodo, in da bi po izračunih kmetijskega inštituta o stroških prijevozov lahko zahtevali še precej več. Kmetijski minister dr. Jože Osterc je predlog podkreplil z nekaterimi dejstvi in podatki. Dejal je, da so klavnice pri predelavi in prodaji cenejšega uvoženega mesa dobro zaslužile in da so razmere v vsej "verigi" najbolj prizadele prav rejce, ki so dobili plačanih le 50 do 60 odstotkov stroškov prijevozov mesa. Razmerje med odkupno ceno mleka in mesa je povsem porušeno - zdaj je 1:4 do 1:5, normalno bi bilo 1:5,8 do 1:6,5, povišanje odkupne cene na 25 dinarjev za kilogram pa bi ga popravilo na 1:6,1. Ker je bilo zadnje čase precej ocitkov na izračune Kmetijskega inštituta Slovenije, je dr. Osterc dejal, da so iz-

Po izračunih Kmetijskega inštituta Slovenije so bili avgusta stroški prijevoz kilograma živine na družbenih posestvih 34,79 dinarja, na kmetijah pa 35,25 dinarja. Rejci so za kilogram dobili od 18 do 20 dinarjev.

računi realni in da temeljijo na podatkih s kmetij, ki tudi v sosednjih državah veljajo za produktivne. "S tem, ko kmetu plačujemo za živino 18 do 20 dinarjev za kilogram, prizadene smo le tistega, ki se po produktivnosti lahko primerja s tujimi, ščitimo pa tiste, ki se ne morejo primerjati. Klavnice v Sloveniji so izkorisčene le 52-odstotno, predelava 58-odstotno, zaračunavajo pa si vse stroške in tudi malenkostno akumulacijo."

Reserve pa niso samo v predelavi, ampak tudi v trgovini. Republiški tržni minister Maks Bastl je dejal, da so se v trgovci zemogovali o zmajšanju veliko- in maloprodajnih marž in da pripravljajo analizo, ki bo temeljila na primerjavah s sosednjo Avstrijo. Analiza še ni končana, prvi podatki kažejo, da so marže pri njih manjše

Dr. Jože Osterc, kmetijski minister: "Če zvezna vlada ne bo izpolnila obljube in v kratkem povečala zaščitne cene za živino in prelevmanov za uvoženo meso, bo morala ukrepiti republika, med drugim že zato, da bo ob presežkih mleka spodbudila tudi zanimalje za reijo živine."

kot pri nas in da jih za nekatere izdelke predpisuje celo država, da pa razlika med maržami pri nas in v Avstriji že ni tako veliko, kot je velika razlika med odkupno in končno, trgovsko ceno.

Predstavniki klavnic so se

strinjali z vladnim predlogom, da so živinoreje upravičeni do plačila 25 dinarjev za kilogram mladega pitanega goveda in tudi niso poskušali za kak dinar ali dva znižati cene, niso pa soglasili s tem, da so rezerve v klavnicih in mesno-predelovalnih obratih tolikšne, da bi lahko podražili živino, ne da bi podražili tudi mesa. Predstavnik kmetijske zadruge iz Ilirske Bistre je, na primer, opozoril, da vseh klavnic ne bi smeli dati v isti koš in da bi takšna odločitev o podražitvah (živina - da, meso - ne) lahko privедela tudi do stečaja katere od kmetijskih zadrag, ki ima v svojem okviru tudi klavnicu. Iz Mesoidelkov v Gornji Radgoni so zavrnili očitek 52-odstotni izkorisčenosti njihovih klavnic in dejali, da z odkupno ceno 25 dinarjev za kilogram ne bodo mogli konkurrirati živini in mesu iz drugih republik, da v Italijo lahko prodajo meso le po ceni 20 do 22 dinarjev za kilo-

gram in da pri nas nihče ne kontrolira cen gnojil, semen, zaščitnih sredstev in obresti za posojila. Predstavnik postojanske kmetijske zadruge je opozoril, da vse več zasebnih mesarjev kupuje meso v drugih republikah in ga prodaja pri nas po nižjih cenah, v Sloveniji pa je tudi precej prodajal mesno-predelovalnih in trgovskih organizacij iz drugih republik. V vrhniški zadruzi se strinjajo, da so naše klavne in predelovalne zmogljivosti precej slabše izražljene kot v tujini, vendar pravijo, da je za to kriva tudi za starela tehnologija in nenazadnje skromen ostanek dohodka, ki ni omogočal naložb v tehnologijo. Predstavnik mariborskih Košakov je dejal, da se jim povečujejo zaloge govedine, ker se v obubožanem Mariboru, kjer je precej podjetij v stečaju ali tuk pred stečajem, še bolj kot drugje pozna, da ljudje

Lojze Peterle, predsednik republiškega izvršnega sveta: "Če klavnice ne bodo spoštovale dogovora in začele 10. septembra plačevati živino po 25 dinarjev za kilogram, bo vlada poseglja po ukrepih, za katere so zakonske možnosti."

nimajo denarja. V razpravi je bilo slišati tudi to, da se bodo klavnice obnašale tržno in da bodo poskušale dobiti živino ceneje v drugih republikah, domača, dražja pa naj bi ostajala v hlevih, pa tudi to, da je trgovina izpad dohodka pri prodaji tekstilnega in ostalega blaga nadomestila z večjimi maržami pri prehrambenih izdelkih. ● C. Zaplotnik

Kmečka zveza o gozdarskem zakonu

Javna gozdarska služba in prost promet z lesom

Ljubljana, 4. septembra - Izvršni odbor Slovenske kmečke zveze je na nedavni seji obravnaval izhodišča za spremembo slovenske ustanove, zakona o gozdovih in zakona o lovnu.

Izhodišča opredeljujejo več oblik lastnino: državne, zadružne in zasebne gozdove ter gozdove vaških skupnosti in različnih pravnih oseb, živalski svet pa kot lastnino države. Vsak lastnik gozda bi plačeval davek na podlagi katarskih razredov: lastniki, katerih gozdovi so prizadeti zaradi škodljivih emisij in ujm, pa bi bili upravljeni do olajšav. Gozdarska služba in določena gozdarska dela bi se finančirala iz več virov: z davkom od gozdov, z delom ekološkega in cestnega dinarja, z delom turistične takse, s prispevkom nabiralcev bliškega proračuna. Kar zadeva organiziranost, bi imeli direkcijo državnih gozdov, javno gozdarsko službo pri Kmetijsko-gozdarskih zbornicah Sloveniji za vse ostale last-

Iz (kmetijske) preteklosti

Zdravi ljudje in zavedni državljanji

Na posvetovanju mladih zadržnikov kranjskega okraja aprila 1958. leta so med drugim obravnavali problematiko sprejemanja kmečke mladine v Zvezo komunitov. Tema je bila na dnevnem redoknjem zato, ker tedanje obrazovanje oblasti niso bile zadovoljne s tem, da je bilo v vsem okraju v ZK le trideset kmečkih mladincov. Na posvetovanju so ugotovili, da nihče ne more oporekati kmečkih mladincov "hotenja za napredkom in želje po čim uspešnejšem vrasčanju v naš družbeni razvoj", pa tudi to, da bi se "morali odrešiti mišljeneja, da lahko v ZK sprejmejo le mladincu, ki ima do kraja različene ideološko-politične pojme o družbenem razvoju". Vedeti je treba, da kmečki fant ali dekle

Novosti se obetajo tudi na področju gojenja in varstva gozdov. V državnih gozdovih bi denar za gojenje in varstvena dela zagotavljali z dohodkom od prodaje lesa ali iz proračuna, za vse ostale gozdove pa bi predpisali gospodarjenje - nujno potrebna gojenje dela in rok, v katerem bi jih moral vsak lastnik opraviti na lastne stroške. Preventivno varstvo gozdov (protipožarno varstvo, lovne nastave za hubadarja) bi plačala država, strošek države pa bi bila tudi obnova gozdov po naravnih nesrečah (požar, žled, sneg, veter). Lastniki gozdov bi se lahko združevali v zadruze in prostovoljno zbirali denar za gojenje dela in gradnjo traktorskih vlek in gozdnih cest ter za njihovo vzdrževanje. Promet z lesom bi bil prost, lastniki bi ga lahko prodajali sami ali prek različnih zadrag.

Direkcija bi opravljala tudi promet z lesom iz državnih gozdov, javna gozdarska služba pa skrbela še za svetovanje lastnikom gozdov, za nadzor nad gospodarjenjem z gozdovi, prijavljala pa bi tudi prekrške. V državnih gozdovih bi grad-

njo gozdnih cest in njihovo vzdrževanje financirali iz dohodka od prodaje lesa ali iz proračuna, v gozdovih ostalih lastnikov pa iz davka na gozdnino posesti, iz dela cestnega dinarja in proračuna. ● C. Zaplotnik

žak, doma z Goriške, se namreč v dolgih letih življenja v Cerkljah ni mogel spriznjati z menjem, da breskve na Gorenjskem ne uspevajo in je na najetem zemljišču, kjer je bilo nekdaj neprehodno robidojvo, trnje in grmovje, zasadil breskvine koščice. Po treh letih so se drevesa prvič razvjetela in obetala dober pridelek - 20 do 30 ton na hektar.

To je bil prvi nasad breskve na Gorenjskem, sadjar, ki je s tem poskusil, pa si je pred poskusom v Cerkljah ogledal tudi nasade v Meranu in drugih krajih Adige, kjer je videl, da gojijo breskve še v višjih in bolj mrzlih krajih.

Kakšna je bila nadaljnja ureda breskovega nasada pri Cerkljah, ni znano.

Lončki in rezerve

Čeprav kmetje dobijo pri živini plačanih le 50 do 60 odstotkov stroškov prijevoz, je meso v mesnicah in trgovinah kljub temu dragi in dražje od onega, ki ga dobimo iz uvoza. Kje je bistvo problema, je vsaj delno razkril sestanek predsednika slovenske vlade Lojze Peterleta in njegovih sodelavcev s predstavniki klavnic. Cena osnovne surovine, živine, ne izstopa iz normalnih okvirov, rejci se po produktivnosti lahko primerjajo z onimi v sedanji Avstriji in tudi razlika med našimi in avstrijskimi trgovskimi maržami ni posebno izrazita. Da so meso in mesni izdelki pri nas v povprečju dražji kot, denimo, pri naših sosedih, je "kriča" predvsem velika razlika med odkupnimi in končnimi cenami. Povedano drugače: preveč je tistih, ki pristavljajo lončke in hočejo nekaj zaslužiti pri vsakem kilogramu mesa in pri vsaki klobasi. Začne se pri zadružah, nadaljuje pri mesno-predelovalnih obratih, ki so po nekaterih ocenah izkorisčeni le nekaj več kot polovico, pa pri raznih dajatvah, ki jih je posredno ali neposredno zaračunavajo občine, republika in federacija, in konča pri največjem neumu - pri posebnem dawkou za JLA.

Nesporo je, da so v vsej "verigi", od rejca do trgovca, še precej rezerve, v enih delih več in v drugih manj, in da je "prični republiške vlade" in grožnja z administrativnimi ukrepi ter uvoz mesa, ki ga dovoljuje zvezna vlada, treba razumeti kot pritisak na zmanjšanje stroškov, na boljšo izrabu zmogljivosti, na razbijanje različnih monopolov in na oblikovanje cenovnih razmer in cen, ki bodo primerljive z onimi pri naših sosedih in v preostalem razvitem svetu. ● C. Zaplotnik

Prireditev škofjeloških mladih zadružnikov

Krompirjev bal na Grencu

Škofja Loka, 5. septembra - Te dni se škofjeloški mladi zadružniki pripravljajo na tradicionalno prireditev - krompirjev bal. Čeprav krompirjev bal pripravlja že več let, pa bo letos prireditev trajala dva dni, prvi pa so jo pripravili na Grencu pri Škofji Loki. Izkupiček ob prireditvi bodo namenili za ekskurzijo, ko si bodo konec meseca ogledali kmetijsko področje južne Francije.

"V našem aktivu redno sodeluje okrog petdeset fantov in dekle, večina mladih, nekaj pa nas je tudi poročenih in malo starejših. Letos smo se udeležili republiškega tekmovalnega koščev, kjer smo v košnji zasedli tretje mesto, redno pa se udeležujemo tudi tekmovalnega oracev in republiškega kviza "Kaj veš o kmetijstvu?". Vsako leto pripravimo tekmovalnega koščev v Poljanah, tradicionalna pa sta tudi novoletni ples in krompirjev bal. Denar, ki ga zaslužimo z organizacijo krompirjevega bala, pa nam je navadno v pomoč pri organizaciji jesenske ekskurzije, ki jo pripravimo vsako leto. Tako smo si ogledali že več evropskih držav, letos pa se odpravljamo na ogled kmetijskih področij južne Francije," je povedal Franc Guzelj, član upravnega odbora aktivna mladih zadružnikov pri Kmetijski zadruzi v Škofji Loki.

Letošnji krompirjev bal se bo začel v soboto, 8. septembra, ob 19. uri na prireditvenem prostoru na Grencu, kjer bo za ples igral priznan ansambel Rudija Jevska. Prireditev se bo nadaljevala v nedeljo, ob 17. uri, prav tako na Grencu, ko bo za zabavo skrbel skupina Magnet iz Murske Sobote, voditelj programa pa bo Sašo Hribar. Ob dnevu mladi zadružniki pripravljajo vrsto nagradnih tekmovalnih igier, seveda v znamenju krompirja. Vrhunec obeh večerov pa bo krompirjev ples. Zmagovalce družabnih iger in tekmovalnih žigov bo krompirjev ples (med njimi tudi vreče krompirja). Vstopnine na krompirjev bal ni, prinesite pa veliko dobre volje, pravijo mladi zadružniki. ● V. Stanovnik

PRALNICA	Andreja Pečenko
pranje, sušenje, likanje perla, pranje zaves z demontažo in montažo, čiščenje lamelin zaves, odvod in dostava	
Sajevčevno nas. 12, 6420 Šenčur, tel: 41-445	

sconto

TEKSTILNA TRGOVINA SAŠA

STANETA ŽAGARJA 2, KRAJN • AVTOBUSNA POSTAJA - KINO CENTER

VAS VABI NA UGODEN JESENSKI NAKUP(DVA ČEKA)

ŽENSKI BALONSKI PLAŠČI	ŽENSKE HLAČE BOMB.
ŠT. 36 - 50	960 - 1.410.-
MOŠKI BALONSKI	FLANELA
PLAŠČI ŠT. 48 - 54	ŠT. 38 - 44
1.380.-	396.-
PLAŠČI PREHODNI	FANTOVSKIE SRAJCE
KOSTIMI	ŠT. 38 - 43
ŠT. 38 - 46	JEANS HLAČE MOŠKE
1.120 - 1409.-	ŠT. 44 - 56
ŽENSKA KRILA	ŠT. 38 - 54
ŠT. 38 - 54	265 - 647.-
ŽENSKE BLUZE	38 - 44
ŠT. 36 - 46	390 - 630.-
	OTROŠKE TRENBIRKE
	ŠT. 6 - 14
	130 - 380.-

DEKLİŞKE - FANTOVSKIE KRATKE JEANS
JAKNE, DE

Ljubljana, september - Na letošnjem vinskem sejmu se je predstavila tudi skupina mladih vinarjev, ki so se združili v neformalno skupnost Brajda. Kot pravijo, bodo s skupnimi močmi nadaljevali vinsko tradicijo in širili kakovost tega spremiščevalca našega življenja. Zavedajo se, da tržiče zahteva vedno boljše pogoje kletarjenja in preudarno spremiščanje vina do končnega kupeca. Od vinogradnika se zato zahteva veliko znanja in truda. Zato vinarji skupnosti Brajda iz Goriških brd po svojih močeh skušajo prispevati k bogatemu človekovega duha. Ljubitelje vina pa obdarjajo z blahtno kapljico. Foto: J. Cigler

Koliko je vreden dinar

Tečajna lista z dne 4.9.1990

država	devize	velja za srednji tečaj
Avtstria	100 ATS	99,5075
Nemčija	100 DEM	700,0000
Italija	100 LIT	0,9406
Švica	100 CHF	839,3969
ZDA	1 USD	11,0901

Dinar čez mejo

Povpraševanje po dinarjih na avstrijskem Koroškem ostaja na ravni zadnjih tednov. Najbolje se še vedno zamenja v enotah Zvezne bank - zveze slovenskih zadrug, drugod pa je menjava nekaj slabša. Za sto dinarjev dobite okrog 90 šilingov, kar pa je manj kot v naših bankah, zato se nam menjava čez mejo še vedno ne izplača. V Italiji je zadnje dni manj povpraševanja pa dinarjih, vendar ima dinar še vedno svojo ceno izpred tednov. V Tržaški kreditni banki dobite za dinar 100 LIT, prodajajo pa ga po 105 LIT.

Varčevanje - ogrevanje - ekologija

V dneh od 7. do 13. septembra pripravlja Center za dom, ustvarjalnost, svetovanje iz Ljubljane dvajseto tradicionalno izobraževalno akcijo "Varčevanje - ogrevanje - ekologija". Akcija bo v prostorih Jurčka na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani vsak dan od 10. do 19. ure, namenjena pa je potrošnikom, ki želijo spoznati ponudbo izolacijskih materialov in ogrevalne tehnike na našem trgu. V okviru akcije bo moč dobiti strokovne nasvete, proizvajalci in trgovci pa bodo predstavili svoje programe na svetovalnih dnevih.

V prostorih Potrošniške informativnega centra na Kardeljevi 2 v Ljubljani pa bo v dneh od 6. do 12. septembra, vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure svetovalna akcija "Konzervirajmo na sodoben način". S pomočjo številnih proizvajalcev in zastopnikov bodo predstavili konzerviranje s pomočjo mikrovalovne pečice in zamrzovalnika, pa tudi druge postopke.

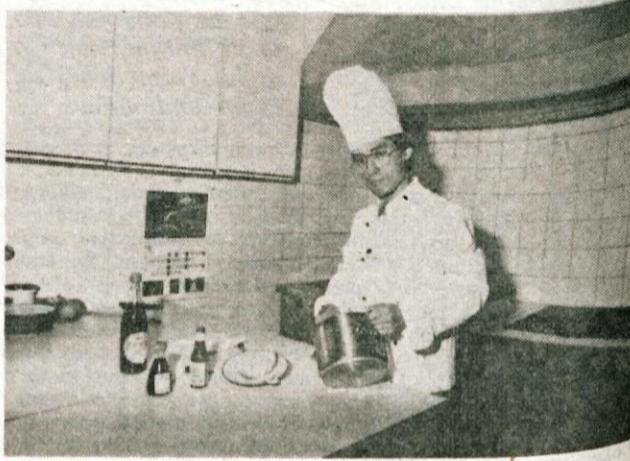
Jesen se lahko začne drugače

Fejst september

Kranj, 3. septembra - Pod gesлом "Tudi Ljubljana je lahko živahno mesto, čeprav šele septembra" so letos v našem glavnem mestu pravili bogat spored prireditve, ki bodo potekale od danes, 7. septembra, do nedelje, 23. septembra. Program bo zelo raznovrsten, saj bo namenjen zabavi starim od enega do sto let, pa tudi mlajših in starejših menda ne bodo preganjali.

Prireditve, ki potekajo pod skupnim naslovom FEJST SEPTEMBER, se bodo začele danes, v petek ob 17. uri, ko bo iz centra Ljubljane krenila povorka z Ljubljanskimi mažoretkami, pivovarniškim vozom, oldtimerji, harmonikaricami iz Mengša, Ročniki iz Zasavja, POO Vevec, kočičaži, folklorno skupino in godbo na pihala, na Kodeljevo. Kodeljevo bo namreč prioritete večine sporeda. To pa bo vse od nastopa Tajči, ansambla Lojzeta Slaka, ansambla Bajaga, Marela, Novih Fosilov... do ognjemeta iz Golovca, atraktivnih nastopov BMX-arjev, Pokaži, kaj znaša, slikarske in kiparske delavnice, moderne revije in še mnogo drugega. Program bo potekal vse dni, tudi med tednom. Dopoldanski čas bo namenjen predvsem najmlajšim iz vrtec in šolarjem, zgodnji popoldanski čas nadobudnim najstnikom (ti se bodo lahko posmerili v petju, rolkanci, igranju...), lahko pa se bodo tudi zabavali v Luna parku. Večernih urah bo poskrbljeno za dobro glasbo in večere z znanimi slovenskimi pevci. Ob tem prireditelji, MBS in TTP Jama, obljudljajo tudi vrsto iger na srečo, dobro hrano, pičajo in bogato ponudbo na stojnicah.

Ljubljancane in okoličane torej te dni čaka FEJST SEPTEMBER in gotovo se jim bomo vsaj kak dan pridružili tudi Gorjeni. Čeprav je menda tudi na našem koncu nekaj takih, ki bi lahko poskrbeli za kakšen... mogoče fejst december v Kranju, Škofji Loki, Tržiču, Jesenicah, Radovljici ...?!

Brekovice pri Žireh, september - Iva Trčka, ki vodi gostišče Sora v Brekovicah je uspešno pripraviti posebno zanimivost. Ob razstavi akademskega slikarja s Kitajske Hua Čina bo njegov priatelj Lin Zhan od četrtek do nedelje pripravljal kitajske jedi po tradicionalnih receptih. Foto: Nejko Podobnik

NOVO V PREDDVORU

Trgovina Grobovšek vas vabi v soboto, 8. 9., na degustacijo in prodajo vin, sirov in mesnih izdelkov.

Poskušali in kupovali boste lahko nagrajena vina z vinskega sejma v Ljubljani.

V sodelovanju s proizvajalci vin Vipava, Goriška brda, Hepok Mostar in izdelki Kranjskih mlekarn vam bomo pred svojo prodajalno nudili vina, sire, domače salame, klobase in druge mesne izdelke.

Kot posebnost vam nudimo jezerski kruh namazan z domačo zaseko.

Sir jošt special

49,00 din

Sir gauda

49,00 din

Sir trapist Triglav

51,00 din

Vina rdeča

že od 13,00 din dalje

Vina bela

že od 15,00 din dalje

Prodaja in degustacija bo od 8. do 17. ure in jo bomo popestrili z živo glasbo.

Vse cenjene kupce vabimo in obenem obveščamo, da je naša prodajalna odprta tudi ob nedeljah od 8. - 11. ure. Znani smo po nizkih cenah.

VAŠA PRODAJALNA
PRODAJALNA GROBOVŠEK

Izredno ugodno

ATX 50C

samo

17.424,40

ATX 50 C

APN 6S

samo 13.240,50

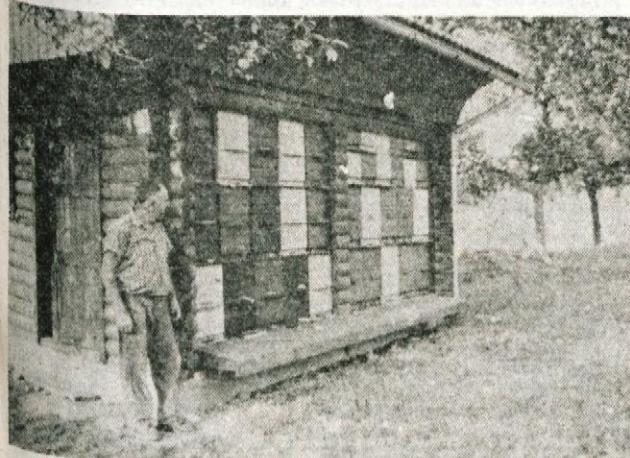
VAŠA TRGOVINA
slovenija avto

Prodajalna:
KRAJN, Titov trg 1

Praznik škofjeloških čebelarjev

Škofja Loka, 6. septembra - Čebelarska družina Škofja Loka praznuje letos petinosemdeseto obletnico organiziranega čebelarstva. To nedeljo, 9. septembra, pripravljajo čebelarski piknik, na katerem bodo podelili diplome in odlikovanja najzaslužnejšim čebelarjem.

Enega najlepših čebelnjakov na škofjeloškem območju ima čebelar Jože Logonder in ne Luka Jezeršek, kot smo pomotoma zapisali k sliki v torkovem Gorenjskem glasu. Obema se za napako opravičuje.

Prireditev ob jubileju bodo škofjeloški čebelarji pripravili pri kmetu in čebelarju Lenku, Jožetu Logondru, v Virlogu pri Škofji Loki. Začela se bo ob 14. uri s kulturnimi programom in podelitevijo priznanj. Nato pripravljajo piknik, na katerega vabijo vse ljubitelje narave in čebelarjenja. Za ples in razvedrilo bo skrbel ansambel DIODA, poskrbljeno pa bo tudi za pijačo in jedilo. Čebelarji pripravljajo bogat srečelov, med dobitki pa ne bo manjkalo pravega domačega medu in izdelkov iz medu. ● V. S.

Dahnili so da

V Škofji Loki:
Andreja Kokalj in Bojan Šturm iz Gorenje vasi, Betka Gartner in Marko Lenič iz Železnikov, Marjanca Jelovčan in Anton Krajnik iz Škofje Loke, Irena Rant in Marko Avguštin iz Škofje Loke, Tatjana Rant in Miloš Roos iz Škofje Loke.
Na Jesenicah:
Ksenija Rabič in Igor Sajovic iz Dovjega, Valentina Stojkovska in Željko Džever z Jesenice, Senka Vukalić in Jasmin Čabrić z Jesenic, Jerica Velušček in Jože Osvald iz Rateč.
Čestitamo!

Ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

IMETNIKI HRANILNIH KNJIŽIC!

V časopisu Delo in tudi v prospektu »Z Ljubljansko banko na pot...«, ste lahko prebrali, da na poštah izven Republike Slovenije po 1. septembru 1990 ne bo več mogoče dvigovati gotovine s hraničnih knjižic.

Zelimo vam sporočiti, da ta informacija ni točna, kajti sporazume, ki so regulirali izvajanje teh storitev, smo podaljšali.

Tako lahko imetniki hraničnih knjižic, LB - Gorenjske banke d.d., Kranj dvigujo gotovino tudi po 1. septembru 1990 in sicer v vseh obalnih PTT podjetjih (Rijeka, Pula, Zadar, Šibenik in Split).

Sodelovanje z bankami, s katerimi ima LB sprejet sporazum (poglejte v prospekt), in tudi poslovanje s čeki, ostaja nespremenjeno.

KREDITIRANJE OBČANOV

Gorenjska banka d. d., Kranj

Jež

Zgodilo se je pred nekaj dnevi v tržiški knjigarni, ko so za prvošolce končno dobili učbenik za SND (morda kdo reče celo Spoznavanje narave in družbe): V knjigarno pridea mlada mama in njen novopečeni šolar. Na mamino pobudo se sine korajno napoti k prodajnemu pultu, da bi si čisto sam kupil zadnji manjkajoči učbenik. Prodajalki oddrda: "Prosim knjigo za HDZ!" O smiselnosti vseposod nagradjenih kratek najbrž nima smisla izgubljati besed. O tem, kako množica informacij vsak dan bombardira ne samo nas, ampak nujno tudi z nami živeče otroke in kako nanje že v rosnih letih vplivajo mediji, o tem, kakšno zmešnjavo to očitno povzroča v njihovih glavah, o tem bi bilo še kako smiseln razmišljati.

Čvek

Tudi starši niso več...

Testiranja po šolah kjer koli po svetu pokažejo nizko raven znanja učencev, včasih celo katastrofalno neznanje iz geografije, zgodovine in drugih predmetov. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da se je izkazalo, da tudi njihovi starši niso kaj dosti bolje podkovani z znanjem. To je pokazala raziskava britanskega tabloida "Daily Mail", v kateri prav ničče od staršev ni točno odgovoril na vprašanja iz zgodovine, čeprav so se nanašala na zares najpomembnejše datume v angleški in svetovni zgodovini: kdaj je vojska Julija Cezarja prišla v Britanijo, kateri angleški kralj je bil ubit v bitki pri Hastingsu, kdaj je bila podpisana Magna Carta, katerega leta je Kolumb odkril Ameriko, kdo je vodil britansko floto, ki je porazila špansko armado, kdo je vodil britansko vojsko, ki je potokla Napoleona, kdaj in kje je padla prva atomska bomba.

Nič manj iznajdljivi od svojih otrok so starši našli cel kup opravičil za svoje neznanje, od tega, da je neumno pomniti toliko datumov, ker je pomembnejše razumeti dogajanje, do tistega, da je bistveno imeti vsaj približno predstavo o tem, kje in kdaj se je nekaj zgodilo in ne pomniti "prav vsak datum". Vprašanje je, kako bi se taki izgovori njihovih otrok obnesli v šoli...

Jaz bi tudi en vic povedala...

...je bilo slišati z vseh koncov šolskega dvorišča, potem ko smo gruči osnovnošolcev obljudili sliko v časopisu za tistega, ki nam bi zaupal najbolj smešnega od smešnih dogodkov poletja ali prvih šolskih dni. Pred tem so namreč le skomigali z rameni, kot da se jim smešne stvari sploh ne dogajajo, nato pa so na pomoč poklicali

Mateja Pirc, 2. razred: "Jaz bi pa en vic povedala. Mamica ga je slišala na radiu in ga je še meni povedala: Otroci iz vrtca so šli na sprehod - in je eden videl na tleh denar - in ga je pobral - pa je rekla tov'r'sica: kar leži na tleh, se ne sme pobirati - in so šli naprej - in je potem padla tov'r'sica - in je rekla otrokom: d'ite me pobrat' - in so otroci rekli: kar leži na tleh, se ne sme pobirati!"

Jasna Pavlič, 2. razred: "Ko sem šla prvi dan v šolo, sem bila malo živčna. Ko sem prišla, ni bilo nič hudega. Videla sem novo tov'r'sico in je fina. Imamo tudi enega novega sošolca."

Ivana Car, 3. razred: "V šolo sem dva dni zamudila, ker sem bila bolna. Nekaj sem narobe pojedla, potem mi je bilo slablo in potem sem bruhalna. Zdravnik je rekel, da moram biti malo doma. Zdaj, ko sem prišla v šolo, mi je fino."

Mateja Hafner, 3. razred: "Meni je bilo pa fino, ko me je Barbara poleti velikokrat vzela s seboj na tenis. Tudi na tekmovanja. Tam je Barbara dobila veliko medalj. Jaz sem gledala tekmovanja, včasih sem podajala Barbari žoge. Barbara je moja sosedka. Piše se Mulej. Malo me je že učila tenisa, ker je moja priateljica."

Barbara je moja sosedka. Piše se Mulej. Malo me je že učila tenisa, ker je moja priateljica."

kar smešnice - vice. Ko so se razgovorili, so le povedali, kako so preživel poletje in kako se jim je godilo v teh prvih septembrisih dneh. Med prvimi osmimi, ki so si uspeli priboriti besedo, so bila sama dekleta in vmes le en pogumen četrtošolec. Od povedanih vicev pa tokrat le eden - o logiki po šolsko:

"Jaz bom tudi vic povedal... Ta ni star, ampak je starenski. Jaz rad pravim vice. Včasih se jim celo smejejo, pa me to nič ne moti. Veliko jih slišim od brata. Kar vprašam ga zvezcer, če kakšnega novega ve. Z bratom sva prijatelja - tepeva se velikokrat - on mene pošlje v trgovino - pa smeti moram nest' - zato, ker sem jaz mlajši - jaz pa njega zatožim, kadar jaz kaj takega naredim."

"Jaz imam doma majhno sestrico. Stara je štiri leta. Brska mi po zvezkih, če ne pospravim. Včasih zvezke počečka. Mamica jo krega, jaz pa moram še enkrat napisati naloge."

Jana Kenda, 2. razred: "Ko sem bila na morju, smo s sestro in še z enimi igrali odbokjo. Jaz sem kar z nogo odbijala. Pa so me kar pustili, zato ker sem mlajša."

Biljana Bundalo, 3. razred: "Bila sem s starši na počitnicah v Švici - bilo je lepo - smučala sem - pa peljala sem se z gondolo - bili smo tudi v eni jami, kjer je vse iz ledu - ko smo se peljali, je bil sedemnajst minut dolg tunel - kadar smo šli s prijatelji čez cesto, so nam vsi avtomobili ustavljalni."

● T. Jurjevec, Foto: J. Cigler

NOVO V RADOVLJICI

AVTOHIŠA MAGISTER
Autoservisno in trgovsko podjetje d.o.o.
Radovljica, Prešernova 21

TELEFON 75-256, 75-190

- SERVIS VOZIL
- AVTOKLEPARSTVO - AVTOLIČARSTVO
- PRODAJA VOZIL CIMOS - CITROËN
- TRGOVINA Z ORIGINALNIMI NADOMEŠTNIMI DELI RENAULT IN CITROËN PO TOVARNIŠKIH CENAH
- DODATNA OPREMA

SE PRIPOROČAMO!

Konec tedna v Tržiču

Tenis, smučarski skoki in gorski tek

Tržič, 7. septembra - Jutri, 8. septembra, ob 8. uri se bo začelo na teniških igriščih v Križah občinsko teniško prvenstvo za vse kategorije. To soboto bodo tekmovali veterani, veteranke in članice, prihodnjo soboto, 15. septembra, pa bo tekmovanje za ostale kategorije. Prijave sprejema Janez Brzin po telefonu 50-776, prijave pa bodo sprejemali še pol ure pred začetkom posameznega tekmovanja. Prijavnina je 30 dinarjev.

V skakalnem središču v Sebenjah pa bo v nedeljo, 9. septembra, ob 11. uri tekmovanje v smučarskih skokih na 35-metrski plastični skakalnici. Tekmovali bodo člani, mlajši in starejši mladinci in starejši pionirji, ki jim bo tekmovanje šteло tudi za prvenstvo Gorenjske na plastiki za leto 1990.

Sportno društvo Lom pa bo v nedeljo, 9. septembra, ob 10. uri priredilo II. gorski tek na Javornik. Start bo pri Tiču na Potrjih, proga pa bo speljana prek planine Konjščice na Javornik. Dolga bo okrog 8000 metrov in bo imela 600 metrov višinske razlike. Prijave bodo sprejemali pred startom, prijavnina pa bo 30 dinarjev. Ženske bodo tekmovali v eni skupini, moški pa v štiri. Žreb bo med tekače razdelil bogate praktične nagrade. ● J. Kikel

Namizni tenis

Dobre igre Merkurja

Kranj, 7. septembra - Dva druga in eno tretje mesto med člani ter četrteto mesto Štrukljeve v svoji skupini je spodbuden dosežek igralcev in igralk Merkurja iz Kranja na republiških kvalifikacijskih turnirjih v Murski Soboti za člane in v Hrastniku za članice. Robi Jeraša in Marko Jeraša sta bila druga, Janez Maček pa tretji v svojih skupinah. Vsi trije so se uvrstili v drugo skupino top 12. Četrteto mesto Žive Štrukelj, ki je prvo leto mladinka, je tudi lep uspeh. ● D. Klevišar

Drsanje na Bledu

Bled, 7. septembra - Z Bleda so nam sporočili, da je urnik rekreacijskega drsanja spremenjen. Rekreacijsko drsanje bo danes med 16. in 17.30 uro, jutri (sobota) med 18. in 19.30 uro in v nedeljo med 18. in 19.30 uro.

zaposli v Kranju

PRODAJALKO

za samostojno delo v trgovini, zaželene izkušnje pri vodenju trgovine

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: SITAR d.o.o., Spodnji Otok 3, 64240 Radovljica

OSNOVNA ŠOLA HEROJA GRAJZARJA TRŽIČ

Komisija za delovna razmerja Osnovne šole heroja Grajzarja Tržič razpisuje prosta dela in naloge:

- UCITELJA KITARE na enoti Glasbena šola za nedoločen čas, pričetek dela takoj ali po dogovoru in
- UCITELJA RAZREDNEGA POUKA na centralni šoli za nedoločen čas s polnim delovnim časom in kasnejšo možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Kandidati morajo imeti visoko ali višje izobrazbo ustrezne pedagoške smeri.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljajo do 14. septembra. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**veletrgovina
SPECERIJA
bled, n. sol. o.**

Veletrgovina SPECERIJA BLED objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta javno licitacijo za prodajo osnovnih sredstev

TOVORNO VOZILO MERCEDES
leto izdelave 1984, izklicna cena 22.000 DEM v dinarski protivrednosti,

VILIČAR
leto izdelave 1976 izklicna cena 8.000 DEM v dinarski protivrednosti,

OSEBNO VOZILO GOLF JGLD
leto izdelave 1984, izklicna cena 6.000 DEM v dinarski protivrednosti.

Licitacija bo v petek, 14. 9. 1990, ob 14. uri na Bledu, Kajuhova 3. Vozila si je možno ogledati v četrtek, 13. 9. 1990, od 6. do 14. ure.

Varščino 10 % od izklicne cene morajo interesenti vplačati najkasneje do pričetka licitacije. Vozila bodo prodana po sistemu video - kupljeno. Kasnejše reklamacije ne bodo upoštevane. Prometni davek plača kupec. Vozila je treba plačati in prevzeti v 3 dneh, sicer varščina kupcu zapade.

Vse informacije lahko interesenti dobijo v Veletrgovini SPECERIJA BLED, Bled, Kajuhova 3 ali po telefonu 064-78-261.

V Lescah in na Bledu so pripravljeni za 20. svetovno padalsko prvenstvo

Tekmovalo bo 250 padalk in padalcev

Oprema za merjenje in sojenje je najsodobnejša, likovne skoke bo mogoče spremilati na velikem platnu na leškem letališču, za občinstvo so na leškem letališču ob ciljnem krogu postavili tribuno, prišle so vse najboljše reprezentance (skupno 29, le Združenih arabskih emiratov, Luksemburga in Brazilije ni), skratka, za današnjo otvoritev in jutrišnji začetek tekmovanje na svetovnem padalskem prvenstvu v Lescah in na Bledu je vse pripravljeno.

Lesce, 7. septembra - Trening pred prvenstvom, ki je bil dovoljen prvici, so reprezentante dobrino izkoristile in opravile nad 1000 skokov, med prvenstvom pa jih bo opravljenih blizu 3600. Tekmovalo bo 139 fantov in 105 deklek, nad 110 pa je spremiljevalec reprezentanc. Sodniki so začeli z delom že v sredo dopoldne, obnovili znanje in se dogovorili, kdo bo sodil skoke na cilj, ki bodo v Lescah, in kdo likovne skoke, ki jih bodo padalci izvajali nad blejskim nogometnim igriščem. Tekmovali bodo člani, čla-

kovnih skokih. Zelja vseh padalcev pri skokih na cilj je ničla, ki ima pet centimetrov premera, zato pa jo je treba s peto. Vse to meri posebna elektronska blazina. Vsi opravijo po osem skokov. V deveti, polfinalni skok jih gre 25 odstotkov najboljših, v desetečega finalnega, pa polovica od teh. Ce imajo najboljši enako število kazenskih centimetrov, se ničla zmanjša na 3 centimetre, po potrebi se določi, s katero nogo je treba zadeti cilj in tekmovanje traja toliko časa, da eden ne zgrevi. Pri skupinskih skokih pa se

nice, mladince in mladinke. Meja za mladince oziroma mladinke je v padalstvu pomaknjena na 24 let. Skoke na cilj bo mogoče spremilati na letališču, likovni skoki pa se izvajajo v zraku in jih niti sodniki niti občinstvo ne morejo spremilati s prostim očesom. Posebni kamери skoke snemata in jih prenosa na sodnika, da jih ocenijo, prav tako pa bo slika neposredno na leško letališče, kjer bo postavljeni platno. Letala AN - 2, štiri so s Češkega kompletno s posadkami, dve pa je dalo Jugoslovansko vojno letalstvo, so bila že med treningom polno zasedena, dva pa ima organizator še v rezervi za primer okvare.

Tekmovali bodo v posamičnih in skupinskih skokih na cilj in li-

štejejo štiri najboljše uvrstitev padalcev.

Likovni skoki se skačejo z višine 2000 metrov, torej 900 več kot pri skokih na cilj. Padalec v prostem padu leti od 10 do 15 sekund proti zemlji in ko doseže največjo hitrost, od 170 do 200

Zadnji dan letalski miting

Predvideno je, da bo prvenstvo svečano zaključeno v nedeljo, 16. septembra, s proglašitvijo najboljših v generalnem plasmanu v velikem letalskem mitingom. Prireditve naj bi se začela opoldne z nastopom civilnih letal, padalcev in jadrilcev, potem pa bo vojaški program. Predviden je nastop akrobatske skupine Jugoslovanskega vojnega letalstva. Za ta dan bo veljal za obiskovalce poseben red znamenje, pa tudi vstopnina bo višja.

kilometrov na uro, mora čim hitreje in čim popolnejše narediti levi in desni zavoj in salti nazaj. Vrstni red likov se spreminja. Likov je treba narediti čim prej (pod 8 sekund je dober rezultat), sodniki pa nato v počasnem posnetku pogledajo like in napake še

Jugoslovani pripravljeni

Jugoslavija bo nastopila s kompletno moško in žensko reprezentanco. Za moško nastopajo člani Alpskega letalskega centra Lesce Bogdan Jug, 26 let, 3610 skokov, Dušan Intihar, 33 let, 4276 skokov, Roman Pogačar, 31 let, 3000 skokov, Darko Svetina, 30 let, 4231 skokov in Branko Mirt, 32 let, 3100 skokov. Za žensko reprezentanco tekmujejo: Irena Avbelj (Lesce), 25 let, 1462 skokov, Heļija Balala (Subotica), 26 let, 1064 skokov, Veseljka Pirc (Zagreb), 34 let, 726 skokov, Mira Grčić (Lesce), 23 let, 2025 skokov in Gorana Kovačić (Zagreb), 27 let, 1414 skokov. Vodja reprezentance je Leon Mesarić, trenerja pa Drago Buncic za moške in Ivo Šafarčič za ženske (vsi ALC Lesce). Moški in Avbelja ter Grčićeva so med pripravami opravili od 420 do 460 skokov, ostale tri pa od 320 do 360. Priprave so bile profesionalno opravljene, čeprav imajo reprezentante težave z dopustom. Ekipni cilj v skokih na cilj je iz osmih serij doseči največ 10 kazenskih centimetrov in to upoštevajo vseh pet padalcev. Med posamezniki pa naj bi eden dosegel 1 centimeter, dva do 5 centimetrov in dva do 8 centimetrov. Dva naj bi šla v polfinale, eden pa v finale. Pri ženskah pa ena do 6 centimetrov, dve do 10 in dve do 15 centimetrov. Pri likih so cilji nižji. Pri fantih naj bi eden izvedel like v 7,2 sekunde, dva v 7,8 sekundi in dva v 8,2 sekunde. Pri dekleh pa naj bi jih ena izvedla v 7,8 sekunde, dve v 9,4 sekunde in dva v 11 sekundah.

pa gre v četrti, finalni skok. ● J. Košnjev, foto G. Šink

dodatno kaznujejo s sekundami. Po tri skoke opravijo vsi, četrtna

Prvi ženski košarkarski turnir Alpe - Jadran

Kranjčanke druge

Kranj, 3. septembra - V dvorani na Planini je bil v organizaciji ženskega košarkarskega kluba Kranj prvi letosni košarkarski turnir Alpe - Jadran. Nastopile so ekipe Heidenheim (ZRN), Ročaška, Ježica in Kranj.

Kranjčanke in Ježičanke so dobro začele ta turnir. V soboto sta obe ekipe zmagali v dveh srečanjih. Za vodstvo sta se v nedeljo pomerili moštvi Ježice in Kranja. V dokaj dobri igri, v kateri je bilo vseeno še preveč napak pri metu na koš in pri protinapadih, so bile boljše Ježičanke, ki so premagale Kranjčanke s 63 : 55 (32 : 30). Za Kranj so igrale: Brkič, Grbaj, Kozina, Podrekar, Troha, Gartner, Čufer, Zrnič, Cigler, Kump, Hodžaj.

Izidi: Kranj : Heidenheim 58 : 49 (37 : 21), Ježica : Ročaška 89 : 48 (41 : 23), Ježica : Heidenheim 89 : 41 (50 : 22), Kranj : Ročaška 65 : 53 (30 : 27), Ročaška : Heidenheim 70 : 59 (32 : 23).

Vrstni red: Ježica (6), Kranj (4), Ročaška (2), Heidenheim (0). Dvodnevni turnir so sodili: Lovšin (Ljubljana), Poljansek (Žiri), Geltar (Radovljica) in Kovačič (Kranj).

D. H.

Vaterpolisti Triglava prični na Nizozemskem

Kranj, 5. septembra - Člansko moštvo vaterpolskega kluba Triglav iz Kranja je po osmini finala za jugoslovanski vaterpolski pokal, ki ga je zaključil s porazom proti Kotorju s 15 : 8 v domačem bazenu, odpotovalo na turnejo na Nizozemskem. Nizozemski VK Utrecht je bil organizator mednarodnega članskega turnirja. V skupini A so igrali: dve moštvi iz Belgije, dve iz Nizozemske in kranjski Triglav.

Ceprav so Triglavani nastopili z nepopolno ekipo, so osvojili prvo mesto. V prvih dveh tekmahs so premagali oba ligasta Belgije. Dobili so v igri z ZVEKL z 12 : 4 in ZGSC z 11 : 3. Nato pa so premagali nizozemskega ligista UZSC z 9 : 6 in v boju za prvo mesto še BZ s 7 : 4.

Ljubitelji vaterpola so drevi vabljeni na »Vaterpolisti ples«, ki ga začetkom ob 19. uri organizira VK Triglav na letnem festivalu. Vstopnina je 20 dinarjev. Za razvedrilo in ples bo igral ansambel »Plava trava zaborava«. VK Triglav pa bo nagradil tudi svoje najboljše vaterpoliste ob zaključku vaterpolske sezone 1989/90.

D. H.

V sredo, 12. septembra

Atletski miting v Kranju

Kranj, 7. septembra - V sredo, 12. septembra, ob 16. uri se bo na kranjskem stadionu Stanka Mlakarja začel mednarodni atletski miting Kranj 90. Atletski klub Triglav bo skušal prispeljati v Kranj čim več kakovostnih atletov, tudi nekatere udeležence pravkar končanega evropskega prvenstva v Splitu. Moški bodo tekmovali v naslednjih panogah: 110 metrov, 100 metrov, 400 metrov, 1500 metrov, višina, troskok in kopje. Ženske discipline bodo: 100 metrov, 400 metrov, 1500 metrov in višina. Pionirji bodo tekli na 60 in 300 metrov, pionirke pa na 60 metrov. Najboljši dosežki po tablicah bodo grajeni z denarnimi nagradami. ● J. Košnjev

Ajda Kalan

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam dobro ohranjen CIRKULAR. Ima premora na dva klinasta jermena in z motorjem. Janez Kocjančič, Podjelje 7, Sr. vas v Bohinju 12948

Prodam nov ŠTEDILNIK kiperbusch. 36-554 12965

Prodam kompletno NAPRAVO za izdelavo črno-belih in barvnih fotografij. Cena po dogovoru. 79-456 12968

Prodam VIDEOREKORDER Panasonic, novejši, 4 glave, daljinsko upravljanje, svetlobno pero, VPS, slowmotion ... 77-818 12969

Prodam črno-beli TV, star 5 let. Brtof 186, Kranj 12970

Ugodno prodam CIRKULAR Mio Standard z brusilnikom, rezkalnim in mlinom. 73-393 12981

FIAT

LANCIA
WAIDMANNSDORFERSTR. 135
Tel. 9943-463-261170
NAJVČEJJI ZASTOPNIK
NA KOROŠKEM
VELIKA IZBIRA NOVIH IN
RABLJENIH VOZIL
CENE BREZ
PRIMERJAVE:
FIAT UNO export
od ... 86.000,-
LANCIA DEDRA export
od ... 180.000,-
NUDIMO VAM TUDI
NADOM. DELE,
DODATNO OPREMO IN
SERVIS.

Prodam nove traktorske GUME, dim. 11.2 x 10 - 28, obnovljeno 300-litrsko SKROPLNICO, avto-matski SADILEC krompirja ter OBRAČALNIK za seno - Pajek VO 2. Prebačevno 53, Kranj. 39-598 12985

Prodam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO LTH, ŠIVALNI STROJ v omareci in MULTIPRAKTIK Iskra. 35-612 12988

Prodam TRAKTOR Deutz, 48 KM, z originalno kabino in dvobraznimi traktorski PLUG. Žirovica 57, 80-755 13000

Občinska komiteja ZKS - SDP Radovljica in Jesenice VABITA NA

DRUŽABNO SREČANJE

članov, simpatizerjev in občanov v Ribnem, na prireditvenem prostoru v nedeljo, 9. septembra 1990, ob 10. uri.

Na družabnem srečanju bodo sodelovali nekateri člani vlade v senci, ki jih bo vodil EMIL MILAN PINTAR. Tudi slabo vreme ne bo preprečilo srečanja. Za jedačo in piščico bo poskrbljeno. Vabljeni.

Prodam RAČUN XT, 10 MHz, 640 Kb. 20 Mb HD, monitor. 79-635 13009

Prodam barvni TV. 22-545 13018

Prodam barvni TV Gorenje. Cena 1.400,00 din. 57-570, popoldan 13021

STEDILNIK (4 plin, 2 elektrika), starejši in CEPILEC za drva, novogodno prodam. 70-770 13024

Ugodno prodam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO. Kalinškova 43, Kranj 13043

Prodam rabljen PRALNI STROJ Gorenje. Bitenc, Zg. Bitnje 34, Žabnica 13050

Prodam barvni TV CTV 777 ter 300-litrsko zamrzovalno SKRINJO LTH. Marijan Tutta, Planina 5/8, Kranj. 37-210 13067

GATER - ŽAGO, 65, kompletno, prodam. Jakob Mihelič, Nošče 2, 64243 Brezje 13074

Ugodno prodam nov barvni TV Iskra, ekran 59 cm. Možnost plačila na 3 obroke. 79-087 13075

Poceni prodam PEČ Lutzen 25-866 13076

Po zelo ugodni ceni prodam barvni TV, ekran 65 cm, v brezhibnem stanju. 26-802 13091

Prodam avtomatsko TEHTNICO za tehanje krompirja. Naslov v oglašnem oddelku. 13096

Barvni TV Grundig, ekran 67 cm, z daljinskim upravljalcem, rabljen, ugodno prodam. 77-290 ali 78-154 13119

Prodam barvni TV Panasonic, ekran 55 cm, s teletextom ter JVC 55 in 37, vse novo, deklarirano. 061/611-117 13121

Ugodno prodam SLAMOREZNICO Ultra 5. Čebulj, Kravška 5, Cerknje

Poceni prodam nov HLADILNIK z ločenim zamrzovalnikom. Darko Čefarin, Ul. 1. avgusta 5, Kranj

Prodam barvni TV Phillips, star 7 mesecev. 38-029 13206

Prodam SILOKOMB AJN Fella za siliranje trave. Baloh, Dobropolje 17/a, Brezje, 79-015 13208

Prodam hrastove PLOHE, deb. 4 cm. Zg. Besnica 14, 40-503 13078

Kupim smrekove in hrastove HLODE. 35-770 13176

Prodam 2 kub. m. PESKA za malto, 2 kub. m. PESKA za teranova in 400 kg APNA. 26-788 13218

Prodam gradbeno BARAKO in 7 kosov železnih PLOŠČ za cisterno. 74-571 13191

Starejšo HIŠO ali nedokončano NOVOGRADNJO, v okolici Kranja, kupim. Ponudbe na 33-112, od 14. do 16. ure in po 20. ur. 13112

ZEHENTHOFSTR. 26 TEL. 9943-4242-41310 PICCOSTRASSE 42 TEL. 9943-4242-28494

Prodam 80 kvad. m. KERAMIČNIH PLOŠČIC, na podlagi marmorja, sive barve. Emil Grah, 622-638, od 16. ure dalje 13126

Kupim zazidljivo PARCELO v okolici Radovljice, velikosti do 1.000 kvad. m. Šifra: PARCELA - RADOVLJICA 13183

Kupim dva BIKCA simentalca, stara 10 dni. 58-074 13134

Prodam 30 vreč APNA. 45-624, Rajko 13054

Prodam 30 vreč APNA. 45-

SKLADIŠČNI PROSTOR, 120 kvad. m., oddam v najem, 7 km iz Kranja. Primeren je tudi za obrt. **48-621** 13170

V Kranju vzamem v najem LOKAL. Šifra: DO 30 KVAD. M. 13202

MOTORJI, KOLES

Prodam MOPED APN 6. **74-877** 12947

Prodam VESPO B 200 E, registrirana do 29. 6. 1991. Cena 14.000,00 din. **50-631** 12952

Prodam MOTOR APN 6, letnik 1987. **44-662** 12971

MOTOR Kawasaki Z 750 E, letnik 1980, zelo ugodno prodam. **632-500** 13060

Prodam ETZ 250, letnik 1982. Cena ugodna. **21-660** 13062

Prodam skoraj nov ATX 50, letnik 1989 in BT 50. Zajec. **34-318** 13148

Prodam APN 6, dobro ohranjen. Ul. Andreja Vavkna 39, Cerkle 13188

Prodam novo MOTORNKO KOLO Piaggio PX, 49 ccm, s carinsko deklaracijo in starejši PISALNI STROJ, valj dolž. 45 cm. Informacije na **74-515**, po 19. uri 13193

OBVESTILA

ELEKTRO SERVIS - popravilo matih gospodinjskih aparatov in električnega ročnega orodja, napeljevanje nove elektroinstalacije ali obnovim staro. Huje 19, Kranj, **37-427** 9668

TV - VIDEO, HI-FI SERVIS, hitro in kvalitetno. Informacije na **39-886**. SE PRIPOROČAMO! **12463**

ELEKTRO in STRELOVODNO INSTALACIJO vam izdela ali obnovi: Jože Benedičič, Prezrenje 22, Podnart, **70-482** 12579

ROLETE: žaluzije, lamelne zaves, naročite na **75-610**. Cene konkurenčne! **12834**

Opravljam MONTAŽO oljnih gorilcev in električne instalacije. **70-563** 12920

KOMEMORACIJA OB 60-LETNICI BAZOVIŠKIH ŽRTEV, BO V PETEK, 7. OB 17. URI OB SPOMENIKU BAZOVIŠKIH ŽRTEV V PREŠERNOVEM GAJU V KRAJNU. VLJUDNO VABLJENI! ORGANIZACIJSKI ODBOR

Frizerji - frizerke! Na zalogi imamo obnovljene profesionalne FRIZER-SKE HAVBE, po zelo ugodnih cenah. Hkrati obveščamo cenjene bralce, da poleg drugih storitev, OBNAVLJAMO tudi štedilnike na trdu goriva (kiperbusch). Informacije vsak dan od 15. do 18. ure. Servis ogrevalnih naprav, Pot v Bitnje 41, Kranj, **49-468** 13012

Pedagoginja klavirja, z dolgoletnimi izkušnjami, POUCUJE klavir, otroke od 6. leta dalje. **061/446-462** 13088

Gostinci - Pizzerije! Po naročilu ŠIVAMO prite, nadprte, rjuhe itd. Informacije na **35-172**, dopoldan 13103

Za hitro in solidno POPRAVILO pralnih strojev, štedilnikov (plinskih in električnih), hladilnikov in drugih gospodinjskih strojev, se priporoča: SERVIS GOSPODINSKIH APARATOV, Andrej Žepič, **57-695** ali **57-727** 13124

Prodam belo dolgo POROČNO OBLEKO, uvožena, štev. 38. **631-467** 13107

Ugodno prodam rabljeno deklinka OBLAČILA, za starost od 14 do 16 let in žensko KONFEKCIJO, štev. od 38 do 42. Ogled po 15. ur. **37-382** 13118

Prodam dobro ohranjen avstrijski športni otroški VOZIČEK, STAJS-CO in POSTELJICO z jogijem. **41-267** 13144

PRIDELKI

Prodajam rdečo PESO, na domu. Sp. Brnik 33, Cerkle, **42-939**

Prodam večjo količino KROMPIR-JA za krmo. Prebačevo 53, Kranj, **39-598**

HRUŠKE, tudi za vlaganje in JABOLKA, prodajamo vsak dan, od 9. do 18. ure. C. 1. maja 4, Kranj

Prodam SENO. **061/627-028** 13059

SEME krmne repice Perko, zgodnji semenski in krmilni KROMPIR ter silažni KOMBAJN Mengale, prodam. Kuralt, Žabnica 45, **44-513**

Po 5,00 din prodam jedilni KROMPIR igor. Rozman, Poljšica 4, Podnart, **70-164** 13158

Prodam krmilni KROMPIR in SOR-TNIRNIK za krompir. Sp. Brnik 10, Cerkle 13198

Prodam večjo količino drobnega KROMPIRJA za krmo. Sr. Bitnje 18, Žabnica 13215

ROLETARSTVO NOGRAŠEK MILJE 13 64208 ŠENČUR 061/50-720

Cenjene stranke obveščamo, da ponovno sprejemamo naročila za rolete, žaluzije in lamelne zaves.

POSESTI

Prodam HIŠO. Stojan Kondič, Sp. Duplje 74, **26-550** 12987

V centru Jesenic, pod Tržnico, prodam GARAŽO. Cena 8.000 DEM. Prepis plača prodajalec. Informacije na **84-134** 13008

V najem vzamem obdelovalno ZEMLJO - NJIVO. Šifra: KROM-PIR 13017

Prodam manjšo HIŠO z vrtom, v bližini okolici Kranja. Informacije na **24-033**, vsak dan od 16. ure dalje 13168

V Kranjski gori prodam nezazidljivo PARCELO, 5.837 kvad. m., možnost razparceliranja. **88-252**, od 12. ure dalje 13196

Servis ogrevalnih naprav, Pot v Bitnje 41, Kranj, **49-468** 13012

Pedagoginja klavirja, z dolgoletnimi izkušnjami, POUCUJE klavir, otroke od 6. leta dalje. **42-827** Prosenc. 12013

RAZNO PRODAM

HLEVSKO OPREMO za govedo, 11 NAVEZ Kobal z napajalniki in železniimi rešetkami, BETONSKE REŠETKE 360x20x15, 60 komadov, z železniimi ogradi, MOLZNI STROJ Westfalija, lesen SILOS premera 3,1 in višine 7m z obroči in lestvijo, vse ugodno prodam. Gašperlin, Moste 99, Komenada. **57-695** ali **57-727** 13234

KDOR HOČE, DA SE MU ČEVLJI PODAJO KOT "VLITI", NAJ PRIDE K NAM!

Schuhhaus KEILER

CELOVEC - KARFREITSTRASSE 7 (CENTER)

VIDEO TEČAJI nemščine in angleščine, začetni in izpopolnitveni, v manjših skupinah in po ugodnih cenah. Informacije na **23-983**, dopoldan, od 10. do 12. ure in popoldan, od 17. do 20. ure 13210

OSTALO

Prodam OTROŠKO POSTELJICO z jogijem in svetlo sivo zimsko športno jakno. **24-805**

Prodam BUTARE. Visoko 40, Šenčur 12953

Prodam GAJBICE. **27-144** 12963

Suha bukova DRVA prodam. **45-371** 12982

Prodam VREČE za krompir. Kurirska pot 7, Kranj 12990

Prodam JOGI POSTELJO, termoakumulacijsko PEČ, 6 kW in plinski ŠTEDILNIK Candy. **35-286** 12980

Prodam leseno BARAKO, dim. 15 x 8 m, dva 200-litrska SODA in 500-litrsko KAD. Alpska 27, Lesce 13005

Prodam termoakumulacijsko PEČ, 2.5 kW in oljni RADIATOR, 3 kW ter 126 P, letnik oktober 1982. Ce-na po dogovoru. Kovor 74, Tržič

Prodam kombiniran otroški VOZIČEK za dvojčke in SUŠILNI STROJ EI Niš, za perilo. **34-853**

Prodam SKUTER Jamaha 500 T ter gumijast COLN z motorjem Tomos 4, rezerve DELE za Diamo. **750** in Z 101. **50-826** 13049

Zamenjam večje STANOVANJE za dve manjši STANOVANJI, v okolici Kranja. Informacije na **33-776**

nama

Mislite na prihajajočo jesen!

- oblačila za vso družino
kolekcije jesen - zima
10 % ceneje pri gotovinskem plačilu
kredit brez pologa
- nekatere vrste pohištva
10 % popust za gotovino in kredit

Obiščite nas

VELEBLAGOVNICA **nama** ŠKOFJA LOKA

Nujno najamem STANOVAJNE v Bistrici ali Tržiču. Šifra: ZELO NUJNO 13159

Zamenjam 1-sobno družbeno STANOVANJE, na Planini II., za večje. Šifra: ZAMENJAVA 13205

VOZILA

ŠKODA 105 S, letnik 1981, za 16.000,00 din in HONDO CBR 600 F, letnik 1988, prodam. Šučeva 5, Kranj - Primskovo, **26-849** 12825

Prodam POLONEZ 1500, letnik 1980, registriran do konca leta. Rade Miletič, Kežarjeva 37/a, Jesenice Alojz Avsenik, Letališka 12, Lesce 12905

Prodam suha DRVA, suhe smrekove PLOHE, deb. 5 cm in ŽAGO za obzagovanje ostrešja. Olševec 2, Predvor, **45-536** 13209

Ugodno prodam Z 750, letnik 1984. Ternar, Predosije 110, Kranj (proti Suhi) 12926

Prodam FIAT 126 P, letnik 1984. Naglič, Sp. Brnik 82, Cerkle 12950

Prodam JUGO 55 Skala, stara 20 mesecev, prevoženih 18.000 km. **83-723** 12957

Prodam JUGO 55 Skala, star 18 mesecev. Slavko Sprinčnik, Polje 4, Begunje 12958

Z 101, letnik 1977, prodam. **51-424**, od 15. do 20. ure 13044

Prodam odlično ohraneno ŠKODA 120 L in PRIKOLICO za osebni avto. Bizjak, Grabče 15, Zg. Gorje, **77-174**, v večernih urah 13045

Prodam VW, letnik 1976. **621-929** 13047

Prodam MERCEDES 200 D, letnik 1977, registriran do julija 1991, v zelo dobrem stanju. Račman, C. v Polico 9, Cerkle 13048

Prodam OPEL KADETT coupe, starejši letnik. Erzen, **51-899** 13053

Prodam WARTBURG karavan, letnik 1985. Brane Bajt, Zminec 9, Škofja Loka 13055

Prodam dobro ohranjen KOMBI VW, letnik 1980. Jože Markun, Zg. Bela 20, Predvor (pri Bizjaku), **45-017** 13056

Prodam JUGO Florida, letnik 1989. Smledniška c. 67, Kranj 13057

Ugodno prodam VISO super E, dobro ohranjena, garažirana. Informacije na **78-613** 13061

ŠKODA 120 L, letnik 1982, registrirana do 1991, 1. lastnik, garancija 10.000 km za motor, prodam za 26.000 din. **68-293** 13065

Prodam OPEL ASCONA, 1.200 ccm, letnik 1979, zelo ohranjena, prevoženih 82.000 km, prva barva, registrirana do marca 1991. Cena ugodna. **36-316** 12962

Prodam DOHC 16V, letnik 1990. Jože Markun, Zg. Bela 20, Predvor (pri Bizjaku), **45-017** 13066

Prodam R 4, letnik 1987, prevoženih 40.000 km, rdeče barve. **622-613** 13068

ALFO 33, 1.5, metalne barve, odlično ohranjena, prevoženih 62.000 km, prodam za 14.600 DEM. **26-949** 13072

Prodam FORD FIESTA, letnik 1979. **24-628** 13073

GOLF JGL, letnik 1982, registriran do avgusta 1991, ugodno prodam. Ogled dopoldan. Boris Bučan, Brotov 100, Kranj 13006

Prodam JUGO 4

MALI OGLASI

19. STRAN GORENJSKI GLAS

Petek, 7. septembra 1990

Prodam dobro ohraneno Z 101, letnik 1982. Breg ob Bistrici 1, Križe 13154

Prodam lepo ohranjen JUGO 45 A, letnik 1986. Mlekaška 14, Kranj - Cirče 13155

LADO Samaro, letnik 1988, prevoženih 17.000 km, dobro ohranjen, prodam. 48-057, Goriča 13180

JUGO 45, letnik 1984, pravkar registriran, prodam. Vrbek, Okroglo 20, Naklo 13161

Ugodno prodam Z 101, letnik 1982. Jagodič, Zlato polje 2/b, Kranj 13162

Prodam karamboliran 126 P, celična ali po delih. 48-600 13163

Prodam Z 101, letnik 1979. Cena po dogovoru. 633-876 13164

Poceni prodam 126 P, letnik 1980. Hrastje 71, Kranj, 34-358 13166

Prodam GOLF JXD, letnik 1986, prevoženih 44.000 km. Cena 16.500 DEM. Zg. Bitnje 136, Žabnica (pri Puškarni) 13169

Prodam Z 101 Konfort, letnik 1980, registriran do julija 1991. Ogled popoldan. Kerič, Predosje 43, Kranj 13171

JUGO 45 A, letnik 1986, prevoženih 30.000 km, prodam. Hladnik, Pot v Bitnje 16, Kranj 13172

Z 101, letnik 1987, prodam ali zamenjam za manjši avto. 46-500 13173

VISO RE 11, letnik decembra 1985, prodam za 59.500.00 din. 35-054 13174

GOLF JXD, 4 vrata, letnik oktober 1986, rdeč, ohranjen, garažiran, prodam. Britof 356, Kranj 13177

Z 750 LC, letnik 1980, registrirana do marca 1991 in termoakumulacijsko PEČ AEG, 4 kW, prodam. 36-831 13178

Prodam dobro ohranjen 126 P, letnik juli 1984. 70-176 13180

Prodam OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1989, prevoženih 12.000 km, kupljena v konsignaciji, 4 vrata. Lahko zamenjam za cenejši avto. 35-882 13181

Prodam 126 P, letnik decembra 1985. Cena 2.500 DEM. Valjavec, Sp. Veterno 1, Tržič 13182

Prodam Z 101, letnik avgust 1988. Informacije v soboto na 25-459 13192

Prodam GOLF diesel, letnik 1985 in Z 101, letnik 1984. Kuralt, Trboje 114, Kranj 13194

Prodam ŠKODO, starejši letnik, ohranjen, registrirana do marca 1991. Cena ugodna. Informacije na 631-961, od 6. do 18. ure 13200

Prodam JUGO 55, po delih in vrtno KOSILNICO. 57-937 13201

Prodam GOLF diesel, letnik 1984, dodatno opremljen. Cena 9.700 DEM. Franc Tavčar, Sopotnica 3, Škofja Loka 13204

Prodam Z 101, letnik 1988. 82-508 13211

Prodam CITROEN BX 16 TRS, letnik oktober 1985. Predosje 67/a, Kranj 13212

Prodam Z 101, letnik 1979. Ogled v petek in pondeljek, od 18. do 20. ure. Tončka Mulej, Dobravica 4, Podnart 13214

Po ugodni ceni prodam Z 750. Hlebčar, Trboje 94, Kranj 13216

Prodam Z 101 CTL, letnik 1983. 27-704 13217

Prodam Z JUGO 1.1 GX, letnik januar 1988, z dodatno opremo, prevoženih 25.000 km. Krohne, 57-656 13219

Prodam LADO Samaro 1300, letnik november 1987, z dodatno opremo. Habula, 39-488 13220

Honorarno zaposlim mlajšega upokojenca - VARILCA. Pirc, Hrastje 81, Kranj 13084

Zaposlimo KV KUHARICO - KUHARJA. Gostilna "Pri Viktorju", Kranj, 23-484 13155

Zaposlim MESARJA - SEKAČA. OD odličen! 23-441 13190

Iščem ČISTILKO za popoldansko čiščenje poslovnih prostorov, od 18. do 20. ure. 23-441 13191

Mladim, z željo do dobrega zasluga, nudimo odlično plačano DELO. 25-448 13195

Honorarno zaposlimo starejšo KUHARICO, na Soriški planini. Informacije na 632-541, dopoldan (Drakulč) ali 67-204, popoldan

Prodam karamboliran 126 P, celična ali po delih. 48-600 13163

Prodam Z 101, letnik 1979. Cena po dogovoru. 633-876 13164

Poceni prodam 126 P, letnik 1980. Hrastje 71, Kranj, 34-358 13166

Prodam GOLF JXD, letnik 1986, prevoženih 44.000 km. Cena 16.500 DEM. Zg. Bitnje 136, Žabnica (pri Puškarni) 13169

Prodam Z 101 Konfort, letnik 1980, registriran do julija 1991. Ogled popoldan. Kerič, Predosje 43, Kranj 13171

JUGO 45 A, letnik 1986, prevoženih 30.000 km, prodam. Hladnik, Pot v Bitnje 16, Kranj 13172

Z 101, letnik 1987, prodam ali zamenjam za manjši avto. 46-500 13173

VISO RE 11, letnik decembra 1985, prodam za 59.500.00 din. 35-054 13174

GOLF JXD, 4 vrata, letnik oktober 1986, rdeč, ohranjen, garažiran, prodam. Britof 356, Kranj 13177

Z 750 LC, letnik 1980, registrirana do marca 1991 in termoakumulacijsko PEČ AEG, 4 kW, prodam. 36-831 13178

Prodam dobro ohranjen 126 P, letnik juli 1984. 70-176 13180

Prodam OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1989, prevoženih 12.000 km, kupljena v konsignaciji, 4 vrata. Lahko zamenjam za cenejši avto. 35-882 13181

Prodam 126 P, letnik decembra 1985. Cena 2.500 DEM. Valjavec, Sp. Veterno 1, Tržič 13182

Prodam Z 101, letnik avgust 1988. Informacije v soboto na 25-459 13192

Prodam GOLF diesel, letnik 1985 in Z 101, letnik 1984. Kuralt, Trboje 114, Kranj 13194

Prodam ŠKODO, starejši letnik, ohranjen, registrirana do marca 1991. Cena ugodna. Informacije na 631-961, od 6. do 18. ure 13200

Prodam JUGO 55, po delih in vrtno KOSILNICO. 57-937 13201

Prodam GOLF diesel, letnik 1984, dodatno opremljen. Cena 9.700 DEM. Franc Tavčar, Sopotnica 3, Škofja Loka 13204

Prodam Z 101, letnik 1988. 82-508 13211

Prodam CITROEN BX 16 TRS, letnik oktober 1985. Predosje 67/a, Kranj 13212

Prodam Z 101, letnik 1979. Ogled v petek in pondeljek, od 18. do 20. ure. Tončka Mulej, Dobravica 4, Podnart 13214

Po ugodni ceni prodam Z 750. Hlebčar, Trboje 94, Kranj 13216

Prodam Z 101 CTL, letnik 1983. 27-704 13217

Prodam Z JUGO 1.1 GX, letnik januar 1988, z dodatno opremo, prevoženih 25.000 km. Krohne, 57-656 13219

Prodam LADO Samaro 1300, letnik november 1987, z dodatno opremo. Habula, 39-488 13220

Zaposlitve

Marketing "Tik - Tak" vabi k sodelovanju več resnik AKVIZITERJEV.

Ponudbe na 061/347-513 12911

D.O.O. išče PRODAJALCE za pro- dajo knjižnega programa in drugih artiklov, na organiziranih stojnicah po Sloveniji. Ce ste brez zaposli- ja, se oglašite! Šifra: SLOVENI- JA, MOJA DEŽELA 12945

Zaposlim KUHARICO - RJA, za delo v kuhinjo in delo tudi v strež- bi, na Jezerskem. Daniel Vidic, Predvor 32 12978

Honorarno zaposlim PRODAJAL- KO v trgovini na Jesenicah. Pisne lek. Šifra: DELJEN DELOVNI ČAS

Mlad fam. dobi DELO v gos- skem lokalnu. 22-188 12986

Sprejemam DELO na dom. Mož- nost postavitev stroja, lasten pre- voz. Šifra: KAKOVOST 12998

TIPKAM diplomske naloge. 70-250 13046

ORODJARJA ali KOVINARJA, za- poslim v predelavi plastike. Šifra:

13052

Na dom vzamem kakršno kolikor le - lahko varstvo otrok, za čas od čez noč. 34-387 13083

Prodam KOZO z mladičem. 65-477 13064

Prodam 3 tedne starega BIKCA si- mentalca. Britof 314, Kranj 13090

Prodam več brejih KRAV in TELIC, po izbiri. Zalog 90, Cerknje 13101

Prodam TELICO v 9. mesecu bre- josti. Tupaliče 25, Preddvor 13114

Prodam PRAŠICE, težke od 50 do 100 kg. Stružev 3/a, Kranj 13123

Prodam visoko brejih KRAVO si- mentalalko. Jerala, Žeje 6, Duplje 13128

Prodam TELETIKA simentalca, star 6 tednov. 79-846 13129

Prodam KRAVE po izbiri. Gorenja vas 39, Reteče, Škofja Loka 13132

Prodam dve TELICI simentalki, stari dve leti in 8 osem mesecev, brejih 4 mesecev. Podhom 42, Zg. Gorje, 78-366 13139

Prodam TELICO sivko. Miran Pivk, Sopotnica 13, Škofja Loka 13213

Prodam TELIČKO po izbiri. Koritno 27, Bled, 78-710 13140

Prodam več mladih KRAV, pred ali

po telivi. Popovo 2, Tržič,

51-010 13175

Kupim BIKCA simentalca, starega

od 1 do 7 dni. 40-064 13179

Rjava JARKICE ter manjše in večje

PRAŠICE, prodam. Stanonik,

Log 9, Škofja Loka 13184

Grahaste PETELINČKE, stare 6

tednov, prodam. Stanonik, Log 9,

Škofja Loka 13185

Prodam brejih TELICO sivko. Miran

Pivk, Sopotnica 13, Škofja Loka

13189

Prodam 8 tednov stare PUJSKE in

lepe redče PETELINE. Sp. Brnik 60,

Cerknje 13199

Tanggenburško KOZO mlekario

prodam. 66-500 13213

ŽIVALI

Prodam TELICO simentalko, teličko bo začetkom septembra. Krivic Resman, Zgošča 22, Begunje 11976

Prodam 1 mesec starega črno-belega KOZLIČKA, za zakol ali za plešo in Kozlo. Jože Tivadar, Zalog 54, Cerknje 12951

Prodam 14 dni starega BIKCA. Okroglo 11, Naklo 12956

Prodam sive pritlikave PUDLE, z rodovnikom. 51-260 12959

Kratek stik na relaciji Ljubljana - Celovec

Haiderja ni bilo v Slovenijo

Od napovedanega srečanja šefov slovenske in koroške vlade ne bo nič. Na predlog predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta naj bi včeraj prišla v Ljubljano koroški deželni glavar, sicer šef svobodnjaške stranke, dr. Jörg Haider in njegov namestnik Peter Ambrož. Srečanju so tako pri nas kot na Koroškem obetali velik pomen, okviren dogovor zanj pa naj bi bil dosežen na neuradnem srečanju med Haiderjem in Peterletom po spominski slovesnosti v Vetrinju pri Celovcu.

Ljubljana, 7. septembra - Slovenska vlada je v sredo obisk odpovedala. Zakaj, je povedal predsednik slovenske vlade Loj-

ze Peterle: "Prišla je novica, ki postavlja pod vprašaj naše srečanje. V Celovcu je namreč gospod Haider izjavil, da zavrača sklep zvezne ministričice Hawličkove o ustanovitvi dvojezične trgovske akademije v Celovcu, češ da je v nasprotju z deželnim zakonom. Slovenska vlada ocenjuje, da je to njegovo stališče tako spremeno okoliščine njegovega obiska v Sloveniji, da se je vlada odločila predlagati drug termin. Takšno stališče namreč slabša možnosti pogovorov in hkrat postavlja pod vprašaj načelno izraženo pripravljenost za razreševanje spornih zadev tudi v prid slovenske narodnostne skupnosti. Pozorno bomo spremljali razvoj dogodkov na Koroškem in predlagali preložitev obiska na čas po 10. oktobru."

Deželni glavar dr. Jörg Haider je takoj reagiral. Med drugim je dejal: "Ne moremo sprejeti, da slovenska stran zahteva od nas kršitev zakonov samo zato, da bi podprtli njene interese. Ker ne dovolim, da bi me tuja vlada silila v kršitev, do obiska ne bo prišlo. Dejstvo je, da je v nasprotju z novim zakonom o zaščiti manjšin, ki predvideva ustanovitev dvojezične in ne slovenske akademije, zvezno ministrstvo izdalo deželnemu šolskemu svetu odlok o ustanovitvi slovenske akademije. Niti vlada na Dunaju niti slovenska vlada v Ljubljani pa ne bosta mogli prisiliti koroškega deželnega glavarja, da bi zaradi ljubega miru nezakonito ustanovila povsem slovensko trgovsko akademijo, ki bi bila dostopna samo Slovencem in zato v nasprotju z zakonom. Slovenski vladi bi bilo dobro svetovati, naj ne posluša koroških skrajnežev, tem-

več naj izhaja iz dejstva, da koroški šef deželne vlade spoštuje zakone, ustavo in državno pogodbo."

To sta uradni izjavi dveh najbolj prizadetih in merodajnih. Za odpovedjo obiska pa se skriva še marsikaj, predvsem pa oblikovanje odnosa slovenske vlade in Slovenije do Slovencev na Koroškem in njihovih organizacij. Tako Zveza slovenskih organizacij kot Narodni svet koroških Slovencev očitata slovenski vladi, da je obisk Haiderja v Ljubljani načrtovala brez predhodnega posvetovanja z obema organizacijama. Zveza slovenskih organizacij, ki je bila prejšnji slovenski oblasti bližja kot Narodni svet, očita vladi, da kot partnerja priznava samo na novo ustanovljeni Koordinacijski odbor koroških Slovencev, ki pa je podaljšana roka Narodnega sveta. KOKS zato ne more biti edini predstavnik tudi zaradi tega, ker je tudi koroška družba, vključno s Slovenci, pluralna. Slovenska vlada zavrača očitke in trdi, da je KOKS lahko edini partner, saj sta osrednjih organizacij preveč sparti, prav tako pa ni res, da vlada v Ljubljani ni za dvojezično ljudsko šolo v Celovcu in za trgovsko akademijo. Slovence tudi buri izjava slovenskega ministra za Slovence po svetu dr. Janeza Dularja, da Slovenci, ki volijo avstrijske stranke, niso preveč zanesljivi.

Karkoli je že, odnosi med Ljubljano in Celovcem so se ohladili, pa tudi razmere med Slovenci na Koroškem so na kritični točki. Razdvojenost je ta hip še večja, kot je bila v preteklosti. Slovenija na pomiritev lahko vpliva, slabo pa bi bilo, če bi delali red med njimi izključno iz Ljubljane. ● J. Košnek

SVETOVANJE
FINANČNE
AGENCIJSKE
IN DRUGE
STORITVE

Global Kranj, d.o.o.
64000 Kranj, C. JLA 4
tel.: (064) 21-320
fax.: (064) 28167

FEJST
september 90

kodeljevo-ljubljana
od 7. do 23. septembra 1990

Priložnost za dober nakup na stojnicah, hkrati pa obilo zabave vsak dan od 10. do 23. ure.

Veselo bo tudi za otroke: otroški vrtec, pravljičarji, lutkarji, zabaviščni park...

Žrebanje vstopnic za bogate nagrade, med njimi tudi avto.

Sodelujte:

Neka ūhaden, Tajci Forum, Bajaga, Novi Korci, Novi Tonili, Martin Kipar, Anamel Slovenija, Anamel Ljubljana, Por Design, Boris Novković, Plaza tiara zlatarna, Bohorje express, Pejčno karoliste

Tudi Ljubljana je lahko živahno mesto, čeprav šele septembra!

Se vam zdi, da živite varno?

**ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE**

Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk, ste na dobrni poti:

- 1 Vaša varnost in prihranki pred inflacijo.
- 2 Vsako leto se povečujejo.
- 3 Z vašim partnerjem zagotavlja varnost življenskim si vzajemno skupnega življenja.
- 4 Ko se vám dobite dodatna mirem začetek rodi otrok, sredstva za novega življenja.
- 5 Zagotovili ste šolanje sredstva za otrok.
- 6 Starost vas ne skrbi, da boste uživali varčevalne ker že danes veste, sadove razumne odločitve.
- 7 Tudi, če bo šlo kaj narobe, prebrodili v življenju kdaj boste krizo manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST